

16.1.2008

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

1 – 2008**Kokousaika: 16.1.2008 klo 18.00 – 22.28****Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20**

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

3 §	4
Esityslistan asia nro 3	4
KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEEN- JOHTAJIEN VALINTA VUODEKSI 2008	4
Valtuutettu Rautava	4
4 §	4
Esityslistan asia nro 4	4
KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	4
Valtuutettu Rautava	4
6 §	4
Esityslistan asia nro 6	4
VUODEN 2009 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	5
Kaupunginjohtaja Pajunen	5
Valtuutettu Rätty	7
Valtuutettu Kalima	13
Valtuutettu Ingervo	17
Valtuutettu Aarnipuu	23
Ledamoten Dahlberg	28
Valtuutettu Molander	32
Valtuutettu Reinikainen	36
Valtuutettu Sademies	39

16.1.2008

Valtuutettu Hakanen	41
Valtuutettu Karhuvaara	45
Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Krohn	47
Valtuutettu Ojala	50
Valtuutettu Hakola	52
Valtuutettu Rantanen	55
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu	57
Valtuutettu Saarnio	60
Valtuutettu Kolbe	61
Ledamoten Björnberg-Enckell	64
Valtuutettu Nurmela	65
Valtuutettu Näre	68
Valtuutettu Enroth	69
Valtuutettu Lehtola	70
Valtuutettu Koskinen	72
Valtuutettu Lipponen	74
Valtuutettu Hellström	75
Valtuutettu Asko-Seljavaara	76
Ledamoten Johansson	77
Valtuutettu Abdulla	79
Valtuutettu Puhakka	80
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen	83
Valtuutettu Karu	85
Valtuutettu Ikävalko	86
Valtuutettu Mäki	88
Valtuutettu Kantola	90
Valtuutettu Gartz	92
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	93
Valtuutettu Rautava	96
Valtuutetut Ebeling	98
Valtuutettu Arhinmäki	98
Valtuutettu Hakanen	100
Valtuutettu Näre	101
Valtuutettu Ebeling	101
 7 §	 101
Esityslistan asia nro 7	101
KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIESTEN VALINTA	101
 Valtuutettu Rautava	 101
 8 §	 101
Esityslistan asia nro 8	101
UUDEN MUSIIKIN ORKESTERIN (UMO) TOIMINNAN SIIRTÄMINEN	102

16.1.2008

[PERUSTETTAVAAN SÄÄTIÖÖN](#).....102

[Valtuutettu Piha](#).....102

16.1.2008

---

3 §

Esityslistan asia nro 3

KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEEN-
JOHTAJIEN VALINTA VUODEKSI 2008

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ehdotan, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi valitaan Rakel Hiltunen, I varapuheenjohtajaksi Harry Bogomoloff ja II varapuheenjohtajaksi Minerva Krohn.

4 §

Esityslistan asia nro 4

KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän Terhi Kautin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi valtuutettu Matti Tainaa.

6 §

Esityslistan asia nro 6

16.1.2008

VUODEN 2009 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA

LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktigeledamöter.

Kaupunginhallitus antaa ensi kuussa hallintokunnille talousarvioraamin tulevalle vuodelle, siis vuodelle 2009.

Vaikka valtuuston vuoden 2008 budjettikäsittelystä on kulunut vasta kaksi kuukautta, ovat sekä kaupungin että valtakunnan talousnäkymät muuttuneet. Yhdysvaltain subrainlainakriisin lopputulema ei vielä ole selvillä, mutta pessimistiset äänenpainot lisääntyvät päivä päivältä. Rahoitusmarkkinoita vaivaa syvenevä epävarmuus, mikä näkyy vääjäämättä myös meillä.

Päättyneen vuoden ensimmäinen tilinpäätösarvio on jaettu valtuutetuille lähetekestustelumateriaalin mukana.

Vuosikate on toteutumassa 120 milj. euroa talousarviota suurempana. Käytännössä ero johtuu verotulojen ennusteita korkeammasta tuotosta.

Den positiva utvecklingen av nationalekonomin reflekteras i såväl avkastningen från kommunalskatten som samfundsskatten. Allt fler sysselsatta har påskyndat utvecklingen. Den ökade avkastningen från fastighetsskatten hänför sig indirekt till den högkonjunktur som kännetecknat vårt lands ekonomi under en längre tidsperiod. Tomternas värde har stigit som en del av växande boendekostnader.

Arvoisat valtuutetut.

Tässä muutamia tunnuslukuja viime vuodelta. Ne perustuvat vielä ennusteisiin, mutta antavat hyvän yleiskuvan talouskehityksestä.

Ennusteen mukaan vuoden 2007 kunnallisverotuotto kasvoi Helsingissä 6,5 %. Luku on poikkeuksellisen suuri. Espoon vastaava kasvuennuste oli 7,6 % ja Vantaan 7,2 %. Espoon lukujen kohdalla on huomioitu tammi-marraskuun verotilitykset. Yhteisöveron tuotto puolestaan kasvoi Helsingissä 17,6 %, joka sekin on tietenkin poikkeuksellisen suuri. Espoon ja Vantaan vastaavat lukemat oli 11,3 ja 25,1. Kuntaliitosta saadut valtakunnalliset kokonaiskasvut vastaavissa

16.1.2008

---

verotuloennusteissa oli kunnallisveron osalta 6,4 % ja yhteisöveron osalta 18 %. Eli näistä luvuista voi päätellä, että takana on hyvä vuosi koko kuntasektorin verotuloissa mitattuna, niin siis seudulla kuin valtakunnallisestikin.

Toimintamenojen kasvu oli vuoden 2007 lopun ennusteiden mukaan Helsingissä 6,6 %, Espoossa 6,3 % ja Vantaalla arvion mukaan hieman yli 6 %. Koko maassa kuntien ja kuntayhtymien kasvuprosentti oli Kuntaliiton laskennallisen arvion mukaan 5,6 %. Kuntien menokasvu ylitti selvästi inflaation sekä valtakunnallisesti että seudulla. Verotulojen kasvu sen sijaan ylitti menokasvun.

Seudullisessa tarkastelussa käy kuitenkin ilmi, että Helsingin verotulojen kasvu jää jatkuvasti jälkeen naapureistaan. Se tarkoittaa eriytymiskehityksen vahvistumista. Sinänsä myönteiset kasvuluvut eivät muuta sitä seikkaa, että suhteellisesti kaupunkimme talous on taantunut, siis seudullisessa tarkastelussa. Espoon osalta tämä kehitys on jatkunut jo pitkään, mutta nyt myös Vantaa on ohittamassa Helsingin. Esimerkkinä mainittakoon toimeentulotukea saavien osuus, joka on Helsingissä nyt suurempi kuin Espoossa ja myöskin Vantaalla. Tätä äärimmäisen huolestuttavaa kehitystä vastaan on taisteltava kaikilla rintamilla.

Vertailtaessa vuoden 2008 talousarviota, Helsingin investointien tulorahoitusprosentti on 10 suurimman kaupungin toiseksi heikoin. Näitä madonlukuja emme voi sivuuttaa talousarvion laadinnassa. Talouden noususuhdanne saattaa siis hyvinkin olla tiensä päässä.

Lihavat vuodet ovat toistaiseksi jääneet taaksemme, kun verotulojen kasvu palaa normaalille tasolle. Suurin uhka piilee siinä, että menokehitystä ei hillitä. Olisi edesvastuutonta antaa menojen jatkaa laukkaansa suhdannetaitteen jälkeen. Erittäin todennäköisesti joudumme tekemään ensi syksyn talousarviopäätökset paljon huonommassa taloustilanteessa kuin nyt. Menoja suunniteltaessa on noudatettava poikkeuksellista varovaisuutta.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin Energian tuloutuskyky pysynee ainakin vielä tänä vuonna hyvänä. Suuri osa kuluvan vuoden myynnistä on hintavarmistettu. Tuloksen romahduksesta ei näytä olevan vaaraa. Mutta talouden laskusuhdanteessa hintojen laskun riski kasvaa.

Valtuusto käsittelee energiapoliittista selontekoa viikon päästä.

16.1.2008

Helsingin Energialta edellytetään entistä suurempaa panostusta ilmastonmuutoksen torjuntaan. Se merkitsee kasvavia investointeja erityisesti uusiutuvaan energian perustuviin sähkötuotantolaitoksiin. Kasvava osa tuloksista joudutaan jatkossa varaamaan näiden investointien rahoitukseen.

Kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle, hidastuu palkkasumman kasvu. Väestömuutoksen käänneet ovat jyrkkiä, nopeita nousuja ylös ja laskuja alas. Eläkeläisten määrät kasvavat reippaasti. Lasten ja nuorten ikäluokat pienenevät. Väestöennusteet ovat yksiselitteiset. Vuoteen 2030 mennessä yli 75-vuotiaiden määrä kaupungissamme on, tai heitä on 30 000 enemmän kuin tällä hetkellä.

Tulevan syksyn valopilkkuna on Vuosaaren satama, joka aloittaa toimintansa marraskuussa. Se on lähtölaukaus kaupunkimme suurimmalle yhdyskuntarakenteen muutokselle kautta aikojen. Kaupunki avautuu kohti merta. Uusien upeiden asuin- ja työpaikka-alueiden toteuttaminen on meille huikea mahdollisuus, mutta samalla historiallisen suuri investointipiikki.

Olemme investoinneissa siirtymässä uudelle, entistä korkeammalle tasolle. Riskit kasvavat. Rakennusalan ylikuumentunut tilanne lisää taakkaamme. Tämä voi olla uhka koko kansantalouden kehitykselle, ellei mahdollinen suhdannekäänne tuo lievitystä siihen.

Keskeinen kysymys on myös se, mistä otamme rahat rakennushankkeisiin. Emme selviä tilanteesta pelkästään vanhoilla keinoilla, vaan uudet neuvot ovat tarpeen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2009 suunnittelu on poikkeuksellisen haasteellista. Kun katsomme peruutuspeiliin, on takanamme pitkä hyvä jakso. Kun katsomme eteenpäin, on meillä horisontissa synkentyvät myrskypilvet. Lihavia vuosia on kyettävä hyödyntämään seitsemän laihan vuoden varalta. Varmaa on se, että kasvien investointien rahoitus tulee olemaan vaikeaa.

Valtuutettu Rätty

Arvoisa rouva puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Peruspalveluiden laatu, toimivuus ja mahdollisuus yksilöllisiin

16.1.2008

---

valintoihin ovat kaupunkilaisille tärkeitä asioita.

Kokoomusryhmä pitääkin palveluiden parantamista tärkeimpänä asiana vuoden 2009 budjettia laadittaessa.

Vaikka valtuusto on omilla päätöksillään viitoittanut tietä inhimillisemmälle vanhusten hoidolle, ikäihmisiä asuu edelleen pitkäaikaissairaaloissa.

Vanhusten, sen paremmin kuin nuortenkaan koti ei ole sairaalassa. Ensi vuonna onkin jatkettava määrätietoisesti pitkäaikaissairaalakapasiteetin korvaamista palveluasumisella ja vanhainkodeilla.

Olemme tyytyväisiä vanhuspalveluissa käyttöön otettuun palveluseteliin. Seteleiden käyttö on jo saatujen kokemusten perusteella edelleen laajennettava.

Perusterveydenhuoltoa vaivaava työvoimapula on ainakin toistaiseksi ja jonkin asteisena tullut jäädäkseen.

Huoltosuhteen muuttuessa haastavammaksi, on viimeistään nyt mietittävä uusia tuotantotapoja ja innovaatioita terveydenhuollon laadukkaiden palveluiden turvaamiseksi myös tulevaisuudessa.

Monituottajamalliin siirtyminen voi myös Helsingissä olla mahdollisuus, joka kaipaa nykyistä perusteellisempaa selvittämistä.

Tuotantotapojen lisäksi terveydenhuollossa uudistusta kaipaavat asenteet ja toimintatavat.

Kokoomusryhmä kannattaa kaupunkilaisten vapaata listautumista terveysasemille ja kaupunkilaisten vapauttamista nykyisestä jäykästä omalääkärijärjestelmästä. Kaikilla helsinkiläisillä tulisi olla oikeus käyttää vapaasta kaikkien terveysasemiemme palveluita juuri heille sopivalla tavalla.

Kunnallinen päiväkotihoido kattaa koko kaupungin tällä hetkellä noin 95 %:sesti. Mahdollisuus valita yksityisen tai kunnallisen päiväkodin välillä on siis lähinnä teoreettinen.

Kaupungin on erityisesti uusilla asuinalueilla annettava tilaa yksityisille palvelutuottajille. Päiväkotiverkkoa suunniteltaessa on tiloja rakennettava myös yksityisten käyttöön.

16.1.2008

Valinnanvapaus kotihoidon ja päiväkotihoidon välillä on myös lähes teoreettinen asia tällä hetkellä.

Kotihoidontukea on edelleen korotettava. Lisäksi kotiin hankittavien hoitajien palkkaamiseksi on kaupungin maksettava nykyistä suurempaa tukea.

Palveluseteleiden käyttöön ottoa on kaikissa palveluissamme edistettävä lainsäädännön niin salliessa ja byrokratiaa järjestelmästä kaikin tavoin karsittava.

Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää erittäin tärkeänä laadukkaan ja turvallisen opetuksen jatkumista Helsingissä. Tätä tavoitetta voidaan vaalia koulujen moniammatillista työympäristöä vahvistamalla siten, että lasten ja nuorten oppimisedellytysten tasapuolinen paraneminen toteutuu eri kaupunginosissa.

Kokoomuksen mielestä jokaisella helsinkiläisellä oppilaalla on oltava terveydenhoitaja ja kuraattori tavoitettavissaan tarpeen ilmetessä. Pahoin oirehtivat lapset ja nuoret on saatava tarpeen vaatiessa ripeästi psykiatriseen arviointiin, hoitoon ja tervehdyttämistä tukevaan ympäristöön.

Kokoomuksen valtuustoryhmä vaatii, että jokaisessa koulussa on kouluisäntä tai kouluemäntä. On tärkeää, että kouluissa on kameroiden sijasta turvallisia ja tuttuja ihmisiä valvomassa koulupäivän turvallisuutta. Tässä työssä kouluisännät ja –emännät nousevat arvoon arvaamattomaan.

Lukiolaisten muuttuneet tarpeet vaativat lisäpanostuksia tuntikehitykseen. Tuntikehyksen kasvattaminen takaa kattavat kurssitarjottimet kaikkiin kaupungin lukioihin. Tämä on erityisesti tarpeen uuden ylioppilastutkinnon takia.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaakin lukioden tuntikehyksen kasvattamista 6 %:lla.

Kokoomus kantaa huolta peruskoulunsa päättävien nuorten tulevaisuudesta.

Koulutusputkesta putoaminen johtaa pahimmillaan syrjäytymiseen yhteiskunnasta ja työelämästä.

16.1.2008

Erityisen huolestuneita me olemme noin tuhannesta helsinkiläisnuoresta, jotka vuosittain jäävät ilman toisen asteen opiskelupaikkaa.

Tavoitteen pitää olla selvä. Jokaiselle helsinkiläiselle peruskoulunsa päättävälle on tarjottava mahdollisuus opiskelupaikkaan toisella asteella.

Kokoomus edellyttää, että Itä-Helsingin musiikkiopiston ja Roihuvuoren ala-asteen yhteistyönä käynnistetyn Itä-Helsingin musiikkikoulun toiminnalle luodaan sellainen pysyvä hallintomalli, jolla voidaan turvata Itä-Helsingissä oppilaiden mahdollisuudet saada perusopetuksen ohella musiikin opetusta.

Lasten ja nuorten harrastuksista myös liikunta tarvitsee tukensa.

Liikuntaseurojen avustaminen on tarpeellista. Rahallisen tuen lisäksi liikuntaseurat tarvitsevat tiloja. On tärkeää, että opetusvirasto ja liikuntavirasto tehostavat yhteistyötään koulutilojen käyttöön saamiseksi. Urheilulla ja liikunnalla on kiistaton sosiaalistava merkitys kaiken ikäisille.

Arvoisa rouva puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kokoomusryhmä ei kannata kunnallisveroprosentin nostoa. Voimme edelleenkin rakentaa käyttötaloutemme verotulon varaan.

Kannatamme kaupunginjohtaja Pajusen tarkan ja vastuullisen talouden linjaa.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen takia Helsingin Energia tarvitsee tulevaisuudessa aikaisempaa enemmän resursseja omiin investointeihinsa.

Verohallinto on nostanut kiinteistöjen verotusarvoja. Kiinteistöjen omistajien verorasitus on näin ollen noussut ilman, että kiinteistöveroprosenttia on nostettu.

Asumiskustannukset ovat muutoinkin nousseet. Kustannusten nousu tulisi mielestämme kompensoida esimerkiksi kiinteistöveroprosenttia laskemalla.

Tulevien vuosien investoinneista haluamme nostaa esille päästöjen vähentämiseen liittyvien investointien lisäksi erityisesti raideliikenteen

16.1.2008

---

investoinnit.

Joukkoliikennettä on edelleen muunnettava raideliikennepainotteisemmaksi. Erityisesti poikittaisten yhteyksien rakentamista on kiirehdittävä.

Helsingin on oltava aktiivinen valtiovallan suuntaan raitiotieliikenteen saamiseksi valtionosuuksien piiriin.

Helsingin joukkoliikenne on tunnetusti Euroopan parasta. Vain paras kelpaa meille jatkossakin.

Kokoomus on sitoutunut joukkoliikenteen parantamiseen ja kehittämiseen. Emme kuitenkaan hyväksy yhden liikkumismuodon kehittämistä toisen kustannuksella.

Laadukas ja toimiva joukkoliikenne vähentää tarvetta yksityisautoiluun ja on näin keskeisessä asemassa mm. parannettaessa Helsingin ilmanlaatua.

Joukkoliikenteessä Kokoomusryhmä painottaa erityisesti palvelun laatua, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Mikäli kaupunkilaiset kokevat olonsa epä mukavaksi tai turvallisuutensa uhatuksi raitiovaunuissa, busseissa tai metroissa, ei joukkoliikenne näyttäydy heille kovin houkuttelevana liikkumismuotona. Turvallisuutta lisätään mm. vartiointilla. Turvallisuuden lisäämiseksi myös metroporttien rakentamista on harkittava.

Joukkoliikennevälineiden ja –asemien siisteyteen on kiinnitettävä entistä parempaa huomiota. Ei kukaan halua matkustaa liikennevälineessä, jonka penkille ei voi istua tai lattialle laskea kassiaan.

HKL on tehostanut lippujen tarkastusta ja tulokset ovat olleet erinomaisia.

Kokoomus pitää tärkeänä sitä, että lippujen tarkastusta edelleen tehostetaan.

Liikenteen melu ja saasteet ovat merkittävä ympäristöongelma. Ne heikentävät asukkaiden viihtyisyyttä ja terveyttä. Voimakkaasti kasvaneen liikenteen takia melu on muodostunut ongelmaksi erityisesti Helsingin pohjois- ja koillisosissa.

16.1.2008

Suunnitelmakauden investointisuunnitelmaa on tarkistettava meluaitojen rakentamisen jouduttamiseksi. Kaupungin tulee aktiivisesti vaatia myös valtion rahoitusta melusteiden rakentamiseen.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Samlingspartiets fullmäktigegrupp ger den helsingforska tvåspråkigheten sitt fulla stöd. Detta innebär och omfattar speciellt den svenska undervisningen, dagvården och hälsovården. Vi vill sporra personalen till en god tvåspråkighet genom olika former av lönetillägg. Vi anser även att språkbud och kulturellt samarbete ger goda resultat. Vi anser att det bör finnas alternativa lösningar inom hälsovården, t.ex. genom olika former av servicesedlar och vi vill prioritera kunden och patienten framför stela förvaltningsmekanismer.

Vår grupp understöder alla sådana reformer som minskar byråkratin och onödigt spring till förmån för skattebetalaren.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomus kantaa vastuuta kaikkein heikommassa asemassa olevista ihmisistä. Heidän auttamisekseen on löydettävä uusia keinoja.

Kumppaneiksemme asunnottomuuden hoidossa tarjoutuvat nyt uudella tavalla valtio, Raha-automaattiyhdistys ja kolmannen sektorin toimijat. Tärkeää on, että nyt unohdetaan reviirijattelu ja tavoitteen saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä kaikkien toimijoiden kanssa ennakkoluulottomasti ja uusia toimintatapoja etsien.

Tavoitteemme on selvä: asunnottomuuden poistaminen Helsingistä.

"Nimi oversa" on hyvä otsikko sille toiminnalle, jolla tähdätään siihen, ettei kukaan asu kadulla tai ensisuojoissa. Myös asumiseensa erilaista tukea ja valvontaa sekä monimuotoisia asumispolkuja tarvitsevien ihmisten asuttamisessa huolehditaan ihmisarvoa ja inhimillisyyttä kunnioittavista toimintatavoista.

Metropolin kasvaessa muodostuu lähidemokratia tärkeäksi vaikutuskanavaksi ihmisten arjessa.

Kokoomus esittää johtokuntien perustamista päiväkoteihin lähidemokratian vahvistamiseksi.

16.1.2008

Koulujen johtokunnat ovat toimineet oivallisena linkki koulujen välillä. Vanhemmat saavat johtokuntien välityksellä todellisen vaikutuskanavan perheensä arkeen vaikuttaviin tekijöihin. Myös päivähoidossa olisi tarvetta vanhempien virallisemmalle osallistumiselle lasten varhaiskasvatuksen puitteisiin.

Koulut ja päiväkodit toimivat erinomaisina alueellisen identiteetin synnyttäjinä. Siksi johtokuntatoiminta palveleekin erinomaisella tavalla myös asuinalueiden yhteishengen ja yhteisöllisyyden kohottamisessa.

Kokoomus vaatii koiraveron poistamista Helsingistä vuonna 2009.

Koiravero on kaupungin budjetissa varsin pieni, alle miljoonan euron tuloerä, eikä sen lakkauttaminen näin ollen kaada koko kaupungin taloutta.

Koiran omistajat ovat lailla veloitettu keräämään koiriensa jätökset, eikä erillinen vero näin ollen ole enää perusteltu.

Koiravero on varsin epätasa-arvoinen vero, sillä eihän muistakaan lemmikeistä makseta veroa.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Sipoon lounaisosien liittäminen Helsinkiin edellyttää merkittäviä panostuksia jo vuoden 2009 talousarvioon. Helsingille on kunnia-asia ottaa luovutettavilla alueilla siirtyvät asukkaat helsinkiläisiksi.

Valtuutettu Kalima

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Julkista taloutta leimaa vuonna 2009 kasvava epävarmuus. Vielä tälläkään hetkellä USA:n pankkikriisin syvyys ja vaikutus maailman talouteen ei ole tiedossa. Jo nyt on kuitenkin selvää, että taloudellinen kasvu heikkenee nykyisestään sekä tänä vuonna että ensi vuonna. Toisaalta on ennustettu, että taantuma voi jäädä lyhyeksi.

Ja on todettava, että Helsingin kaupungin talouden asema ja erityisesti verotulojen kasvu on ollut viime aikoina varsin tyydyttävä.

Verotulot ovat kasvaneet suunnilleen yhtä paljon kuin koko maassa keskimäärin. Viime vuosina käytettävissä olevat tulot, etenkin ottaen

16.1.2008

---

huomioon siirrot Helsingin Energialta, ovat kuitenkin jatkuvasti vajaasti budjetoitu, mikä on vaikeuttanut todellisten menojen kattamista, mitkä nekin on säännönmukaisesti, erityisesti sosiaalitoimesta, vajaasti budjetoitu.

Samalla kun Sosialidemokraattinen ryhmä kiinnittää tarkastuslautakunnan huomiota jatkuvaan vajaasti budjetointiin, ryhmä korostaa, että tästä budjetoinnista on viipymättä luovuttava.

Socialidemokraattinen ryhmä esittää – tavoistaan poiketen – aluksi merkittävää säästöä.

Me esitämme säästettäväksi 542 milj. euroa sillä, että keskustatunnelihankkeesta luovutaan.

Helsingin Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän mielestä kallis Helsingin alittava autotunnelihanke ei ole Helsingille tarpeellinen investointi. Tästä riippumatta Helsingin kävelykeskustan laajentamista tulisi kiirehtiä.

Keskustatunnelin sijasta Helsingin taloudelliset voimavarat tulee jatkossa keskittää erityisesti koulu-, päivähoito- sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden kehittämiseen. Keskustakirjasto ja muiden kulttuurihankkeita edistämällä turvataan kaupungin viihtyisyys ja vetovoimaisuus.

Lähiaikojen taloussuunnittelussa erityistä huomiota on kiinnitettävä vuokratuotannon vauhdittamiseen ja raideliikenteen kehittämiseen, mitä ryhmän voimakkaasti ajama ja tukema Sipoo –ratkaisu osaltaan helpottaa.

Lähipuosina Helsingin kaupungin varsinainen ongelma tulee olemaan henkilöstö. Eläkkeelle ennakoidaan vuoteen 2013 mennessä siirtyvän kaupungista noin 6 500 henkilöä ja saman verran lähtevän muiden työnantajien palvelukseen. Kaupunki siis todennäköisesti menettää kuudessa vuodessa yhteensä jopa 13 000 työntekijää, jotka tulisi voida korvata uusilla työntekijöillä. Tässä pienenevän työvoiman tarjonnan kanssa tämä muodostaa vakavan uhkan Helsingin kaupungin palvelujen järjestämiselle.

Elinkustannukset, erityisesti asumisen osalta, ovat pääkaupungissa selvästi muuta maata korkeammat. Tiedossamme on, että kaupungin peruspalvelutehtävissä maksettavilla palkoilla ei näissä hintapaineissa useinkaan tulla toimeen, vaan joudutaan tekemään kahta työtä.

16.1.2008

Viime syksyn dramaattiset kunta-alan työehtosopimusneuvottelut eivät parantaneet Helsingin kaupungin työntekijöiden palkan ostovoimaa suhteessa muiden kuntien työntekijöihin, juuri siis asumiskustannuksista johtuen.

Asiasta on kuitenkin aiheellista tehdä tarkempi selvitys, varsinkin ottaen huomioon asumiskustannukset maamme eri osissa. Viimeistään syksyn sopimusratkaisujen jälkeen kaupungin virkamiesten ja päättäjien on ymmärrettävä, ettei Helsingissä esiintyviä palkkausepäkohtia voida hoitaa valtakunnan tason sopimuksilla, vaan kaupungin tulee omilla toimillaan ratkaista nykyinen vajaapalkkauksen kesto-ongelma, joka näyttäytyy mahdottomuutena saada kaupungin palvelukseen useille alueille osaavaa työvoimaa. Ryhmämme tiedossa on, että useaan hakuun sosiaalitoimessa ei tule yhtään hakijaa, ei yhtä ainutta hakijaa. Tämä johtuu siitä, että palkkaus ei ole kohdallaan. Sama ongelma esiintyy terveystoimessa, siivoustoimessa, kiinteistöhuollossa jne.

Helsingin kaupungin omissa strategioissa todetaan hyvän palvelutuotannon toteutuvan silloin, kun työntekijät muuttuvissakin olosuhteissa ovat osaavia, toimintakykyisiä, työhönsä sitoutuneita sekä palveluhenkisiä ja motivoituneita. Tämän kaiken ehdoton edellytys on oikein mitoitetut henkilöresurssit - joista nyt ei ole tietoaakaan monella alalla - kilpailukykyinen palkka sekä riittävä koulutus ja sijaismäärärahat.

Onko tarkoituksemme aidosti toteuttaa omia strategioitamme ja huolehtia kaupunkilaisten palvelusta vai onko kaupungin rahoitusjohdon tarkoituksena siirtyä yhä enenevässä käyttämään liikevoiton tekoon keskittyvää yksityistä tuottajaa?

Sosialidemokraattisen ryhmän tavoitteena on päästä palveluiden tuottamisessa hyvään laatutason turvaavaan mitoitukseen. Lisäksi ne palkat, jotka Helsingissä eivät ole naapurikuntien tasolla on saatettava tälle tasolle ja työntekijöille turvattava riittävä määrä kohtuuhintaisia työsuhdeasuntoja.

Ryhmä tulee tarkempien laskelmien jälkeen esittämään edellä mainittuihin tarkoituksiin huomattavia määrärahojen korotuksia ongelmien korjaamiseksi.

Erityistä huolta ryhmämme kantaa työterveyshuollosta, joka on paikoin päästetty retuperälle. Useissa tapauksissa työntekijöille on ?

16.1.2008

---

kohtuuttomia vaikeuksia päästä työterveyshuollon lääkärin vastaanotolle, siis toistan, ei saada aikaa kohtuullisessa ajassa työterveyshuollosta, jonka pitäisi olla itsestäänselvyys. Tämä on eräs piirre. Myöskin terveydenhoitajien vastaanottoajat ovat monesti kovin varattuja.

Näin ollen työterveyshuollon korjaamiseksi on ensi vuonna talousarvioon varattava riittävät määrärahat.

Helsingin terveydenhuolto on yhä pahenevassa kriisissä.

Terveydenhuoltoa tulee ensi syksyn vaalien jälkeisellä vaalikaudella leimaamaan työvoimapula. Kaupunki ja muu julkinen terveydenhoito joutuu jatkossakin entistä tiukemmin kilpailemaan työntekijöistä yksityisen sektorin kanssa ja silti meidän on pidettävä kiinni hyvin hoidetusta ja hyvin toimivasta julkisesta perusterveydenhuollosta. Se takaa väestölle tasa-arvoiset terveydenhoitopalvelut ja hoitaa myös vaikeat tapaukset, jotka vaativat kustannuksia. Emme voi enää nykyiseen tapaan pysytellä ajopuuna, jossa resurssipuutteet vievät lähes kerran kuukaudessa sattumanvaraisesti jonkin terveydenhuollon osasen ostopalvelujen piiriin. Julkiset terveystaloudet on turvattava pysyvästi.

Sosialidemokraattinen ryhmä korostaa sitä, että terveydenhoitopalvelut ovat kansalaisten tarpeiden ja toiveiden keskiössä. Ikäihmisiä mukaan luettuna, dementoituvien kasvava joukko ei saa jäädä heitteille, niin kuin on uhkana käydä.

Sitten seuraavaksi tarkastelen kysymystä sosiaalitoimen ongelmista.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä korostaa, että Helsingin kaupungin sosiaalitoimi on vaivannut jo vuosia vajaasti budjetointi. Tämän seikan haluamme näyttää tällä kalvolla, jossa vasemmalla puolella on vuosiluku. Sitten siellä on budjetoitu määrä, ylitys ja nettoylitys.

Ja niin kuin hyvin tiedätte, vuodet 2003 ja 2004 olivat sellaista aikaa, jolloin Helsingin kaupungin sosiaalitoimen menoja ei nostettu. Verrattuna muuhun maahan menetys oli melkoinen ja tämä näkyy sitten. Ajatelkaa, vuonna 2004 nettoylitys 33 milj. euroa, eli vanhaa 200 miljoonaa markkaa, vuonna 2005 25 miljoonaa, vuonna 2006 21 miljoonaa ja vuonna 2007 22 miljoonaa. Tämä on täysin sietämätöntä hallintoa ja kehitystä, joka ei voi jatkua.

16.1.2008

Sosiaaliviraston menomääräraha oli siis vuonna 2002 pienempi kuin vuonna 2002. Vuodesta 2004 lähtien sosiaaliviraston nettoylitys on ollut 21 – 33 milj. euroa. Ja meidän ryhmämme saamien tietojen mukaan mahdollisuus saada toimeentulotukea ja muuta sosiaalihuoltoa ovat olennaisesti heikentyneet. Kriteerit ovat kiristyneet. Onko valtuusto tätä halunnut? Luulen, että ei ole. Mutta se ei ole voinut vaikuttaa tähän kehitykseen.

Sitten lastensuojelu, josta oli johtavassa päivälehdessä varsin ansiokas artikkeli.

Perheneuvolaan ja lapsiperheiden kotipalveluun ja muun varhaisen tuen, lastensuojelun avohuollon määrärahatarpeet ovat noin 4,5 milj. euroa. Ja sitten tulee vielä sijaishoidon kustannukset. Sijaishuollon tarve on ainakin 5 – 7 milj. euroa. Laskelmien mukaan lastensuojelun tarve, siis vuonna 2009, on kymmenen miljoonaa euroa, mikä kuvaa mielestämme lastensuojelun nykytilaa, joka on varsin huolestuttava. Meillä on tästä yksityiskohtaiset laskelmat ja myöskin tieto, käsitys siitä, kuinka paljon vakansseja puuttuu, joka on noin 34, siis todella huomattava määrä plus sitten perheneuvoloiden osalta noin 15 – 20 työntekijää. Ja muutoinkin lastensuojelu ei ole uuden lain tasolla, vaan se laahaa olennaisesti perässä.

Sijaishuollossa on vuonna 2009 tarkoitus jatkaa perhehoidon vahvistamista. Myös omaa laitosmaista sijaishuoltoa lisätään vähitellen. Sijaishuollon henkilöstötoimen mitoituksia on tarkistettava lastensuojelulain edellyttämällä tavalla. Sijaishuollon määrärahatarve vuonna 2009 tarkentuu kevään kuluessa. Mutta tähän tulee siis varautua.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Lopuksi ryhmämme korostaa sitä, että viihtyisä, vetovoimainen Helsinki edellyttää hyviä kulttuuripalveluja. Kansalliskirjaston toteuttaminen on mielestämme keskeisin hanke tällä saralla.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Heti alkuun haluan kiittää demariryhmää heidän selkeästä kannanotostaan keskustatunnelista luopumisesta.

16.1.2008

Kaupungin tärkein tehtävä on järjestää laadukkaat peruspalvelut asukkaalleen. Riittävien resurssien varmistaminen on myös vuoden 2008 ja koko suunnitelmakauden keskeinen asia.

Painopistealueita ja avainsanoja ovat ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen.

Varhainen puuttuminen on sitä, että ehkäistään ongelmien syveneminen tai kriisiytyminen. Varhaista puuttumista on myös peruspalveluiden riittävä resursointi. Ennaltaehkäiseviä hankkeita pitäisikin tukea erillismäärärahoilla. Tällainen erillismääräraha pitäisi saada jokaisen hallintokunnan budjettiin, ja hallintokuntien yhteiset uudenlaiset toiminnot kaupunginhallituksen erillismäärärahalla joustavasti päätettäväksi.

Ennaltaehkäisy jää usein ei-lakisääteisenä velvoitteena toimialakohtaisessa raamibudjetoinnissa muiden asioiden varjoon.

Ensisijaisten käyttökohteiden tulee olla terveyttä sekä lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi koulupudokkuuden estämiseen liittyviä. Neljä eri lautakuntaa pohtii yhteisessä iltakoulussa huhtikuussa lasten ja nuorten ongelmien vähentämistä. Olisi tärkeää, että toteuttamiskelpoiset innovatiiviset ideat voitaisiin toteuttaa määrärahan turvin. Kun Vantaa antaa omille nuorilleen koulutustakuun, niin eikö Helsingin pitäisi pystyä samaan?

Työpajatoiminta on hyvä esimerkki toimivasta hallintokuntien välisestä yhteistyöstä, johon jokainen tuo oman panoksensa. Jos merkittävä ennaltaehkäisevä toiminta, joka ei lakisääteisesti kuulu kenellekään, jää ilman resursointia, se helposti jää toteutumatta. Juuri niissä katvealueissa turvaverkko alkaa repeillä, jolloin ongelmat ja samalla korjaavan työn kustannukset alkavat kasautua.

Sosiaalisesti kestävä kehitys on lisätä metropolialueella yhteyksiä ja tukiverkostoja esimerkiksi leikkipuistojen virikkeellisemmällä kesätoiminnalla ja asukastalotoiminnalla. Niiden rahoitus pitää saada kestäväälle pohjalle budjetin avulla. Aiemmin käytössä oli kestävä kehityksen toiminta-avustukset, tavoitteena kaupunginosien yhteisöllisyyden edistäminen. Tähän tarvittaisiin jälleen määrärahat asukkaiden aktivoimiseksi ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Budjetin lähetekeskustelun taustamateriaalin mukaan taloudellinen kasvu on hidastumassa, työikäisten määrä vähenee ja verotulokehitys

16.1.2008

---

ei ole Helsingissä ollut yhtä hyvää kuin muualla maassa. Tämä tuo haasteita ja entistä selkeämmin painopisteen ennaltaehkäisevään ja varhaiseen puuttumiseen sekä kuntoutukseen.

Helsingin Energian rooli kaupungin palvelujen rahoittajana on tärkeä jatkossakin. Liikelaitosten ylijäämiä on tuloutettava kaupungille tarpeen mukaan. Tarpeita varmaan on jatkossakin.

Vihreiden käsitys on, että panostus uusiutuvaan energiaan varmistaa Helenin vahvan markkina-aseman ja kyvyn tehdä tulosta myös tulevaisuudessa.

Helsingin on puolustettava verotulojaan, jotta selvittäisiin tulevaisuuden haasteista. Yleisen kiinteistöveron alentaminen olisi väärä signaali kaupungin talouden näkymistä. Helsingin kannattaisi päinvastoin tukea ajatuksia, joilla kiinteistöverolla kannustetaan esimerkiksi asuntorakentamisen vauhdittamiseen.

Investoinnit puhuttavat erityisesti korkeasuhdanteen aikana. Joukkoliikenneinvestoinnit ovat välttämättömiä koko seudulle ja ne täytyy toteuttaa samanaikaisesti asuntorakentamisen kanssa. Uusilla alueilla palveluinvestoinnit, kuten päiväkodit, täytyy toteuttaa ajoissa, eli siinä vaiheessa, kun asukkaat niitä tarvitsevat. Mieluummin etupainotteisesti kuin liian myöhään. Keskustakirjasto on kulttuuri-investoinneista tärkein.

Joukkoliikenteen vahvistaminen on aivan keskeinen keino hillitä ilmastonmuutosta. Tavoitteena on joukkoliikenteen palvelutarjonnan parantaminen. Tärkeimpiä kohteita ovat metron liityntäliikenne ja joukkoliikenteen poikittaiset yhteydet. Lipunhinnat vaikuttavat joukkoliikenteen suosioon, siksi on onneksi jo sovittu, että vuodelle 2009 lipunhinnat tullaan pitämään vuoden 2007 tasolla.

Sisäisessä liikenteessä tulisi tavoitteena olla yhden ja seutuliikenteessä kahden euron taksa. Erityisesti poikittaisen liikenteen parantaminen on keskeistä.

Lastenlipun ikäraja pitäisi nostaa 17 vuoteen asti ja 7 - 8-vuotiaiden matkat voisivat olla maksuttomia. Tämä lisäisi perheiden kiinnostusta joukkoliikenteellä matkustamiseen myös viikonloppuisin. Tämä ei paljon lisäisi kuluja, mutta madaltaisi kynnystä joukkoliikenteen käyttöön. Samalla se helpottaisi helsinkiläisten koululaisryhmien matkoja, mistä on aiemmin, syystäkin, kannettu huolta. Kokeiluna esitämme lauantailippua eli maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille

16.1.2008

---

lauantaisin. Se voisi houkutella valitsemaan kantakaupungin liikkeet kehäteiden hypermarkettien sijaan ja jättämään auton kotiin.

Terveysasemien toimintaa on parannettava. Monilla alueilla lääkäreiden ja hoitajien väestövastuut ovat aivan liian kuormittavia, jotta palvelu olisi sujuvaa ja työ houkuttelisi uusia työntekijöitä. Ennaltaehkäisyyn kannattaa panostaa tuntuvammin myös esimerkiksi hammashoidossa. Kymmenen uuden suuhygienistin viran perustamiseen tarvittaisiin vain puoli miljoonaa lisäeuroa työvälineineen ja työtiloineen. Tämä olisi keskeistä ennaltaehkäisevää toimintaa erityisesti tulevien aikuisten, lasten ja nuorten osalta. Myös hoitotakuun toteutumista on seurattava ja tarvittaessa reagoitava talousarvion valmistelussa.

Kovien huumeiden ylläpito- ja korvaushoidoista olisi hyvä saada selkeämpi hoitopolku ja toimintastrategia, jotta uusia avun tarvitsijoita pääsisi myös hoitoon mukaan.

On luotava toimivampia yhteyksiä eri hallintokuntien välille lisäämällä mahdollisuuksia saada pahoinvointia voimakkaasti oirehtiva lapsi tai nuori ripeästi psykiatriseen arvioon, hoitoon ja tarvittaessa myös tervehtymistä tukevaan ympäristöön.

Kaikki pahaa oloa oirehtivat lapset eivät suinkaan tarvitse lääkäriä tai sosiaalityöntekijää, jos varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ hoidetaan ajoissa. Lasten ja nuorten pahan olon oireita ei pidä liiaksi medikalisoida. Kodin ulkopuolisen turvallisen aikuisen ei tarvitse olla psykiatri, vaan mieluummin opettaja, koulupsykologi, perheneuvolan työntekijä, koulukuraattori, nuorisonohjaaja tai päiväkodin työntekijä, jolla on antaa aikaa erilaisissa elämäntilanteissa oleville lapsille ja nuorille.

Nykyistä vähemmän lapsia ja nuoria työntekijää kohden on välttämätön satsaus. Opettajien, kouluterveydenhoitajien ja -lääkäreiden aikaresursseja tarvitaan lisää oppilasta kohti. Jokaisessa koulussa pitää olla terveydenhoitaja, kuraattori tai psykologi tavoitettavissa joka päivä, myös pienissä kouluissa edes osan päivää - säännöllisesti. Heidän aikansa ei saa mennä pelkästään kokouksiin ja perusterveystarkastuksiin tai lausuntojen kirjoittamiseen.

Kouluterveydenhoitajien vastuualueet ovat monin paikoin kohtuuttomat, 600 oppilaan luokkaa. Eduskunnan oikeusasiamies on tästä kaupunkia huomauttanutkin. Asialle on tehtävä jotain, jotta päästään valtakunnalliseen suositukseen myös koululääkäreiden osalta. Jos

16.1.2008

---

halutaan oppilashuollon olevan arjen tukena eikä vain lähete- ja lausuntotahona, niin siihen täytyy resursoida vähintään suositusten mukaisesti.

Tuntikehyssäästöjen purkamisessa on lukioiden vuoro. Lukioiden opetusryhmäkoot monien pakollisten aineiden osalta ovat jättimäisiä. Jos ja kun Espoo ja Vantaa tulevat mukaan tasaamaan kustannuksia, niin asia korjaantuu ainakin pakollisaineiden kurssien osalta.

Nuorisotoimi toteuttaa uutta tila- ja toimintastrategiaa, jonka tarkoituksena on kohdata nuorten muuttuvat tarpeet. Tämän takia myös nuorisotaloverkkoa tarkastellaan uudelleen.

Vihreät näkevät, että strategian onnistunut toteuttaminen edellyttää toimintakeskusten lisäksi myös riittävän kattavaa lähinuorisotaloverkkoa.

Näin esimerkiksi Koillis-Helsingissä, josta nuoret eivät kuulemistilaisuuksien perusteella ole valmiita matkustamaan bussilla kauemmas, vaan haluavat jäädä kotikulmilleen. Keskustan lähellä nuorisotilarave on hyvin erilainen kuin lähiöissä. 10 –14-vuotiaiden tarpeet tilan suhteen ovat hyvin erilaiset kuin lukioikäisten. Monelle pienenkin nuorisotilan käyttäjälle kontakti tietyn nuorisonohjaajan kanssa voi olla keskeinen syy tulla nuorisotalolle. Kävijämäärä ei kerro kaikkea nuorisotilan tai sen työn laadusta, ennemminkin se, kuinka moni tulee uudestaan.

Vapautuvat koulutilat eivät saa ratkaista nuorisotilojen sijaintia tulevaisuudessa. On syytä hyväksyä, että kaikki nuoret eivät koskaan käytä nuorisotoimen palveluita. Lomien aikaista toimintaa ja nuorten kanssa yhdessä suunniteltuja retkiä voidaan silti lisätä. Samoin nuorisotoimen ja koko kaupungin on tärkeää ymmärtää omaehtoisien, nuorista itsestään lähtevän toiminnan arvo. Nuoret ovat toiminnallaan osoittaneet, että on akuutti tarve löytää tiloja nuorten omaehtoiselle vapaalle toiminnalle eli ns. sosiaalikeskuksille. Nuorisotoimen ja kiinteistötoimen täytyy kääriä hihat ja etsiä yhdessä nuorten kanssa tilat näille keskuksille.

Kirjaston kokoelman laadun parantaminen on tämän valtuuston päämääränä.

Vihreä ryhmä katsoo, että hankintamäärärahojen kasvattamista tulee jatkaa ja sopiva taso vuodelle 2009 olisi 5,5 euroa asukasta kohden. Samoin olisi tarpeen maltillisesti kasvattaa kirjaston

16.1.2008

---

henkilöstöresursseja, jolloin myös kirjaston aukiolotunteja voitaisiin jonkin verran lisätä. Esimerkiksi joissain kirjastoissa voitaisiin palata siihen, että kirjasto olisi auki pidempään perjantaina kuin nyt.

Helsingissä valmistellaan kulttuuristrategiaa. Taiteen tulee näkyä kaupungin eri alueilla ja palvella kaupungin eri asukasryhmiä. Terveiden ja mielenterveyden edistäminen taiteen avulla on alue, jossa kasvava määrä myönteisiä kokemuksia on olemassa. Yksi mahdollisuus olisi palkata Helsinkiin joitakin lapsi-, nuoriso- ja vanhustyöhön erikoistuneita ammattitaiteilijoita toteuttamaan tällaista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Sosiaalisektorilla on jatkossakin paineita väestöennusteiden paikkansapitävyydessä päiväkotikäisten lasten osalta. Alueellinen tasavertaisuus ja autottomien perheiden jaksamisen tukeminen kohtuullisen lyhyillä päiväkotimatkoilla on merkittävää.

Tärkeää on myös suomi toisena kielenä ja kotikielenopetuksen tuntuvasti suurempi resursointi jo ennen kouluikää. Kotoutumisprosessi voisi onnistua paremmin suomen kielen hyvän oppimisen avulla eikä koulussa tulisi alisuoriutumista puutteellisen kielitaidon vuoksi.

Positiivisen diskriminaation rahaa kannattaisi varata opetustoimen lisäksi myös päivähoidossa ryhmäkokojen pienentämiseen tai lapsiryhmässä toimivan henkilöstön peruskoulutustason päiväkotikohtaisen noston mahdollistamiseen. Joillain alueilla voisi olla kaksi lastentarhanopettajaa ryhmässä yhden sijasta, kuten aiemmin monessa ryhmässä oli.

Jo käynnistynyt budjettiin vaikuttava rakennemuutos sosiaalisektorilla on kehitysvammaisten asumisen siirtyminen laitoksista kodinomaisempiin ratkaisuihin. Tämä vaatii siirtymävaiheessa lisäpanostusta, myös avustajapalveluihin.

Vammaisten ihmisten henkilökohtaisten avustajien saaminen on monen mielestä ollut hankalaa. Valtakunnallisesti ei olla vielä subjektiivisen oikeuden tilanteessa. Silti elämää tasa-arvoistava riittävä budjetointi olisi merkittävä askel.

Asunnottomuuden poistaminen on sosiaaliviraston keskeinen kärkihanke. Se vaatii lisäpanostusta erityisesti nyt. Vaikka joitakin asuntoloita tarvitaan varmaan jatkossakin, tavoitteena tulee silti olla asunto kaikille. Ilman asuntoa elämänhallinta on hyvin hankalaa.

16.1.2008

Varhainen tuki on oikea-aikainen, joustava ja nopea. Se osaltaan ehkäisee lasten ja nuorten ongelmien vaikeutumista ja kriisiytymistä. Lastensuojelussa parhaimmillaan aktivoidaan perheen omat voimavarat ja joissain tapauksissa myös ennaltaehkäistään lastensuojelun pidempää tarvetta. Siksi perheneuvoloiden ja lastensuojelun avohuollon vahvistaminen on keskeistä ennaltaehkäisevää työtä, jota kannattaa ajoissa tukea riittävällä budjetoinnilla.

Helsingin tulee olla Suomen paras kuntatyönantaja. Tällöin työvoiman saatavuus ei ole ongelma. Henkilöstömitoituksen saamisella valtakunnallisen suosituksen mukaiseksi, erityisesti työvoimapulan hoito- ja hoiva-aloilla, on kiire.

Sosiaali- ja terveyssektoreiden budjettipaineet ovat tuntuvat. Toisaalta sosiaali- ja terveystoimen yhdistyminen yhdeksi hallintokunnaksi naapurikuntien tapaan ei ole vielä toteutumassa. On silti mielenkiintoista, että pala palalta eri tehtäväalueita siirrellään kyseisiltä sektoreilta toiselle sen sijaan, että ne olisivat saman hallintokunnan sisällä ja asiat voitaisiin miettiä lähtökohtaisesti kokonaisuuksina, kuten ihminenkin eri tilanteissa ja ikäisenä on.

Vihreä ryhmä esittää, että sosiaali- ja terveyssektoreiden yhdistymisen mahdollisuuksia tutkitaan.

Valtuutettu Aarnipuu

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä tarkastelee ensi vuoden talousarvion valmistelua lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja lapsiperheiden palveluiden näkökulmasta.

Haluamme Helsingin kehittyvän lasten ja lapsiperheiden näkökulmasta hyväksi kotikaupungiksi. Meidän on otettava vakavasti se tosiasia, että tällä hetkellä juuri lapsiperheet muuttavat Helsingistä lähikuntiin. Tällaisiin ratkaisuihin vaikuttaa asumisen kalleuden lisäksi myös se, miten lapsiystävällisenä ja lasten hyvinvoinnista vastuullisena paikkana kaupunki kokonaisuudessaan nähdään.

Aina ei ole helppoa elää omien arvojensa mukaisesti. Kiireessä on hyvä välillä pysähtyä. Myös politiikassa on tärkeää välillä pysähtyä ja tarkistaa, tukevatko poliittiset päätökset niitä arvoja, joihin uskomme ja

16.1.2008

---

joiden edistämistä sivistysvaltiolta voi odottaa. Aina ajatukset, puheet ja teot eivät tunnu kohtaavan.

Jotta kaupungin viranhaltijat, työntekijät ja lasten vanhemmat ja huoltajat voivat edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja lapset itse omaa hyvinvointiaan, on meidän siis pysähdyttävä miettimään, millaisten arvojen perusteella ensi vuoden määrärahat jaetaan, miten suunnittelemme kaupunkiamme nimenomaan lasten ja nuorten näkökulmasta katsottuna.

Lapset kasvavat nopeasti. Tämän päivän lapset ovat huomispäivän aikuisia, kaupungin asukkaita, työntekijöitä ja veronmaksajia. Millaiset arvot annamme heille perinnöksi? Millaisin arvoin he jatkavat tämän kaupungin kehittämistä? Millaisen kaupungin heille jätämme? Siirrämmekö huoletta esimerkiksi ympäristön tilaan liittyvät haasteet seuraavien sukupolvien vastuulle? Arvot paljastuvat teoissa ja valinnoissa.

Lasten ja nuorten huostaanotot ovat lisääntyneet Helsingissä huolestuttavasti. Synä ovat yleisemmin päihde- tai mielenterveysongelmat tai sekä että, joko vanhempien tai lapsen tai heidän kaikkien. Myös perheen vaikeat toimeentulo-ongelmat voivat olla merkittävä riski lasten hyvinvoinnille. Toimeentulon kanssa kamppailevien vanhempien voimat ovat koetuksella ja ongelmat luovat perheeseen toivottomuuden ilmapiiiriä.

Lasten ja nuorten ja heidän perheidensä syrjäytymisen ehkäisemisessä on ensiarvoisen tärkeää, että ongelmat ja uhkat tunnistetaan jo varhaisessa vaiheessa. Pelkkä ongelmien tunnistaminen ja kirjaaminen eivät kuitenkaan vielä paranna tilannetta.

Hoitoon pääsyn helpottamiseksi vuoden 2009 budjettiin tulee kirjata merkittäviä lisäpanostuksia niin lasten ja nuorten psykiatriisiin palveluihin kuin lastensuojeluun ja perheneuvoloihinkin. Lastensuojeluun tulee lisätä 35 sosiaalityöntekijää ja 25 sosiaaliohjaajaa, jotta sosiaalityöntekijöiden työtaakkaa voidaan kohtuullistaa ja lisäyksiä tulee jatkaa edelleen vuonna 2010. Tällä hetkellä yhdellä sosiaalityöntekijällä voi olla hoidettavanaan 70:stä 80:neen lasta. Tavoitteeksi tulee asettaa noin 35 lasta työntekijää kohden.

Perheneuvoloiden jonotilanne ei ole helpottanut organisaatiomuutoksesta huolimatta, eikä näytä helpottavan lähivuosiinakaan, jollei tehdä jotain. Tällä hetkellä perheneuvolaan

16.1.2008

---

jonottaa 300 lasta.

Jotta hoitoketjut sujuisivat, vaaditaan merkittäviä lisäyksiä niin perheneuvolatoimintaan kuin myös lasten psykiatriseen hoitoon.

Lapsiperheiden kotipalvelu on todettu tärkeäksi ja hyväksi varhaisen tuen muodoksi.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä vaatii, että kotipalvelujen työntekijöiden määrää lisätään vuosittain tarvetta vastaavasti. Tämä tarkoittaa vuosittain noin 15 työntekijän lisäystä.

Lasten ja nuorten ja heidän perheidensä tukeminen ei kuitenkaan voi olla vain sosiaalitoimen harteilla. Kaiken kaikkiaan toimivat peruspalvelut ehkäisevät tehokkaimmin raskaamman lastensuojelullisen tuen tarvetta. Esimerkiksi koulujen oppilashuoltotoiminnalla on merkittävä rooli.

Koulujen terveydenhoitajien, koulupsykologien ja kuraattorien määrää on edelleen lisättävä. Vaikka tälle vuodelle saatiin ryhmämme aloitteesta lisättyä viisi virkaa toiselle asteelle, se ei kuitenkaan vielä riitä. Ketään meistä ei tarvinne muistuttaa niistä tapahtumista, jotka toivat nämä tarpeet kärjistetyksi esille viime vuoden marraskuussa.

Myös opintojen- ja ammatinvalinnanohjauksen resursseista sekä ohjausta antavien opettajien pätevyydestä ja työmenetelmien moninaisuudesta on huolehdittava. Ammatinvalinta on yksi nuoren elämän suurimmista valinnoista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingiläiset nuoret ovat useassa eri yhteydessä esittäneet toiveen vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämisestä. Kaupungin tulee aktiivisesti kehittää nuorten vaikutusmahdollisuuksia ja osoittaa määrärahoja nuorten toivomusten mukaisten hankkeiden toteuttamiseksi.

Ajatus nuorisotyön toiminnallisuuden lisäämisestä on hyvä. Ei pidä kuitenkaan unohtaa sitä merkitystä, joka aivan tavallisilla nuorisotaloilla on lähiöiden nuorten kokoontumis- ja oleskelutiloina. Nuoret ovat tuoneet useaan otteeseen julki huolensa nuorisotaloverkon karsimisen suhteen.

On tärkeää huomioida alueelliset erot ja tarpeet muutoksia suunniteltaessa. Lisäksi valtuustoryhmämme toivoo, että Helsingissä

16.1.2008

---

selvitetään, miten voitaisiin lisätä ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille myös vuokrakiinteistöjen kerhohuoneissa ja asukastaloissa.

On myös panostettava nuorisotyöntekijöiden täydennyskoulutukseen. Toiminnallisuus vaatii uudenlaista aktiivisuutta ja taitoa nuorisotoimen työntekijöiltä. Suunnitelmissa tulee huolehtia lisäksi, että kaikilla nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet päästä palvelujen ja toiminnan piiriin niin, että esimerkiksi bussilipun hinta ei muodostu esteeksi toimintaan osallistumiselle.

Seksuaalikasvatus tulee nivoa nykyistä paljon vahvemmin osaksi nuorten kasvatusta niin koulussa kuin nuorisotoimessakin. Edelleen Helsingissä on haasteena kehittää omaa matalan kynnyksen toimintaa seksuaalikasvatuksen saralla myös pojille. Pääasiallista vastuuta seksuaaliterveydestä, rajojen tunnistamisesta ja toisen kunnioittamisesta ei voida jättää pelkästään tytöille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuurin ja taiteen merkitys hyvinvoinnille on tunnustettava myös kaupungin budjetissa.

Lasten mahdollisuudet kulttuurielämyksiin sekä kulttuurista nauttimiseen että sen luomiseen eivät saa olla kiinni vanhempien kukkaron paksuudesta. Päiväkodeilla ja kouluilla on tässä asiassa merkittävä rooli. Koulujen, päivähoidon ja kulttuuritoimen ja kirjastojen yhteistyötä tulee lisätä entisestään ja organisaatioiden raja-aitoja madaltaa myös kulttuurin saralla. Nykyistä laajemmalla taidekasvatustarjonnalla voitaisiin osin paikata myös sitä vajetta, joka on peruskoulun 3 - 6-luokkalaisten lasten iltapäivätoiminnassa.

Helsinki on päivä päivältä monikulttuurisempi kaupunki. Monikulttuurisuudesta tulee keskustella lasten ja nuorten kanssa ja rohkaista heitä kosketuksiin erilaisten kulttuurien ja eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa. Lapset omaksuvat helposti aikuisten kielteiset asenteet, mutta yhtä helposti he omaksuvat myös avoimen ja tasa-arvoisen suhtautumisen ihmisiin.

Monikulttuurisuuskasvatusta tulee tarjota lapsille ja nuorille opetuksen lomassa. Kaupungin työntekijöiden täydennyskoulutuksesta on huolehdittava myös monikulttuurisuuden alalla.

Helsingiläisistä lapsista jo reilun 10 %:n äidinkieli on muu kuin suomi. Kuinka hyvin osaamme ottaa näiden lasten tarpeet huomioon

16.1.2008

---

päivähoidossa, koulussa ja vapaa-ajan vietossa? Kuinka hyvin huolehdimme heidät kanssaan työskentelevien aikuisten osaamisesta ja jaksamisesta? Kuinka hyvin osaamme huomioida heidän lähtökulttuurinsa ja kielen osaamisen merkityksen eheälle kasvulle, itsetunnolle ja oppimiselle? Kuinka hyvin huolehdimme heidän perheidensä hyvinvoinnista?

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä vaatii, että vuoden 2009 budjetissa turvataan riittävät määrärahat päivähoidon ja peruskoulun ryhmäkokojen pienentämiseen ja lisäresurssien luomiseen erityisesti niissä ryhmissä ja niillä asuinalueilla, joissa on keskimääräistä enemmän maahanmuuttajataustaisia tai etnisiin ja kielivähemmistöihin kuuluvia lapsia. Vaadimme myös, että romanilapset ja -nuoret huomioidaan nykyistä paremmin päivähoidossa ja koulussa. Vain näin voidaan taata sivistyksellisen tasa-arvon toteutuminen ja vähentää myös ja ehkäistä alueellista eriytymistä.

Myös maahanmuuttajataustaiset ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden helsinkiläisiä veronmaksajia ja päättäjiä.

Lähiöiden kouluja tulee tukea erityisen voimallisesti, jotta oppimisympäristö niissä pysyy oppimista tukevana ja ne säilyttävät houkuttavuutensa niin opinahjoina koululaisille kuin työpaikkoina päteville ja motivoituneille opettajillekin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jokaisella asuinalueella on vaalittava ja kehitettävä alueen omia ominaispiirteitä. Toistaiseksi siinä on ryhmän mielestä onnistuttu melko hyvin.

Syrjäisimmissä, kaikkein kauimpana keskustasta olevissa lähiöissä asukkaat arvostavat erityisesti luontoalueiden läheisyyttä. Liikunta- ja virkistysalueet ovat näiden alueiden ehdottomia vetovoimatekijöitä. Virkistysalueiden läheisyys edistää myös lasten ja nuorten liikkumista ja kaunis luonto ja retkielämykset lähiympäristössä tukevat mielenterveyttä tarjoten elämyksiä, rauhaa ja luonnonkauneutta ja tietenkin myös ilmasto hyötyy viheralueista, jotka toimivat kaupungin keuhkoina.

Lapsinäkökulma on huomioitava myös kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa ja liikennesuunnittelussa. Lapsen näkökulman huomioiminen voi tarkoittaa myös lapsille tärkeiden pulkkamäkien tai

16.1.2008

---

joidenkin myös vähän villimpien, ei niin hoidettujen viheralueiden säilymistä. Pienimpien ja heikoimpien ehdoilla eteneminen on yleisesti ottaen myös kaikkien etu. Lasten turvallisen koulutien pitäisi olla aina itsestäänselvyys ja suunnittelun lähtökohta.

Ei ole tarkoituksenmukaista, että jokaisista jalankulkuvaloista täytyy tehdä valtuustoaloite tai että hidasteiden määrä korreloi alueella asuvien valtuutettujen lukumäärän kanssa.

Ja aivan lopuksi valitettavasti perinteeksi muodostunut huomio.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä toivoo, että ensi vuoden budjetin valmistelussa lähdetään viimeinkin realistiselta pohjalta. Me emme halua olla jälleen vuoden päästä valtuustossa käsittelemässä sosiaali- ja terveystoimen kymmenien miljoonien eurojen menoylityksiä. Näissä kehys- ja budjettikeskusteluissa olisi voitava keskittyä itse asioihin ilman, että täytyy kantaa huolta jatkuvasta tietoisesta alibudjetoimisesta.

Ledamoten Dahlberg

Ärade ordförande, fullmäktige. Hyvät valtuustokollegat.

Det är jämnt två månader sedan vi godkände budgeten för 2008. Sfp-gruppens tankar och prioriteringar har inte förändrats mycket sedan dess. De ekonomiska utsikterna är rätt goda för landet om än inte direkt lysande för Helsingfors. Vi anser att målsättningen ändå bör vara en oförändrad skatteprocent, 17,5. Det kompenserar i någon mån de höga boendekostnaderna och bidrar till att göra huvudstaden attraktiv för såväl företag som arbetskraft. Höstens löneuppgörelser, i synnerhet inom hälsovården, har ökat trycket på lönekostnadssidan. Därför bör vi vara försiktiga med att starta upp nya verksamheter vars finansiering är osäker.

Helsingin Energia ei voi olla sosiaalihuoltomme tai terveydenhuoltomme ikuinen lypsylehmä. Totta kai liikelaitoksen tulee tuottaa rahaa omistajalleen. Mutta kunnallisten peruspalvelujen budjettia ei voi perustaa sähkömarkkinoiden epävarman hintakehityksen varaan.

Lähipuosina investointitarpeet ovat kansainvälisten päästösopimusten myötä suurentuneet. Voitosta olisi siis tästä syystä jätettävä tarpeeksi

16.1.2008

---

luomaan energialaitokselle liikkumavaraa tuotantopuolella.

RKP:n valtuustoryhmä haluaa myös muistuttaa syksyn budjettineuvotteluissa esittämästään ehdotuksesta koskien asuintalojen kiinteistöveroprosentin alentamista, johon ainakin oikeistoryhmä lupasi palata raamikeskustelun yhteydessä. Iloksemme Kokoomus näin tekikin.

Korotettu kiinteistövero näkyy korotetuissa vuokrissa ja vastikkeissa, mikä kiristää erityisesti pienituloisten taloutta. Tämä on siis jokseenkin epäsosiaalinen veron korotus. Espoo on jo tehnyt kevennyksen tältä osin. Nyt olisi Helsinginkin tehtävä sama järkevä päätös. Toinen mahdollisuus olisi toki käyttää verorahoja katujen kunnossapitoon. Kaupunki ottaisi kunnossapidosta täydellisen vastuun.

I motiveringarna till årets budget godkände fullmäktige i november att staden sätter i gång ett saneringsprogram, tervehdyttämishjelma på finska. Men redan i december hade det på vänsterhåll gått troll i hela idén trots att man inte föreslog omedelbara nedskärningar, utan en plan för att minska beroendet av ett överskott från energiverket. Med andra ord att åstadkomma en sund ekonomisk bas för den kommunala kärnverksamheten. Det handlade bl.a. om att få upp produktiviteten, en nödvändighet även av rent praktiska skäl då bristen på arbetskraft redan nu gör sig gällande, i synnerhet inom hälso- och socialvårdssektorn.

Arvoisa puheenjohtaja.

RKP:n ryhmän mielestä taloudellisen tervehdyttämishjelman tulee pyrkiä pois ylioptimisesta ajattelusta, että väestö tarvitsee seuraavana vuonna vähemmän erikoissairaanhoidoa, lasten huostaanottotarve pienenee, vanhukset eivät dementoidu, depressiot vähenevät, päihteiden käyttö vähenee jne. Alibudjetointi tuo ylityksiä.

Kun ala-asteiden ja yläasteiden tuntiresurssisäästöt on purettu, RKP:n ryhmä odottaa, että vuonna 2009 tulee lukioden vuoro. Näin turvaamme opetuksen laadun ja henkilökunnan jaksamisen.

Ryhmämme kantaa myös huolta rakennusinvestointien kustannusarvioista, jotka ovat yhtä yllätyksellisiä kuin taikurin hattu. Kaneja ei vaan tule yksi, vain kaksi tai jopa kolme. Viittaaan mm. Musiikkitaloon.

On muuten ihmeellistä, että valtuusto hyväksyy tai joutuu hyväksymään

16.1.2008

---

käynnissä olevien projektien kymmenien miljoonien ylityksiä ilman soraääniä, kun taas erikoissairaanhoidon kiristettyä budjettia ylittävät kustannukset, koetaan miltei ryöstöksi. Rakennusprojekteihin ei tulisi ryhtyä puutteellisen suunnittelun pohjalta.

Sanoimme jo budjettikäsittelyn yhteydessä, että investointipuolta tulisi käydä läpi kokonaisuudessaan ja pyrkiä siirtämään sellaisia investointeja, jotka eivät ole välttämättömiä ydintoimien ylläpitämiseen tai infrastruktuurin kehittämisen kannalta. Lounais-Sipoon alueiden liittäminen Helsinkiin merkitsee alkuvuosina lisää investointeja. Olemassa olevan infrastruktuurin lunastamiseen sekä uuden kaupunkimaisen infrastruktuurin, mm. metron rakentamiseen.

Vi i Sfp-gruppen skulle gärna slippa höra en upprepning av de senaste årens mantra att olika rotlars budget ska närma sig de största städernas medeltal, i synnerhet inte när det gäller lagstadgad basservice. Man kan inte blint jämföra kostnader i euro utan att se till innehållet och kvaliteten. Granska framför allt produktiviteten, input kontra output.

Kaupungin on syytä kannustaa asuntorakentajia rakentamaan sellaista asuntokantaa, jotka asukkaat haluavat, myös Sipoossa. Tämä tarkoittaa myös suuria ja kohtuuhintaisia perheasuntoja. Maahanmuuttajaväestölle syntyy tilastojen mukaan enemmän lapsia kuin kantaväestölle, joten on syytä muistaa suurperheiden kasvavia asuntotarpeita. Kalliille tonteille ei muuten rakenneta halpoja asuntoja.

Pilaantuneiden maiden käyttöön otto, varsinkin asuntorakentamiseen, sisältää suuren taloudellisen riskin kaupungille.

RKP:n ryhmä ehdottaakin, että kaupunki myydessään tontteja pyrkisi pienentämään riskiä siirtämällä maiden puhdistusvastuun ainakin osittain rakennuttajalle.

Utgångspunkten bör fortfarande vara den att staden bör sälja tomtmark till bostadsbyggare. Att äga mark eller äga fastigheter får inte vara ett självändamål. Ägande medför ett ansvar för stundom stora kostnader. Tänk bara på Finlandiahusets och Ensos huvudkontors marmorfasader.

Vi efterlyser också en noggrannare budgetering av intäkterna. De senaste årens budgeter har underskattat skatteintäkterna. Detta leder också till en överförsiktig budgetering med överskridningar som följd.

16.1.2008

Höstens så kallade brandkårsvindsförhandlingar kring budgeten är nästan pinsamma med tanke på att stadsstyrelsen i flera dygn bryter arm om ett tillägg på ca 20 miljoner euro. Sfp-gruppen anser att en större summa än nu kunde reserveras för förhandlingarna i oktober för att stadsstyrelsepartierna skulle kunna göra mera betydande förändringar inom sådan verksamhet där det under det pågående året har visat sig finnas brister som bör åtgärdas.

Sfp-gruppen vill på allt sett uppmuntra utvecklandet av en fungerande kollektivtrafik i hela metropolområdet och i synnerhet i stadskärnan. Tariffstödet kan höjas ett pinnhål till fulla 50 %. Det betyder att vi resenärer redan åker halvgratis på normalbiljett, studerande ännu billigare. Vi kan tänka oss att stöda gratisbiljett för barn under 16 år. Det innebär ca 6 miljoner skattemedel till för trafikverket. Det skulle göra staden mera öppen och trygg för barnen på väg till skola och fritidssysselsättningar och göra dem vana att åka kollektivt från början. Däremot är förslaget om gratis kollektivtrafik för alla att slå blå dunster i ögonen på folk. Det skulle resultera i en rejäl höjning av kommunalskatten, även för dem som bara cyklar eller går till fots.

Sairaalahoidon ja kotihoidon välillä on edelleen kuilu siinä missä hoitoketjusta tulisi löytää kuntoutuspaikkoja. Järkevästi kohdennettu investointi kuntoutuspaikkoihin vähentäisi HUSin ylikäyttömaksuja.

Ruotsinkielinen palvelu ontuu edelleen pahasti mm. psykiatriassa, vanhusten kotihoidossa, dementiahoidossa sekä – kumma kyllä - ruotsinkielisissä terveysasemayksiköissä, joihin ei pystytä tai haluta edes sisäisten siirtojen kautta saamaan pysyvästi ruotsia puhuvia lääkäreitä.

Sipoon alueen lähes viiden sadan ruotsinkielisen asukkaan äidinkielliset palvelut päivähoidosta alkaen, terveyskeskus- sekä vanhusten palveluihin jne. tulee hoitaa kunniakkaasti. Onhan Helsinki vannonut nimenomaan parempien kuntapalvelujen nimeen kuntaliitosanomuksessaan.

Sipoon alue on vielä avoin asia. Budjettiin tulee siis muutoksia tämän vuoden budjettiin nähden.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä yksi tärkeä asia.

Kaupungin tulee kehittää ostopalvelu- sekä palvelusetelijärjestelmää

16.1.2008

---

asiakaslähtöisesti kuitenkin niin, ettei asiakkaalle siirry kannettavaksi osa taloudellisesta vastuuta lakisääteisestä, mutta puutteellisesta kunnallisesta palvelusta.

Tack fru ordförande.

Valtuutettu Molander

Arvoisa puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Valtuutettujen työ on rakentaa yhteiskuntaa. Hyvinvointiyhteiskunta tunnetaan siitä, miten kohtelemme vanhoja ihmisiä, lapsia, sairaita, köyhiä ja huono-osaisia. Valtuustossa hyväksytyt strategiat määrittelevät meille tapoja toimia. Budjetin on toteutettava strategioiden linjoja.

Helsingin elinvoimaisuuden edellytyksiä ovat hyvät koulut ja kasvavat yritykset sekä tiivis yhteistyö ympäristökuntien kanssa. Tarvitsemme sivistystä, edistystä ja suvaitsevaisuutta. Jos tuottavuus ei kasva, luisumme toivottomaan tilaan. Tuottavuus ja taloudellinen toimeliaisuus tuovat kaupungille lisää verotuloja.

Kustannustehokkaat ja tuottavat palvelurakenteet ovat elinehto. Tiukat raja-aidat missään hallintokunnassa eivät palvele kaupungin asukkaita. Valtiovarainministeriön kuntien parhaat palvelukäytännöt –hanke tulee toivottavasti auttamaan, kehittämään kuntapalveluja tuottavaan ja tehokkaaseen suuntaan.

Helsingin on kehitettävä palvelukokonaisuuksia asukas- ja asiakaslähtöisesti, miten asukkaat tulevat parhaiten palvelluiksi, miten kunta parhaiten edistää asukkaiden hyvinvointia, miten lähidemokratia toimii. Tärkeintä ovat ihmiset ja heidän hyvinvointinsa. Ajattelun ei tule olla tuottaja- ja hallintolähtöistä, vaan organisaatioiden on palveltava ihmisiä.

Avainkysymyksiä ovat, miten palvelujen tuottavuutta voidaan nostaa ja miten palvelut järjestetään ja tuotetaan tulevaisuudessa. Sosiaali- ja terveysmenot vievät yli puolet kaupungin tuloista ja ne myös kasvavat nopeimmin. Siksi niihin keskitytään erityisesti.

Kustannustehokkuuden lisääminen kaupungin toiminnassa ei voi tapahtua palvelujen laadun kustannuksella, sillä vain laadukkaat palvelut ovat tehokkaita. Laadukkaat palvelut perustuvat toimivaan

16.1.2008

---

organisaatioon ja kaupungin henkilökunnan osaamiseen. Vain laadukkaat palvelut tekevät kaupungista kilpailukykyisen.

Kuntatyöntekijät on huomioitava muutostilanteissa, sillä siinä joko kannustetaan ja innostetaan tai sitten viedään kuntatekijöiltä pois työnteon motivaatio.

Keskeistä palvelutuotannon tehokkuudelle ei ole se, onko kyseessä julkinen vai yksityinen tuotanto, vaan se, miten toiminta on avoin kilpailulle. Kilpailu on väline, joka hyödyttää palvelujen käyttäjiä.

Keskeinen elementti on kustannusten laskenta ja erikoistuminen, eli kaikkea ei tarvitse tuottaa itse. Uudet toimintatavat sekä teknologia ja hyvinvointiosaamisen hyödyntäminen ovat mahdollisuuksia koko pääkaupunkiseudun kunnille, erityisesti jos kuntarajat eivät ole esteenä.

Koska julkisia palveluja järjestetään asukkaita varten, tulee valintamahdollisuuksien lisääminen olla keskeisellä sijalla palvelurakennemuutoksessa. Valintamahdollisuuksia voidaan lisätä palveluseteleillä.

Vanhusten suuri määrä on Helsingin erityispiirre ja erityisesti yksin asuvien joukko on suuri. Meillä ei ole tarpeeksi vaihtoehtoja kodin ja sairaala-asumisen välillä. Erilaisia palveluasumisen muotoja tarvitaan.

Lisäksi Helsingissä tulee rakentaa kattava seniorineuvolaverkosto, sitäkin silmällä pitäen, että terveysasemia harvennetaan.

Vanhusväestön määrän kasvu lisää palvelujen tarvetta ja asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden tyydyttäminen on helpompaa, kun kaupunki voi tarjota joustavasti erilaisia palvelutapoja, entistä laajemmin palvelusetelien muodossa.

Alle kouluikäisten päivähoidon on järjestyttävä kotona tai kodin lähellä olevassa päiväkodissa. On kohtuutonta, jos lapsi joudutaan viemään aamulla joukkoliikenteellä kauas kotoa. Perheitä tulee palkita lapsista. Lapsirikkaan perheen tulee saada edullisia palveluja ja mahdollisuuksia asua Helsingissä. Tarvitsemme rohkeutta kaavoitukseen. Helsingistä puuttuvat suuret, edulliset ja keskihintaiset asunnot.

Lapset ja nuoret ovat heitteillä, jos he jäävät ilman aikuista. Lapset tarvitsevat aina turvallista aikuista seuraa. Koulun jälkeen järjestetty iltapäivätoiminta voi olla juuri sitä. Julkinen ja yksityinen sektori voivat

16.1.2008

---

tehdä nykyistä enemmän yhteistyötä palvelujen järjestämisessä.

Keskustan valtuustoryhmä esittää kolmannen sektorin käytön lisäämistä lasten iltapäivätoiminnassa.

Erilaiset vuorotyöajat aiheuttavat sen, ettei lasten oikeudenmukainen kohtelu toimi. Tarvitaan myös aamupäiväkerhoja.

Huonosti voivien lasten ja nuorten tilanne on Helsingissä huolestuttava. On tärkeää kiinnittää erityistä huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Nuorisotoimintaa kehitettäessä on kuunneltava nuoria. Kaupungin päätöksillä kaikilla hallinnon aloilla on merkittäviä vaikutuksia lasten ja nuorten elämään. Kuinka nämä päätökset vaikuttavat heidän elämäänsä, sitä ei seurata.

Siksi Keskustan ryhmä esittää, että Helsingin kaupunki ottaa käyttöön lapsivaikutusten arvioinnin talousarvion valmistelussa.

Nuoret tarvitsevat hyviä kouluja. Nuorten nopea työllistäminen on mahdollistettava.

Pääkaupunkiseudun innovatiivisuuden ja helsinkiläisten osaamisen vahvistuminen rakentavat tulevaisuutta. Luovuutta on vahvistettava peruskoulutuksesta lähtien. Helsinkiläisten koulujen pitää säilyä houkuttelevina työpaikkoina päteville, ammattitaitoisille opettajille ja tämän on näyttävä myös heidän palkoissaan. Helsinki menestyy osaavien ja hyvin koulutettujen ihmisten ansiosta.

Ennalta ehkäisy on sairaanhoidon perusta.

Olemme viimeisen kahden kuukauden aikana kokeneet, miten sosiaalityö on raastavasti häirinnyt nuorten mielenterveyspotilaiden kuntouttavaa prosessia lakkauttamalla yhtäkkiä Koivulan yksikön.

Sairaanhoito ei ole vain terveyskeskuksen asia, vaan koko Helsingin.

Terveysterot helsinkiläisten välillä ovat suuret. Helsinkiläiset elävät keskimäärin lyhyemmän ajan kuin muut suomalaiset. Helsinkiläisten terveys polarisoituu. Meillä on paljon erittäin hyvin voivia. Polaarin toisella laidalla ovat ne helsinkiläiset, joille on päihdeongelmaa ja terveyden näkökulmasta riskikäyttäytymistä ja joilla on puutteelliset mahdollisuudet huolehtia terveydestään.

16.1.2008

Kaikkein parasta terveyden tasa-arvoa on se, että terveyskeskusten toimintaedellytykset turvataan ja siten perusterveydenhuoltoa vahvistetaan.

Helsingissä on selvitettävä hoitotakuun toteutuminen. Liian paljon kuulee kertomuksia siitä, että on vaikea päästä terveyskeskuslääkärille.

Yritykset antavat työtä, luovat tulevaisuutta ja tuottavuutta yhteiskuntaan. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen luo Helsingille verotulopohjaa. Kaupungin elinkeinopolitiikan on oltava ennakoivaa. Kaupunki pystyy omilla toimillaan ja kilpailuttamisella vahvistamaan markkinoita. Kilpailutettavien hankkeiden kokoa on arvioitava niin, että pienilläkin yrityksillä on mahdollisuus jättää tarjous.

Joukkoliikenteen rahoituksessa on jatkuva ongelma. Maksujen kirjavuus on hankalaa ja lipputulot eivät houkuttele autoilijoita.

Pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen hinnoittelu on ratkaistava siten, että kaupunkien väliset rajat eivät määrää lippujen hintoja. Esimerkiksi bussi Lehtisaaresta Lauttasaareen kulkee parin pysäkin verran Espoon puolella ja silloin ei kelpaa Helsingin sisäisen liikenteen lippu, tai yksi pysäkin väli yli kuntarajojen vaatii seutulipun, mutta paljon pidempi matka Helsingin rajan sisäpuolelta keskustaan onnistuu puolta halvemmalla. Tämä ei ole järkevää yhtenäisellä työssäkäynti- ja asuinalueella.

Kun työmatkaliikenteen ulkopuolella joukkoliikenteessä on vapaata kapasiteettia, kannattaa tarjota esimerkiksi asiointi- ja vapaa-ajan matkoihin auton kustannusten kanssa kilpailukykyisiä perhelippuja.

Keskustan valtuustoryhmä on valmis nostamaan tariffituen tasoa, kun toimilla parannetaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja siten myös kilpailukykyä ja tuottavuutta.

Ympäristöasiat, energiaratkaisut, asuminen ja liikenneratkaisut ovat se pohja, mille kaupunkia ja palveluja rakennamme.

Keskusta vaati viime budjettineuvotteluissa yleisen kiinteistöveroprosentin alentamista, mutta asiasta ei silloin päästy yksimielisyyteen. Asia on meille edelleen tärkeä.

Helsingin on tarjottava sosiaalisesti kestävä elinympäristö, jossa on hyvä asua ja käydä työssä, viettää vapaa-aikaa ja nauttia palveluista, mutta sen on oltava mahdollista myös niille, jotka eivät voi tai halua

16.1.2008

---

elää autosta riippuvaisina. Helsingin etu on luoda edellytykset tähän myös silloin, kun työ tai koulu ei ole Helsingin keskustassa.

Erityisesti opiskelijat ovat toivoneet pyöräteiden parempaa toteutusta ja suunnittelua, sillä he kokevat liikenteen vaaralliseksi.

Uusille alueille on varauduttava toteuttamaan laadukkaat joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen ratkaisut sekä riittävät palvelut heti ihmisten muuttaessa alueille. Vain siten laadukkaan ympäristön edut voivat koitua myös kaupungin hyödyksi.

Puistot, virkistysalueet ja ulkoilureittiverkosto ovat helsinkiläisten henkireikiä.

Töölönlahtea kiertävä ulkoilureitti on runsaassa käytössä, aivan keskustan sydämessä. Se on hyvin valaistu ja polut ja tiet kunnossa – kiitos siitä – mutta ympäristö on osittain hoitamaton.

Kaupunkilaisten virkistykseen tarkoitetut puistot tulee kunnostaa, että ne todella virkistävät.

SDP:n ehdotus keskustatunnelista luopumisesta on mielenkiintoinen ja itse asiassa se sopii keskustalle. Mutta se ei saa merkitä kuitenkaan kävelykeskustan siirtämistä. Asia on aika kimurantti.

Lopuksi:

Keskustan valtuustoryhmä kannattaa koiraveron poistamista.

Valtuutettu Reinikainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Monet talouden asiantuntijat ovat viime päivinä arvelleet, että olemme tosiasiallisesti siirtyneet jo maailmanlaajuiseen taloustaantumaaan. Helsingin osalta tämä voi merkitä tulojen vähentymistä ja toisaalta lainan oton lisäämistä.

Helsingin Energialta saatavat tulot todennäköisesti myös supistuvat, kun maakaasu tulevaisuudessa tulee kalliimmaksi ja täälläkin jo mainittu investointien rahoitus, siihen pitää varata rahaa, näihin uusiutuviin energiamuotoihin. Lisäksi, koska on käyty mittava palkankorotuskierros ja henkilöstön määrä on kasvusuunnassa,

16.1.2008

---

säästöjä pitää saada investoinneissa.

Meillä ei ole varaa toteuttaa kaikkia rakennushankkeita eikä myöskään ole varaa toteuttaa keskustatunnelia. Metron rakentaminen länteen voi tulla maksamaan jopa 800 milj. euroa, josta tosin emme kaikkea joudu itse maksamaan. Toinen tunneli, keskustatunneli, voi tulla maksamaan saman verran tai jopa miljardi euroa. Sitä ei mielestämme tule muutenkaan rakentaa, sillä siitä saatava hyöty on marginaalinen. Eräät tutkimukset osoittavat, että tämänkaltaiset tunnelit yleensä lisäävät liikennettä ja liikenteen mukanaan tuomia haittoja.

Keskustatunnelihanke on myös teknisesti erittäin haastava ja näin ollen kallis, joten olisi viisainta luopua siitä. Tällä investointirahalla voitaisiin rakentaa metro Vuosaaresta Itä-Helsinkiin, joka eilisellä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä – puhun uudesta Itä-Helsingistä - siirtyy osaksi kaupunkiamme ensi vuoden alusta. On lisäksi mahdollista, että keskustatunnelista säästyneillä rahoilla rakennetaan itämetron jatkeen lisäksi myös suuri osa uuden Itä-Helsingin kaupungin infrastruktuuria.

Satamalta vapautuvien maa-alueiden rakentamisessa tulee myös noudattaa malttia. Maapohjan puhdistaminen ja valmistaminen rakentamiselle maksaa näillä alueilla helposti jopa miljardi euroa, jonka jälkeen vasta päästään rakentamaan. Tällä rahalla voitaisiin toteuttaa varsin merkittävät rakennushankkeet uudessa Itä-Helsingissä ilman, että tarvitsisi ensin sijoittaa kyseinen miljardi euroa maapohjan esirakentamiseen. Toisin sanoen, ensin investoidaan metron rakentamiseen sekä länteen että itään ja sitten uuden Itä-Helsingin rakentamiseen ja palataan muiden alueiden rakentamiseen, kun rakennuskustannukset ovat edullisemmat ja kun siihen on taloudellisia resursseja ilman lainan ottoa.

Lainanottoa on voimakkaasti vältettävä, sillä entisissäkin lainoissa on suuret hoitokulut jo nyt. Rahaa entistenkin velkojen hoitoon menee lähes yksi veroäyripeni. Kunnallisveron nostamista on myös syytä välttää.

Mikä kaupungin toiminnassa sitten maksaa kaikkein eniten?

Kaikki me tiedämme hyvin, että kuten tavallista suurimmat kustannukset ja budjettiylitykset tulevat sosiaali- ja terveystoimesta, joiden menot kasvavat jatkuvasti vuosi vuodelta ripeämmin kuin kaupungin tulot. Tiedämme myös, että taloudellisen taantuman aikana nämä menot kasvavat huomattavasti enemmän, mm. toimeentulotukimenot.

16.1.2008

Väestö vanhenee ja sosiaalisten kulujen ja sairauksien osuus lisääntyy edelleen. Tätä ongelmaahan on vuosikausia yritetty ratkaista erilaisilla organisaatiouudistuksilla - jollainen välähti Kokoomuksenkin ryhmäpuheenvuorossa - mutta näiden uudistusten vaikutus ei ole koskaan vielä näkynyt vähentyneinä kustannuksina. Niinpä ongelmakenttää tuleeikin tarkastella kiinnittämällä huomio muutamiin merkittäviin ja keskeisiin kustannustekijöihin.

Esimerkiksi diabetes tulee lisääntymään lähitulevaisuudessa noin 70 %. Pian tämä sairaus aiheuttaa 25 % kaikista terveydenhuollon kustannuksista. Tämä päällemme kaatuva valtimosairausvyöry riittäisi jo yksinäänkin kaatamaan koko terveydenhuoltojärjestelmän, mutta valitettavasti se ei ole ainoa ongelma.

Tupakoinnista johtuva keuhkohtaumatauti aiheuttaa nyt jo 15 % terveydenhuollon kustannuksista, joka toinen tupakoitsija nimittäin saa keuhkohtaumataudin. Tämän taudin kustannukset ovat nyt jo kolme kertaa enemmän kuin astmasta aiheutuvat kulut, jotka nekään eivät ole vähenemässä ilman huonon laadun osittain aiheuttamina.

Alkoholin alennusmyynti on lisännyt maksakirroosien lukumäärää peräti 50 % vuoden 2003 jälkeen.

Lastensuojelun tilanne on kriittinen.

Maan hallituksen tekemä alkoholin alennusmyyntipäätös on osoittautunut ennennäkemättömän tuhoisaksi sosiaali- ja terveystaloudelliseksi päätökseksi, eikä tätä korjata nostamalla Koskenkorva –pullon hintaa parilla eurolla ja olutpullon hintaa parilla sentillä.

Kaikkein kallein sairaus lähivuosina tulee kuitenkin olemaan osteoporoosi ja ortopediset ongelmat, joista kärsii pian 50 000 helsinkiläistä.

No mitä tälle asialle olisi tehtävissä?

Lääkärit tietävät hyvin, että 30 % diabeteksestä voidaan torjua painonhallinnalla, liikunnalla ja ruokavaliolla. Samat lääkkeet tepsivät muuten myös osteoporoosiin ja luunmurtumien torjunnassa.

Suomalaisista miehistä peräti 70 % on ylipainoisia. Tämä on korkeampi luku kuin koskaan maamme historiassa. Varusmiehet esimerkiksi painavat tänä päivänä keskimäärin 6 kg enemmän kuin aikaisemmin ja

16.1.2008

---

sen sijaan, että juoksisivat Cooperin testin, kävelevät sen.

Näin ollen ravitsemusneuvontaan, liikuntaseteleihin ja liikuntatiloihin todella kannattaa satsata. Tämä koskee kaikkia ikäluokkia lapsista vanhuksiin.

Tupakan haittojen torjunnassa on jo saatu edistysaskelia, vaikka sitäkin asiaa on tässä salissa ja kaupunginhallituksessa pontevasti vastustettu. Mutta siitä huolimatta on päästy eteenpäin. Savuttomia ympäristöjä on luotu. Mutta tästä huolimatta paljon on vielä tehtävää.

Suurin uhka voi toteutua pikapuoliin eli ensi kesänä, kun Tallinnasta saa tuoda tupakkaa rajoituksetta puoleen hintaan. Maan hallituksen on torjuttava tämä muilla keinoin kuin alentamalla Marlboro –askin hintaa 4 eurosta 2 euroon, eli ei pidä tehdä samaa virhettä kuin vuonna 2004, jolloin Koskenkorvan veroa mentiin alentamaan 44 % katastrofaalisin seurauksin, joista nyt maksetaan ja jatkossa maksetaan, kun maan hallitus on järjestänyt tällä tavoin keskuuteemme puoli miljoonaa alkoholin suurkuluttajaa. Me tiedämme, että näistä puolesta miljoonasta alkoholin suurkuluttajasta tulee joukkoomme, ennemmin tai myöhemmin, 250 000 vähintään lievästi dementoitunutta henkilöä, jotka pitää sitten hoitaa. Hallituksen pitäisikin ottaa Ruotsin malli käyttöön ja palauttaa alkoholin hinta vuoden 2003 tasolle ja tehdä tähän hintaan asianmukaiset indeksikorotukset. Näinhän ruotsalaiset viisaasti tekivät. Kaikki muut askartelut ja toimenpiteet ovat lähinnä kosmetiikkaa.

Oman lautakuntani alueelta totean lopuksi, että kaupungin kannattaisi ottaa kaikkien katujen hoito omaksi toiminnakseen, kuten täällä RKP:n ryhmäpuheenvuorossa jo todettiin. Näin voitaisiin nimittäin tehokkaammin huolehtia hengitysilman laadusta ja myös minimoida kaatumisista aiheutuvat murtumat, jotka eivät ole mitään vähäpätöisiä kustannuseriä.

Lopuksi yhdymme kaupunginjohtajan puheessaan esittämiin varoituksen sanoihin tulevien vuosien mahdollisesti vaikeutuvasta taloudellisesta tilanteesta, joka on huomioitava vuoden 2009 budjettia laadittaessa.

Valtuutettu Sademies

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuustoväki ja muut läsnäolijat.

16.1.2008

Täällä on kuultu, että on satsattava sinne ja tänne, o
henkilöstöä, opettajia, koulukuraattoreja, kouluisäntiä,
päiväkotihenkilöstöä, nuorisotaloja henkilöstöineen, kirjastoja
henkilöstöineen, sosiaalipuolta henkilöstöineen on vankistettava ym. ja
kaikki tämä lisäys silloin, kun väestö ikääntyy ja lasten ja nuorten
lukumäärä vähenee. Haloo, haloo – sanon minä. Jos tietä ei käytetä,
niin ei sitä myöskään aurata.

Nyt korkeasuhdanteen ja kalliin rakentamisen aikana rakennetaan mm.
Musiikkitaloa ja kaavaillaan melkoisia rakentamisinvestointeja.
Toimitaan päinvastoin kuin USA:ssa laman tullessa. Siellä valtiollinen
ja kunnallinen rakentaminen lähti käyntiin silloin kun tuli lama ja näin
saatiin talous äkkiä jaloilleen. Täällä kaadetaan kaikki kerralla.

Onko mitään järkeä lisätä julkista rakentamista kaupungin toimesta
silloin, kun kaupunki ei pysty nykyisestäkään rakennuskannasta
huolehtimaan, vaan se rappeutuu? Tämähän on hölmöläisten peiton
jatkamista.

No, tämä ei ole niitä tärkeimpiä asioita. Tärkeintä on suuntautua jollain
lailla tulevaisuuteen.

Henkilöstön saatavuus tulee olemaan tulevaisuuden suurin haaste.

Eläköityminen asettaa haasteen, kun rutinoidut asioiden hoitajat
poistuvat joukostamme. Silloin astuu kuvaan henkilöstösuunnitteille
tulevat vaatimukset, jotka ovat kovia.

Jotta kaupunki selviäisi tästä kunnialla, on toimenkuvat luotava uusiksi
ja korostettava tässä toiminnassa kunkin hallintoalan sektorivastuuta.
Kilpailu työvoiman saannista muiden kuntien, yksityisen sektorin ja
ulkomaisten houkutusten välillä tulee olemaan suuri. Tälle kilpailulle
asettaa haasteen paitsi työn sisältö ja palkkaus, myös tulevaisuuden
urakehitys, jota nykyisin he katsovat aika tarkasti ja puntaroivat
uravalintaansa sen pohjalta.

Tässä mielessä työelämässä mukana olevien ja siihen tulevien
sitouttaminen on erityisen tärkeää. Sitouttamiseen vaikuttavat
luonnollisesti asunto- ja työolosuhteet, palkkaus ja muut, varsinkin
lasten ja nuorten koulutus- ja kehittämismahdollisuudet sekä
harrastusmahdollisuudet.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

16.1.2008

Perussuomalaisten mielestä henkilöstösuunnite ja työsuhdesuhteiden sitouttaminen ovat ne suurimmat haasteet nyt ja etenkin lähivuosina. Nämä asiat on otettava primääriksi asioiksi taloutta kehitettäessä. Muutoin meidät hukka perii.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Useimmissa kunnissa Suomessa budjettiraamista keskustellaan vasta kevään lopulla, joissakin vasta syksyn alkaessa.

Miksi Helsingissä kiirehditään tässä asiassa entistä enemmän?

Joku voi pitää hyvänä, että asioiden valmistelu alkaa hyvissä ajoin. Tässä tapauksessa talousarvion valmistelun aloittaminen on kuitenkin tarkoittanut sitä, että pohjana ei ole tälle valmistelulle mitään virastojen ja lautakuntien arvioita ja suunnitelmia oman toimintansa osalta. Valmistelu tapahtuu siis vain yleisen taloudellisen kehityksen ja lähinnä taloushallinnon näkökulmasta. Tämä näkyy siinä, että kaupunginhallituksen ehdotuksesta puuttuu kokonaan palvelujen tarpeen arvio. Helsinkiin ollaan tällä tavalla tuomassa samankaltaista raamibudjettikäytäntöä, joka valtionhallinnossa on johtanut valtiovarainministeriön kohtuuttomaan vallan käyttöön.

SKP:n ja asukaslistan ryhmän mielestä kaupunginhallituksen tulee hankkia ennen raamikäsitteilyä virastoilta ja lautakunnilta esitykset siitä, minkälaisia talousarviosuunnitelmia heidän toimintansa edellyttäisi.

Täällä valtuustossa on toistuvasti ja tänäänkin arvosteltu palvelujen alibudjetoimista. Nimenomaan alibudjetoimisesta johtuu se, että sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen menot ylittävät taas viime vuoden budjetin. Kuvaavaa on sekin, että suurin ylitys on sosiaalitoimen ostopalveluissa, jotka ovat yli 30 miljoonaa budjetoitua suuremmat viime vuoden osalta. Samaan aikaan, kun kaupungin omien palvelujen kehittämistä laiminlyödään, maksetaan siis kalliisti yksityisille yrityksille ja kasvatetaan niiden voittoja verovaroilla.

Talousjohdolle menojen ylitykset näyttävät olevan vain ikäviä lukuja, joista halutaan päästä eroon vetoamalla pienempien kuntien alhaisempaan menotasoon tai talouden taantuman uhkaan.

Useimmille helsinkiläisille alibudjetoiminen merkitsee kuitenkin sitä, että

16.1.2008

---

puuttuu hoivaa ja huolenpitoa, puuttuu osaavia ja välittäviä ihmisiä, lakisääteiset peruspalvelutkaan eivät aina toteudu, palvelujen eriarvoisuus lisääntyy. Esimerkiksi lastensuojelussa puuttuu kymmeniä työntekijöitä ja kaupungin omia sijoituspaikkoja. Suuri osa perheistä ei saa palvelutarpeen arviota edes tavoitteeksi asetetussa 3 kuukaudessa, joka sekin on järkyttävän pitkä aika, kun on kysymys lasten suojelusta.

Tämä tulee myös kaupungille kalliiksi, mikä näkyy mm. ostopalveluissa. Sama koskee toimeentulotuen määrärahojen alimitoittamista. Kun Helsinki ei käytä juuri lainkaan ehkäisevää toimeentulotukea, ongelmat pahenevat ja niiden hoitaminen myöhemmin tulee vain kalliimmaksi.

Jos budjettivalmisteluissa pitäisi huolehtia tällä kertaa myös siitä, että lasten päivähoitoa tarvitsevien määrän jatkuva alimitoittaminen loppuu.

Vanhusten palvelujen kasvaviin tarpeisiin vastaaminen edellyttää nykyisen kotihoidon kokeilun mallin hylkäämistä. Se on johtanut kotiin annettavien palvelujen vähentymiseen.

80-vuotiaiden oikeus hoidontarpeen arvioon tulee tarjota kaikille sitä haluaville eikä vain noin 2,5 %:lle siihen oikeutetuista, kuten sosiaalivirasto nyt aikoo tehdä.

On myös tunnustettava se tosiasia, että vanhusten määrän kasvaessa kasvaa myös vaativan hoidon tarve. Siksi on luovuttava aikeista vähentää pitkäaikaissairaanhoidon paikkoja. On kehitettävä kaupungin omaa palveluasumista.

Vanhuspalvelujen ongelmia ei ratkaista palvelusetelien käyttöön otolla. Tämän hankkeen eriarvoista luonnetta kuvaa vanhuspalvelujohtajan tyly lausunto Helsingin Sanomissa. Sen mukaan palveluseteli sopii periaatteessa kaikkentuloisille vanhuksille, mutta pientä eläkettä saavien osalta omaisten pitää osallistua kustannuksiin tai sitten on realisoitava vanhuksen omaisuutta.

Terveystoimessa viime vuoden osalta budjettiylitys on lähes 15 miljoonaa, josta terveystieteiden keskuksen oman toiminnan osuus on jo samaa luokkaa kuin HUSin. Ylityksestä huolimatta toiminnalliset tavoitteet eivät ole toteutuneet ja hoitojonot ovat kääntyneet taas nousuun.

Hyvät kuulijat.

Alibudjetoimisen lopettaminen edellyttää siis tasokorotusta palvelujen,

16.1.2008

---

erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen määrärahoihin. Toivottavasti - mm. sosiaalidemokraattien ryhmäpuheenvuorossa - tänään tästä esitetyt hyvät kannanotot kestävät myös vaalien jälkeen.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä esittää, että nykyiseen taloussuunnitelmaan verrattuna raamissa lisätään sosiaalitoimeen noin 40 milj. euroa, terveystoimeen 20 milj. euroa ja sivistystoimeen noin 15 milj. euroa. Näiden lisäysten kohdentumisen osalta viittaamme tämän vuoden budjettiin tekemiimme esityksiin.

Luopumalla keskustatunnelin rakentamisesta voidaan saada lisäksi satoja miljoonia, ehkä jopa miljardi euroa tulevana vuosina käytettäväksi joukkoliikenteen ja muiden palvelujen kehittämiseen.

Nyt kun valtuustoryhmien enemmistö on täällä käytettyjen puheenvuorojen perusteella ottanut kannan keskustatunnelin rakentamista vastaan, on syytä hylätä myöskin keskustatunnelin kaavaesitys, jonka hyväksyminen tulisi rajoittamaan keskustatunnelin alueella olevien kiinteistöjen ja toiminnan toisenlaista kehittämistä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Pitkään jatkunut alibudjetoiminen näkyy myös työntekijöiden uupumisena, sairastamisena ja vaikeutena saada kaupungille uusia työntekijöitä. Ei ole sattuma, että poissaolojen suuruus on erityisen suuri sosiaali- ja terveystoimessa.

Kun työvoiman rekrytointiongelmien lisäksi ottaa huomioon mm. Tehyn työtaistelun, joka kannustaa muitakin vaatimaan lisää palkkaa, on käsittämätöntä, että kaupunginhallituksen aineistossa on kokonaan sivuutettu tarve nostaa palkkatasoa.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä toistaa budjettikäsittelyssä tekemämme esityksen 30 milj. euron lisämäärärahasta työntekijöiden palkkojen jälkeenjääneisyyden korjaamiseen.

Kaupunginhallituksen esitykseen sisältyy lähipalvelujen kannalta huolestuttava linjaus, jonka mukaan erityisen perustelua on jatkaa palveluverkon tarkistuksia. Tätä, siis lähipalvelujen karsimista, perustellaan rakennus- ja kiinteistökustannusten nousulla.

Koulujen, päiväkotien, terveysasemien, nuorisotalojen, kirjastojen ja muiden lähipalvelujen karsiminen on kuitenkin virheellinen linja. Se pahentaa eriarvoisuutta, lisää syrjäytymistä ja vähentää Helsingin

16.1.2008

---

kilpailukykyä etenkin lapsiperheiden silmissä.

Lähipalvelujen karsimisen sijasta on syytä alentaa talousarviossa kaupungin ns. sisäisiä vuokria.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin talouden seurannan uusien raporttien osoittaa, että kaupungin tulojen kasvu on jatkunut selvästi talousarviota suurempana. Viime vuoden tulos ilman liikelaitoksia on muodostumassa ylijäämäiseksi ja noin 145 milj. euroa talousarviota paremmaksi. Liikelaitosten kanssa kaupunki tekee voittoa peräti 295 milj. euroa. Se on lähes 215 milj. euroa talousarviota parempi. Kassavarat ovat ylittäneet jo miljardin euron rajan.

Tällaista tulojen aliarvioimista budjetissa yli 200 miljoonalla ei voi selittää vain ennakoimisen vaikeudella, varsinkin kun sama toistuu vuosi toisensa jälkeen. Kyse on selvästi politiikasta, jolla taloushallinto pyrkii kiristämään peruspalvelujen rahoitusta.

Budjettivalta pitäisi myös tulorahoituksen ohjaamisessa kuulua valtuustolle.

Parantuneen työllisyyden ja palkkojen nousun ansiosta verotulot kasvavat todennäköisesti myös tänä vuonna ennakoitua enemmän. Ne kasvaisivat vielä enemmän, jos pääomatulojen saajien verovapaus kunnallisverotuksessa lopetettaisiin.

Pääomatulojen verottaminen palkkatulojen tavoin helpottaisi myös kuntien asemaa työmarkkinoilla. Esimerkiksi lääkäreistä ei tarvitsisi kilpailla tilanteessa, jossa MedOne:n kaltaiset firmat tarjoavat mahdollisuuden kiertää veroja muuttamalla työtuloja pääomatuloiksi.

Hyvät kuulijat.

Tämän vuoden budjetin perusteluihin kirjattiin päätös valmistella ohjelma, jolla kaupungin talouden riippuvuus Helsingin Energian voittovaroista tehdyistä siirroista puretaan ja palvelut sopeutetaan varsinaisen tulorahoituksen puitteisiin.

Vastustin tätä päätöstä.

On hyvä, että kaupunginhallituksen ehdotuksessa ei ole enää kirjattu tällaista ohjelmaa. Valitettavasti siihen sisältyy kuitenkin muotoilu, jossa

16.1.2008

---

samaa linjaa ajetaan yleisemmin sanakääntein. Vai mitä muuta kuin Helsingin Energian voittovaroista tehtävien tuloutusten liikkaamista tarkoittaa ehdotuksen sivun 13 lopussa oleva linjaus varautumisesta tasapainottamaan kaupungin talous ilman energialaitoksen viime vuosien tasoista tuloksentelekkyä.

Kysyn tätä erityisesti sosiaalidemokraattien, vihreiden ja Vasemmistoliiton edustajilta, jotka lupasivat Pro kuntapalvelut – verkoston lähetystölle joulun alla, että Helsingin Energian tuloutuksia ei leikata.

Kansainväliseen ja Suomen talouskehitykseen liittyy paljon epävarmuutta.

Pidän kuitenkin outona sitä, että tähän vedotaan nimenomaan ja vain energialaitoksen kohdalla.

Energiamarkkinoilla ei ole näköpiirissä mitään hintojen alenemista eikä energiayhtiöiden tuloksen romahdusta, pikemminkin päinvastoin. Helsingin Energian voittovaroista voidaan siten myöskin ensi vuonna ohjata osa muiden palvelujen rahoitukseen, samalla kun ryhdytään valmistautumaan investointeihin, jotka koskevat erityisesti uusiutuvan energian käyttöä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi haluan todeta sen, että yleisen talouskehityksen epävarmuus pitäisi ottaa vakavasti toisessa asiassa eli arvioitaessa, miten realistista on käynnistää yhtä aikaa niin paljon suuria aluerakentamishankkeita kuin nyt aiotaan tehdä. Samoin olisi syytä varautua palvelualojen ja työllisyyden kehityksen ongelmiin, jos yleinen talouskehitys taantuu.

Tältäkin kannalta on seuraavan budjetin raamissa syytä panostaa palvelujen kehittämiseen ja henkilöstön palkkaukseen. Lähtökohtana tulee olla palvelujen kehittäminen kaupungin omana toimintana. Peruspalvelut eivät saa olla kauppatavaraa, vaan ne ovat perusoikeus.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

2008 talousarvion sivulta 172 mainitaan henkilöstön toimenkuvien, työn organisoinnin sekä työtapojen sujuvasta muunneltavuudesta terveyden

16.1.2008

---

ja sosiaalitoimen alueella. Tämä siksi, että eri ammattiryhmien koko osaaminen tulee mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä. Nyt kuitenkin mm. kouluterveydenhuollon ohjeelliset tutkimuskäytännöt perustuvat vain koululääkärien ja terveydenhoitajien toimintaan ja arvioihin jatkohoidon tarpeesta myös silloin, kun itse asiassa heidän saamisensa on monen terveysaseman tai monen kaupungin kohdalla vaikeaa. Näin myös fysioterapeutin koulutus ja osaaminen tuki- ja liikuntaelinvaivojen, ryhtivirheiden, liikuntaohjauksen ja opiskeluergonomian tutkimisessa ja seurannassa on jätetty erillisen lähetteen varaan, vaikka tules –ongelmat ovat yhä nuorempien koululaisten kipeytymisen syy. Kasvuikäisten asianmukaisen hoidon viivästyminen on aina riski, ongelman kumuloitumiseen.

Jotta koululaisten ja opiskelijoiden mahdollisuus matalan kynnyksen terveydenhoitoon toteutuisi entistä paremmin ja jotta mm. turhilta terveydenhuollon tutkimuksilta tai niiden toteutumattomuudelta välttyttäisiin, olisikin fysioterapian rooli tuki- ja liikuntaelimestön tutkimisessa ja liikuntareseptin mukaisessa liikkumisen ohjaamisessa ja seurannassa sekä opiskeluergonomiassa vakinaistettava jo perusseulontoihin. Toinen erikoisryhmä, mikä vaatii lisähuomiota on 65-vuotiaat työterveyshuollosta terveyskeskuksen piiriin siirtyneet helsinkiläiset. Terveysvirasto voisikin laatia hyvän hoitokäytännön manuaalin näitä ihmisiä varten ja myös tiedottaa siitä.

Tulisi viimeinkin edellyttää, että terveys- ja sosiaalivirasto muuttavat myös vuosittaista talousarvio- ja toimintatilastointiaan sekä niiden raportointia niin, että niistä on läpinäkyvästi seurattavissa myös lääkinällisen kuntoutuksen henkilöstö, toiminta ja tavoitteet sekä toteutus. Vain täten toimintaa voidaan oikeasti verrata, kehittää ja seurata. Vielä tehokkaampaa tietenkin olisi yhdistää näiden virastojen lääkinällinen kuntoutus saman yksikön alle terveysvirastoon.

On erittäin, oikeastaan edistystä, että kaupunki on aloittanut vihdoin omien palveluittensa tuotteistamisen ja toivottavasti kilpailutilanteessa myös vertailukelpoisen hinnoittelun. Valtuuston pitää pystyä seuraamaan myös tätä hinnoittelua tarvittaessa. Näin ei nyt ole.

Talousarviossa ja mm. liikunta- ja terveysviraston strategioissa mainitaan myöskin liikuntamahdollisuuksien parantamisesta ja monipuolistamisesta.

Lasten kohdalla tämä tarkoittaa aivojen ja kognitiivisten taitojen kypsymistä liikunnan avulla ja liikkumisen harjaantumista herkkyyksikaudella, esimerkiksi 5 vuodesta 12 vuoteen, mikä on juuri

16.1.2008

---

ala- ja yläasteen ikäkausi, esikoulusta puhumattakaan tietenkin.

Toivoisinkin, että liikuntavirasto/opetusvirasto ? tutkisi yhdessä esimerkiksi liikuntatieteen laitoksen kanssa pilottina liikunnanopettajan palkkaamista jo ala-asteelle opettamaan terveystasvatusta sekä liikuntaa. Tällä hetkellä tämä terveystasvatuksen ja liikunnan opetus on liikaakin luokanopettajien oman harrastuneisuuden varassa.

Toinen vahva kirjaus on ikääntyvien liikuntainterventiot.

Kotona asuville huonokuntoisille on talousarvioon varattava mahdollisuus kotoa liikuntapaikkaan hakemiseen.

Ikääntyvien - 75+ - riskitekijöitä kartoittavien ennaltaehkäisevien kotikäyntien aloittaminen kotona asumisen ja mahdollisen hoitotarpeen ja hoitosuhteen arvioimiseksi on tärkeää aloittaa niiden kohdalla, jotka eivät ole julkisen terveydenhuollon asiakkaina. Ja korostan, että tämä järjestelmä ei ole sisällöltään sama palvelu kuin sosiaalipalvelutarpeen arviointi yli 80-vuotiaille.

Viimeisenä haluaisin nostaa esiin terveystasviraston hienon hankkeen kutsuntaikäisten ja varusmiespalveluksen keskeyttäneiden nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä ja fyysisen kunnon kehittämiseen tähtäävässä toimintamallissa.

Toivottavasti tämä toimintamalli saa jatkoa ja saamme täällä valtuustossa myös tietää, mitä projektille tällä hetkellä kuuluu, mitä sillä on saavutettu ja mikä on sen tulevaisuus. Se on kuitenkin yksi erittäin tärkeä projekti nuorten miesten kiinni saamiseen.

Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Krohn

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuutetut.

Puutun muutama asiaan tässä budjettiraamin lähete keskustelussa. Tosiaan ei ole kauhean pitkä aika, kun budjetista keskusteltiin.

Toivon, että vuoden 2009 budjettia valmisteltaessa eri virastot pystyisivät paremmin määrittelemään sen tavallaan palvelun laadullisen sisällön suhteessa tietysti käytettävissä oleviin resursseihin. Usein - syksyllä, kun täällä puhutaan budjetista - meillä on hyvin erilaiset käsitykset, mitä se iso budjettiluku tai pienempi budjettiluku siellä sisältää.

16.1.2008

Eli budjetti pitäisi valmistella mahdollisimman hyvin niin, että oikeasti voitaisiin arvioida, minkälaista palvelua määrällisesti ja laadullisesti on tarjolla ja sen jälkeen valtuutetut voisivat sitten syksyllä katsoa, onko se riittävä vai ei ja sen jälkeen voidaan tätä alibudjetointikeskustelua ehkä käydä - **niin kuin vähän?** – suhteessa **tosiaan?** siihen, mitä palvelua tarjotaan.

Terveyspalvelut on tietysti minulle tällainen oikein henkilökohtainen sydämenasia.

Näen, että meillä nimenomaan perusterveydenhuollon palvelut on murroksessa. Aika monessa muussakin peruspalvelussa on ehkä tällaista kuormittavuutta ja ongelmaa. Terveyskeskusten puolella on jo pitkään ollut tilanne, jossa toisaalta väestö vanhenee, väestön vaatimustaso terveyspalveluiden suhteen kasvaa, lääketiede kehittyy ja erikoissairaanhoido siirtää yhä uusia tehtäviä terveyskeskusten vastuulle. Nämä kaikki ovat, sinänsä on ihan hyvä, että lääketiede kehittyy ja terveyskeskukset hoitavat yhä enemmän asioita, mutta kun sen seurauksena työn kuormittavuus on kasvanut aivan kohtuuttomaksi, niin sekä lääkärit että hoitajat kokevat, että he eivät pysty sitä työtään tekemään kunnolla. Se tietysti välittyy niin, että myöskin asukkaat kokevat, että he eivät saa hyvää palvelua. He eivät joko pääse vastaanotolle ollenkaan tai heidän asiansa ei tule hoidettua. Ja tietysti etenkin silloin, kun väestö vanhenee ja terveysongelmat monimutkaistuvat, niin se, että asioita ei saada kunnolla, näitä terveysasioita hoidettua, niin yleensä ne ongelmat kumuloituvat.

Täällä valtuutettu Rätty Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa ehdotti ratkaisuksi vapaata listautumista ja omalääkärijärjestelmästä luopumista.

Itse suhtaudun omalääkärijärjestelmästä luopumiseen erittäin kriittisesti. Omalääkärijärjestelmällä on toinen nimi ja se on väestövastuu. Kyllä lääkärit hoitaessaan omalääkärinä näitä vastuuväestöjä oikeasti kantavat vastuuta siitä. Jos omalääkärijärjestelmästä luovutaan, niin hyvin helposti käy niin, että kaikista hankalimmista potilaista ei kukaan kanna vastuuta. Potilaan voi aina lähettää labraan ja toivoa, että joku muu ottaa hänet seuraavalla kerralla vastaan.

Toki se, että jos kerran viidessä vuodessa käy flunssaisena kuunteluttamassa keuhkoja, niin sitä omalääkäriä ei koe, että siitä olisi kauheasti iloa, vaan kuka tahansa lääkäri, jolla on vapaa aika, on ihan

16.1.2008

---

hyvä. Mutta sellainen henkilö, jolla on yhtään enemmän terveysongelmia, tarvitsee kyllä sellaisen lääkärin, joka jaksaa niihin asioihin paneutua. Ja toisaalta, lääkärin työssä se on se, mikä tekee yleislääkärin työstä palkitsevaa, on nimenomaan ne pitkät potilassuhteet. Muuten se työ voi käydä hyvin raskaaksi, jos tavallaan ovesta tulee vaihtuvaa väestöä jatkuvasti sisään.

Toisaalta tämän vapaan listautumisen myötä helposti käy kyllä myöskin lääkäreiden tällainen, sen listan rajoittaminen. Nythän Helsingin ongelma on varsin isot väestövastuut näillä omalääkäreillä ja se nimenomaan kuormittaa sen työn määrän kasvun myötä. Mutta jos tulee potilaille vapaa listautuminen, niin hyvin nopeasti sen seurauksena on myöskin se, että lääkärit kertovat, minkä kokoinen lista heillä on. Silloin huomaamme, minkälainen lääkäripula täällä oikeasti jo tällä hetkellä vallitsee, eli että aika moni helsinkiläinen jää ehkä kokonaan ilman omaa lääkäriä. Tähän terveyskeskusten perusterveydenhuollon tilanteeseen on tehtävä nopeasti jotakin.

Toisaalta ennaltaehkäisyn näkökulma, jota valtuutettu Reinikainen täällä toi, viinan vaaroja ja tupakan vaaroja muistuttaen esille. No, positiivinen näkökulma on ehkä sitten tällainen liikuntanäkökulma, jonka toivoisin, että se tulisi muuallekin kuin liikuntavirastoon. Esimerkiksi joukkoliikenteen edistäminen on myöskin liikunnan edistämistä, koska joukkoliikennepysäkille täytyy kuitenkin aina vähän kävellä. Auton saa melkein makuuhuoneen eteen. Eli joukkoliikenteen käyttäjät kyllä liikkuvat tällaista arkiliikuntaakin enemmän.

Joukkoliikenteestä mainitsisin vielä muutaman sanan.

Täällä oli mukava kuulla, että myöskin demariryhmä on tullut sille kannalle, että keskustatunneliin ei kannata rahoja upottaa, vaan joukkoliikenteeseen pitää satsata sinänsä ja ehkä sitten miettiä, miten autoilua saadaan rajoitettua.

Oli vähän ristiriitaista. Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa tuli, että toisaalta joukkoliikenne on tosi tärkeätä, mutta autoilulle ei saa tehdä mitään.

Aika monet autoilijatkin ovat ruvenneet huomaamaan, että liika autoilu häiritsee heidän omaa autoiluaan.

Eli ainoa tapa saada joukkoliikenne toimimaan on kylläkin autoilun rajoittaminen.

16.1.2008

Tariffituen lisäämistä on ehdottanut moni ryhmä ja se

Mutta pelkkä tariffituki ei riitä. Joukkoliikenteessä tärkeintä on palvelutaso ja palvelutasossa nopeus on melkein se ykkösasia. Eli erityisen paljon raideliikennettä, kunnon palvelutaso ja liiat autot pois tieltä.

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Me käymme nyt evästyskeskustelua vuoden 2009 budjetista. Ja sehän on jo sitten kyseessä seuraava valtuustokausi ja uusi valtuusto, jonka kuntalaiset, helsinkiläiset valitsevat sitten syksyllä, joka sitten saa painiskella sen lopputuloksen kanssa, jonka me täällä tämän prosessin myötä saamme aikaiseksi.

Kuten täällä mm. kaupunginjohtaja Pajusen puheenvuorossa ja eräissä muissakin on tullut esille, viime vuosien talouskehitys on ollut hyvin suotuisaa ja se näkyy tietysti verotuottojen kasvuna ja hyvänä, vakaampana taloutena. Mutta tulevaisuus ei enää olekaan välttämättä, ainakaan lähivuodet heti niin positiivisia. Siitä huolimatta en usko, että Helsingissä on nyt syytä mihinkään suureen kriisitunnelmaan.

Ennen kaikkea kyseessä on tietysti se, että meillä on todella suunnitelmissa erityisen mittavat investointihankkeet. Kysymys on, mistä saadaan niihin rahat ja kysymys on myöskin niitten ajoituksesta, jaksotuksesta, eli tulee olla erittäin tarkkana, miten niitä viedään lävitse. Ja nimenomaan haluan myös korostaa sitä, että suhdanteilla tulee olla merkitystä, miten niitä viedään lävitse. Meillä on selvästi ollut nähtävissä moni merkittävä hanke, jonka kustannukset ovat tämän ja viime vuoden aikana karanneet käsistä, kun rakennusalalla on tapahtunut ylikuumenemista. Silloin meidän pitää vetää vähän jarrua ja nimenomaan satsata enemmän silloin, kun muutoin ei ole näin vauhti päällä taloudessa ja rakentamisessa.

No tosiaan, mielestäni hyvin merkittävää tietysti on myöskin se, että täällä useissa puheenvuoroissa on korostettu joukkoliikenteen merkitystä ja kuten olemme mm. eurooppalaisessa tutkimuksessa, jossa on kysytty asukkaiden mielipiteitä, voineet havaita, niin todellakin Helsinki on kärjessä, mitä tulee asukkaiden tyytyväisyyteen joukkoliikenteeseen. Sielläkin puolella on suuret hankkeet edessä. Ja mitä sitten, saadaanko pääkaupunkiseudun yhteistyöstä joitakin

16.1.2008

---

ratkaisuja, se jää nähtäväksi. Mutta ennen kaikkea kyseessä on mielestäni myös se, että meidän tulee saada valtiolta huomattavasti vahvemmin mukaan myöskin raideliikenteen, siis metron ja mielestäni ennen pitkää myöskin raitiovaunuliikenteen infraan rakentamiseen.

Toinen asia on tietysti sitten se, miten tosiaan meidän asukkaamme näkevät tämän tilanteen.

Olin kyllä aika järkyttynyt, kun ensin katsoin täältä meille muuten erittäin hyvästä materiaalista, jossa siis kerrottiin Helsingin kaupunkilaisten kokemuksia, siis asukasmielipiteitä palveluista, niin yhdessä tilastossa ensin sanotaan, että 90 % helsinkiläisistä yhtyisi väittämään, että kaupungista on helppo löytää hyvä asunto kohtuuhintaan. No onneksi tämä oli se, kun tässä on kolmeen eri kertaan samat tiedot, niin kahdessa muussa liitteessä olevassa tiedossa kyllä käy ilmi, että helsinkiläisistä vain 9 % on sitä mieltä, että on helppo löytää kohtuuhintainen asunto. Mutta se diagrammi, joka ensimmäisenä tuli täällä esille, niin siinä todellakin näytti, että meillähän on kaikki asunto-ongelmat jo ratkaistu, kun helsinkiläiset ovat näin tyytyväisiä. Näin ei suinkaan ole.

No, sama on sanottava myöskin siitä, että kansalaisten huoli terveyspalvelujen heikentämisestä näkyy erittäin selvästi myöskin täällä.

Mielestäni, me tiedämme kaikki varmasti valtuutetut, mikä on tilanne terveydenhuollossa meidän terveysasemillamme tänä päivänä. Se on otettava nyt vakavasti. Jos emme tee jotakin todellakin henkilökunnan saannin parantamiseksi ja heidän työolojensa kehittämiseksi ja mm. lääkäreiden ja muun terveydenhuoltohenkilökunnan, niin tämä tilanne sen kun pahenee. Silloin meidän on uskallettava tehdä merkittäviä satsauksia. Toivon, että nämä selvästi näkyvät budjettiluonnoksessa, jonka syksyllä saamme käyttöömme. Muutoin tilanne karkaa käsistä.

Ja ainakaan Vasemmistoliiton puolella me emme ole kasvattamassa tätä kehitystä, että pala palalta annetaan palveluja yksityisille ja ulkoistetaan sitä kautta, ensin ajetaan omat palvelut niin kurjiksi, ettei ole muita vaihtoehtoja kuin antaa niitä ulkopuolisille. Olisi rehellisempää edes silloin sanoa se suoraan ääneen: en tiedä, tarkoittiko Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoron käyttäjä Rätty tätä, kun hän puhui vahvasti Kokoomuksen monituottaja -mallin kannatuksesta, tai että Kokoomus kannattaa vahvasti monituottaja -mallia. Minä ainakin ymmärrän tämän niin, että lisää yksityistämistä meidän palvelujärjestelmäämme. Tämähän sanottiin selvästi ulos myöskin

16.1.2008

---

lasten päivähoitopalvelujen osalta. Me Vasemmistoliitossa näemme, että nämä tärkeät peruspalvelut tulee toteuttaa Helsingin kaupungin omin voimin.

Sitten toteaisin vielä muutaman asian tästä.

Meillä on meneillään nyt köyhyystutkimus, jonka Vasemmistoliitto esitti. Me toivomme todellakin, että nyt pistetään vauhtia siihen.

Julkisuudessa olleet tiedot, että hyvästä talouskasvusta huolimatta Helsingissä toimeentulotukiasiakkaiden määrä ei ole laskenut, on erittäin huolestuttava. Suurimmalla osalla väestöstä menee yhä paremmin, mutta sitten meillä on joukko, jonka tilanne vain pahenee.

Ja aivan lopuksi, arvoista puheenjohtaja:

Sipoosta en nyt puhu tässä yhteydessä. Palataan siihen asunto-ohjelman yhteydessä. Mutta nuorista haluaisin sanoa sen, että meidän on otettava vakavasti nuorten avoimissa foorumeissa esiin tulleet ajatukset ja vaatimukset siitä, että nuorten on saatava paremmat vaikutusmahdollisuudet. En tiedä, ehkä se ei ole nuorisovaltuusto, mutta meillä on oppilaskunnat, joiden mahdollisuuksia vaikuttaa pitäisi ehdottomasti parantaa.

Arvoisa puheenjohtaja. Aivan siunatuksi lopuksi:

Toivon, että Helsinki teettää puolueettoman tutkimuksen Helsingin vanhusten oloista. Uskallan melkein väittää, että me olemme pian katastrofin edessä.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Suomen talous on ollut jo pitkään hyvällä kasvu-uralla. Viime vuonna kasvu on yli 4 % ja vielä tänäkin vuonna arvioidaan sen olevan reilut 3 %. Hyvä talouskasvu tukee työllisyyttä ja päin vastoin. Tänä päivänä epävarmuus kansainvälisessä taloudessa ja sen mukana tuoma epävarmuus kansallisessa taloudessa on myöskin lisääntynyt.

Täysin vailla haasteita tulevaisuus ei ole, sillä työvoiman saatavuusongelmien ennustetaan pahenevan. Oman haasteensa työllisyyden myönteiselle kehitykselle ja teollisuuden kilpailukyvyllle

16.1.2008

---

asettavat myös joidenkin alojen kustannustason merkittävä nousu ja viime syksynä tehdyt palkkaratkaisut.

Kaupungin talouden kulmakiviä on maltilliset monopoliittiset linjaukset yhdessä kunnianhimoisen työllisyystavoitteen ja talouskasvun edistämisen kanssa. Työn edistäminen ja työllisyysasteen nostaminen ovat tärkeimpiä keinoja ylläpitää ja parantaa hyvinvointipalveluja. Ikääntymisen myötä työvoimaa poistuu markkinoilta, samalla kun hoiva- ja terveystalouden kysyntä kasvaa.

Menopaineita kaupungin omistamille energiayhtiöille aiheuttaa ilmastopolitiikan harjoittaminen sekä EU:n kunnianhimoiset tavoitteet päästöjen vähentämisessä.

Kaupungin panostukset osaamiseen, koulutukseen ja työn tekoon ovat parasta tulevaisuuspolitiikkaa. Koulun ja opetuksen laatuun sekä turvallisuuteen on panostettava entistä enemmän. Koulujen tulee olla siis turvallinen paikka oppia ja opettaa.

Viime vuoden tammikuussa TNS-Gallup teki koko maassa tutkimuksen, jossa kysyttiin 250 opettajalta tärkeimpiä koulumaailman kipupisteitä ja kehittämiskohteita. Ylivoimaisesti suurimmaksi ongelmaksi opettajat listasivat ylisuuret ryhmäkoot ja erityisopetuksen heikon saatavuuden, tosin Helsingissä tyytyväisyys oli hieman suurempaa kuin muualla.

Näkemykseni mukaan on erittäin tärkeää panostaa laadukkaaseen opetukseen sekä oppilaiden ja opettajien kannalta katsottuna. Pidän myös tärkeänä ja koulutyön turvallisuuden kannalta perusteltuna Kokoomuksen valtuustoryhmän vaatimusta kokopäiväisen kouluisännän tai –emännän palkkaamisesta jokaiseen kouluun.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin houkuttelevuutta ja monikulttuurisena ja vetovoimaisena ja palvelevana kaupunkina vaikuttaa keskeisesti turvallisuus. Turvallisuuden keskeisenä haasteena korostuu asuinalueiden viihtyisyys, väestön ikääntymisestä johtuvat palvelutoiminnan muutokset, rikosturvallisuus sekä liikenneturvallisuus.

Kaupungin turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta on erityisen tärkeää jatkaa ja panostaa edelleen eri toimijoiden väliseen turvallisuusyhteistyöhön ja tiedon vaihtoon. Kaupungin turvallisuuden toimeenpano kaikilla elämisen osa-alueilla on keskeisellä sijalla. Esimerkkinä mainitaan muutamia, kuten julkisella paikoilla tapahtuva

16.1.2008

---

uhkailu ja väkivalta, omaisuusrikollisuus, palvelualoihin kohdistuva rikollisuus, liikennetrikosten sekä pienempänä ehkä, tai vähäisempänä ehkä roskaaminen ja muu häiriökäyttäytyminen.

Kuten sanoin, on siis tärkeää jatkaa hyvää yhteistyötä kaupungin eri viranomaisten kanssa sekä erityisesti kaupunginosissa asukkaiden kanssa yhteistyössä tehtäviä turvallisuusauditointeja ja niiden tulosten seurantaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutama sana pelastustoimesta sekä paljon julkisuutta saaneen hätäkeskuksen vaikutuksesta pelastustoimen palvelutasoon ja lisäpanostuksiin.

Pelastustoimen keskeinen palvelutasoon liittyvä asiakirja on pelastustoimen palvelutasopäätös, joka on asiakirja, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt. Siinä on perusteineen esitetty tulevaisuuteen liittyvät pelastuslaitoksen palvelutason ylläpitämiseen liittyvät edellytykset ja vaatimukset. Kyseisen asiakirjan mukaisesti on pelastuslaitoksen toimintaa suunnitelmallisesti kehitetty viime vuosina. Pelastustoimen tarjoaman palvelutason pahimmaksi uhkaajaksi on muodostunut valtiollisen hätäkeskuksen täysin laaduton toiminta.

Hätäkeskus on avainasemassa pelastuslaitoksen operatiivisen toiminnan käynnistämisessä. Operatiiviseen toimintaanhan kuuluu erilaiset onnettomuuksien, tulipalojen, ensihoidon ja kiireellisen sairaankuljetuksen tehtävät ja ne muodostavatkin pelastuslaitoksen toiminnan keskeisen ja näkyvimmän osan.

Hätäkeskuksen siirryttyä vuoden 2005 lopulla valtion hoidettavaksi sen tarjoama palvelu on osoittautunut ala-arvoiseksi kaikilta osin. Hätäkeskuksen toiminnan seurauksena pelastuslaitoksen operatiiviset tehtävät kasvoivat vuonna 2006 11,3 %:lla, siis yli 5 000 tehtävää ja kasvu jatkui vuonna 2007, tuolloin, tai viime vuonna siis lähes 10 % 4 700 tehtävällä. Mitkään merkit eivät osoita muutosta myöskään kuluvan vuoden osalta tuossa suuntauksessa.

Valtiolliseen hätäkeskukseen yhdistettiin poliisin ja pelastustoimen sekä terveys- ja sosiaaliviranomaisten hälytysstrategiat ja taktikat, mutta huonolla menestyksellä. Kaiken lisäksi henkilöstösuunnittelussa tapahtui vakavia virheitä eikä ammattitaitoisia hälyttäjiä ole saatu Helsingin hätäkeskukseen. Tämän seurauksena hätäkeskuksessa on käytetty pikakoulutettua työvoimaa, jonka ammattitaito tehtäviin nähden

16.1.2008

---

on ollut käytännössä olematonta. Tästä johtuen hälyttäjät ovat hälyttäneet tilanteisiin pelastuslaitoksen yksiköitä, välillä turhaan, välillä ei ollenkaan ja välillä vääriä yksiköitä.

Lienee paikallaan sanoa muutama varoituksen sana.

Hätäkeskuksen toiminnasta kärsii luonnollisesti eniten hädässä olevat apua tarvitsevat ihmiset ja yritykset. Tämän lisäksi pelastuslaitoksen henkilöstön työssä jaksaminen ja työturvallisuus ja työvihiytyisyys ovat vaarantuneet. Suunnitelmallinen vuorokoulutus on entistä vaikeampaa henkilöstön ollessa jatkuvassa hälytyksessä. Kokonaisuutena tämä kaikki heijastuu pelastustoimen palvelutasoon sekä lyhyellä että myös pitkällä aikavälillä. Parannusta ei kuitenkaan ole tulossa.

Pelastustoimen kannalta tarkasteltuna edellä sanottu merkitsee sitä, että huolimatta palvelutasopäätöksen mukaisista jo toteutuneista resurssilisäyksistä kaupungin tulee huolehtia niiden suunnitelmallisesta jatkamisesta myös vuosina 2009 – 2012 ja painottaa lisäysten osalta erityisesti vuosia 2009 ja 2010. Taloussuunnitelmassa vuodelle 2009 esitetty 15 viran lisäys ei vallitsevissa olosuhteissa kuitenkaan ole riittävä, mikäli nykyisestä palvelutasosta halutaan hätätilanteiden osalta pitää kiinni. Kun pelastuslaitos vuonna 2007 hoiti yhteensä 54 677 tehtävää, se tarkoittaa nykyisellään yhtä tehtävää joka kymmentä minuuttia kohden.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi haluan todeta, että täällä jokainen ymmärtää. Voisin pitemmällekin vielä perustella tätä, mutta uskon, että tämä on riittävä perustelu.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja ja valtuutetut.

Tulen pidättäytymään vaan pariin asiaan, vaikka budjetin yhteydessä voisi tietysti puhua mistä vaan. Kunnon valtuutettuna minullakin on mielipide varmaan jokaisesta väliotsikosta. **(Välihuuto!)** Että just niin. Pidättäydyn kahteen asiaan.

Lyhyt kommentointi ensin.

Valtuutettu Krohn piti mielestäni ihan ansiokkaan puheen

16.1.2008

---

muistuttaaksemme meitä ihan perusterveydenhuoltojärjestelmämme tietyistä ongelmista, joita lähiöihmisenä tiedän erittäin hyvin.

Päinvastaisistakin väitteistä huolimatta lähiöissä yksinkertaisesti tällä hetkellä terveyskeskuksiin on erittäin vaikea saada aikoja. On aika surkeata nähdä, niin kuin tänäänkin bussipysäkeillä, kun yksityiset lääkäriasemat mainostavat, että ”meillä saat aina ajan”. Se on totta. Sinne menevät kaikki, jotka vaan siihen suinkin kykenevät. Se ei ole nyt niiden tavoitteiden mukaista, mitä olemme täällä itse tekemässä.

Ja kun puhuttiin omalääkärijärjestelmästä, niin sitä kyllä itse puolustaisin myös.

Mielestäni pitkäaikainen lääkärisuhde oman terveyskeskuslääkärin kanssa on ehdottomasti ollut sinänsä hyvä asia. Mutta tämä väestövastuuperiaate, sitä täytyisi myöskin osata tasata jonkun verran aluekohtaisesti, koska se sama väestövastuu eri alueilla johtaa eriarvoiseen työhön. Toisilla alueilla yksinkertaisesti väestömäärään nähden on enemmän työtä. On enemmän sairastavuutta ja enemmän niitä, jotka tarvitsevat julkista lääkäripalvelua. Siinä on aika paljon rukattavaa. Budjetin kohdalla tämä tarkoittaa vaan sitä, että joudumme miettimään sitä perusresursointia ja sitten toisaalta terveyslautakunnan tasolla sitä, että sen kohdentamisesta pitää tehdä myöskin alueellisia johtopäätöksiä.

Toinen asia, minkä halusin nostaa täällä esiin, liittyy Sipooseen.

Nyt kun korkeimman hallinto-oikeuden päätös tämän asian vahvisti ja olemme ihan uudessa tilanteessa, niin sillä täytyy olla ja onkin jo seuraavan vuoden budjetin osalta tietäntyyppisiä seurauksia.

Siinä itse päätösprosessissa mentiin mielestäni aika pitkälle kunnallisen itsemääräämisoikeuden rajalle ja oikeastaan ylikin. **(Välihuuto!)** Kyllä, kyllä. Perustelin sitä itsekin ja olin sen päätöksen takana sen takia, että ajattelin, että sillä nimenomaan koko tämän alueen, infrastruktuurin sekä ennen kaikkea asuntopolitiikan ja liikennepolitiikan osalta päästään parempaan lopputulokseen kuin mitä olisi päästy toisissa ratkaisuissa.

Tämä asettaa mielestäni meille helsinkiläisinä erityisen ison vastuun siitä, että pystymme myös toteuttamaan sitä aluetta kokonaisvaltaisesti ja riittävän ripeästi, ettei tapahdu sitä, että se ikään kuin etenee pala kerrallaan ja muuttuu pikku hiljaa autokaupungiksi sen takia, että sen infrastruktuurin investoinnit eivät ehdi ajoissa mukaan. Pelkään, että

16.1.2008

---

sen sivutuotteena voi käydä myös niinkin, että nämä arvokkaiksi Helsingin ja koko alueen osalta määriteltävät luontoalueet kärsivät siitä, että emme pysty tekemään sitä kokonaisvaltaisesti.

Jos haluamme tehdä sen kunnolla, meidän täytyy jo seuraavan vuoden budjetissa varata riittävät resurssit kaupunkisuunnitteluosastolle kaavoitus- ja muillekin hallintokunnille suunnitteluprosessin läpi käymiseksi ja pikkuhiljaa käydä koko investointibudjetti ja sen priorisoinnit myös siinä suhteessa läpi, että katsotaan, jos halutaan kerralla sen tyyppistä kaupunkisuunnittelua mitä olemme luvanneet ja jolla tämä koko alueliitos on perusteltu, se vaatii oikeasti toimenpiteitä ja kuten sanottu jo ensi vuonna. **(Välihuuto!)** Mikä ettei, mutta kaupunki ei voi lähteä sinne pelkästään nykyisellä budjettirungolla, vaan se joutuu tekemään sen sisällä jonkin tyyppisiä uudelleenarviointeja. Että siitä sitten on hyvä ponnistaa.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Käymme raamin lähetekeskustelua. Ajattelin yrittää tuoda tähän vähän lisää nimenomaan keskustelua, eli en ole kirjoittanut mitään valmista puheenvuoroa, jonka lukisin teille ääneen, vaan kommentoin tähän asti kuulemaani.

Tämä on itse asiassa aika hyvä paketti, mikä meillä tässä tammikuussa on, vaikka työmäärä on aikamoinen kaikilla valtuutetuilla. Mutta kun käsittelemme perä perään ensin talousarvioraamia, sitten energiaselontekoa, asunto-ohjelmaa ja vielä vähän kansainvälistä strategiaakin ilmeisesti, niin tulemme käyneeksi läpi aika tavalla kaupungin ydintehtäviä ja ydinhaasteita ja huomaamme, miten ne ovat vielä sidoksissa toisiinsa.

Aloitin valtuutettujen Ojalan ja Rantasen puheenvuoroista, joissa puhuttiin investoinneista.

Tämähän liittyy aivan saumattomasti asunto-ohjelman toteutumiseen. Meidän, tämän kokoisen kaupungin yksi iso ongelma on siinä, että osaamme kyllä tehdä hienoja ohjelmia ja suunnitelmia, mutta täytäntöönpano vie usein kohtuuttoman paljon aikaa.

Valtuutettu Ojala varoitti suhdanteista ja siitä, että pitäisi miettiä, mitä investointeja toteutetaan milloinkin.

16.1.2008

Itse asiassa asuntotilanne on sellainen, että meidän täytyy päinvastoin löytää uusia keinoja toteuttaa välttämättömät investoinnit siinä ajassa, kun ne on pakko toteuttaa. On sellaisia investointeja, joita ei voi lykätä. Näihin kuuluvat niin uusien asuinalueitten välttämättömät peruspalvelut, kuten esimerkiksi päiväkodit kuin myös sitten liikennejärjestelmä. Ja kun katsotaan sitä, miten Helsingin seutu ja pääkaupunkiseutu kehittyy ja minkälaiset paineet Helsingillä itsellään on, niin on ihan selvää, että meidän täytyy ohittaa tämä jäykkä investointiohjelma ja raamibudjetointi omissa, nimenomaan joukkoliikennehankkeissamme ja saada itse asiassa valtio tekemään sama samaan aikaan, jotta saadaan sitten ne välttämättömät metro- ja muut ratahankkeet toteutettua.

Olin hieman hämilläni, kun kuuntelin Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoroa. Sehän oli tätä tuttua vaalienalus- tai vaalivuosi puhetta, että ensin lisää palveluja kaikille, sitten lisää kaupungin tukea yhdelle ja toiselle, mutta ei lainkaan veroja tai jos vähänkin veroja, niin nykyistä alempia veroja. Jotenkin tuntuu, että yhtälö ei toteudu.

Ja erityisen huolissani kuuntelin puhetta kiinteistöveroprosenteista ja siitä, että nyt kun ensin on poistettu varallisuusvero ja sitten käytännössä perintöverokin, niin sitten jos kiinteistöveroakin lähdetään poistamaan, niin mitäs meille jää. Meille jää meidän työssä käyvien tulovero, ikään kuin työn teko olisi se haitallinen asia, jota tässä maassa ja tässä kaupungissa pitäisi hillitä ja pyrkiä estämään.

Kyllä kannattaisi vähän katsoa, mitä hyvää kiinteistöverolla saadaan aikaan. Kokoomuksenkin kannattaisi liittyä siihen rintamaan, joka pyrkii nostamaan rakentamattoman maan kiinteistöveroa. Se ei Helsingille ole niin iso kysymys. Jos se vero olisi kohtuullisella ja toimivalla tasolla, koko pääkaupunkiseudulla ja Helsingin seudulla saataisiin asuntotuotanto ihan toiseen asentoon. Sen avulla täällä elämänlaatu paranisi. Ja kyllä sillä kiinteistöverotuotollakin jotain hyvää käyttöä löytyy, ainakin Kokoomuksen ryhmäpuheen alkuosassa.

Toinen kritiikin aihe Kokoomuksen suuntaan on tämä jauhanta siitä, että joukkoliikennettä saa kyllä edistää, mutta mitään muuta kulkumuotoa ei saa haitata.

Valtuutettu Krohn totesi juuri niin kuin asia on, että tärkein laatuseikka joukkoliikenteessä on nopeus. Jos meillä kaikki väylät tukkeutuvat henkilöautoliikenteestä ja itse asiassa laittomasti bussikaistoja

16.1.2008

---

käyttävistä henkilöautoilevista pummeista, niin joukkoliikenteen palvelutaso ei koskaan tule olemaan tarpeeksi hyvä.

Se, mihin kaivataan vartioita ja valvontaa, on nimenomaan laitton autoilu ja sääntöjen vastainen autoilu. Jos halutaan nimetä pahin hukkainvestointi tai huonoin idea kaupungin rahojen käyttöön, niin palkinto menee kyllä metroporteille. Kaikki selvitykset osoittavat, että se on kallis, tehoton ja typerä idea. Se on onneksi jo haudattu kertaalleen, jollei kahdesti. Se voitaisiin nyt lopullisesti vaikka haudata. Se ei vaan tässä meidän järjestelmässämme toimi. Se on täysin väärä tapa käyttää rahaa.

Sitten ruusuja Kokoomukselle. Niitä tulee tästä ajatuksesta tuoda johtokunnat osana lähidemokratiaa päiväkoteihin.

Olen samaa mieltä siitä, että koulujen johtokunnat toimivat hyvin. Ja se, mikä siinä itse asiassa on tällä hetkellä pieni epäkohta, on se tapa, millä ne johtokunnat valitaan.

Jos johtokunnat valittaisiin esimerkiksi ammattiyhdistysliikkeestä postiaänestyksellä sillä tavalla, että kaikki vanhemmat saavat osallistua siihen valintaan, niin silloin meillä olisi aito demokraattinen paikallinen toimija, jolle voisi antaa ihan hyvin toimivaltaa ja vapautta. Mutta nyt kun se tehdään jonkinmoisessa kokouksessa ja vähän etukäteen juntattuna, niin se ei ihan täytä näitä kaikkia kriteerejä.

Lopuksi - arvoisa puheenjohtaja.

Olen hieman huolissani myös siitä, miten synkäksi sosiaalidemokraatit maalaavat kaupungin tilanteen.

Kyllä Helsingillä varsin hyvin menee. Palvelut ovat hyvälaatuisia. Meillä on kaikki eväät olemassa hyvään menestykseen tulevaisuudessakin. Pitäisi olla vaan vähän rohkeutta tehdä uudistuksia ja miettiä ennakkoluulottomasti näitä rakenteita ja sitä, miten tällä hetkellä toimitaan. Jos vain olemme sitä mieltä, että asiat menevät huonosti ja lisäraha parantaa jokaisen ongelman, niin silloin ollaan hakoteillä.

Kannattaa kuunnella tällaisia hyviä asiantuntijoita, kuten valtuutettu Krohn esimerkiksi terveydenhuollossa eli miettiä, miten taataan se, että julkiset palvelut ovat paitsi tehokkaita ja toimivia, myös yleisesti hyväksyttyjä ja luotettavia.

16.1.2008

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ehkä minäkin tällaisena vanhempana valtuutettuna voin vähän noudattaa samaa linjaa kuin mitä valtuutettu Lehtipuu sanoi. Nimittäin se, että me keskustelemme nyt budjetin, tulevan vuoden 2009 budjetin linjauksista, on aika tärkeä asia.

Me tietysti voimme esittää täällä lukuisia toiveita ja paljastaa tiettyjä epäkohtia, joita huomaamme, mutta jos se ei johda mihinkään muuhun kuin siihen, että virastoissa ja laitoksissa otetaan edellisen vuoden budjetti ja muutetaan siihen vähän lukuja, niin tämä keskustelu on ollut aivan turhaa.

Mielestäni tämän keskustelun sanoma pitäisi välittää kaikille virastoille ja virkamiehille ja saada myös virastot ja virkamiehet pohtimaan sitä, onko joissakin linjauksissa tarkistamisen varaa tai voitaisiinko ajatella joitakin asioita hieman uudelleen.

Täällä esimerkiksi valtuutettu Reinikainen puhui kansalaisten terveydentilasta ja tulevaisuuden näkymistä, joita vanhenevalla väestöllä on edessään.

Me olemme täällä valtuustossa hyväksyneet - eri yhteyksissä - periaatteen, että yritämme pitää ikääntyvän väestön mahdollisimman kauan kotona ja omissa, itsenäisessä asumisessa ja itsenäisessä elämässä.

Mutta olemmeko itse asiassa sitten tehneet tämän asian eteen kaikki mitä voimme? Otan vain esimerkin. Espoossa ja Vantaalla esimerkiksi 70-vuotiaat ihmiset voivat käydä tiettyyn aikaan päivästä uimahalleissa ja kuntosaleilla maksutta. Olisiko meidänkin syytä pohtia, että jos me esimerkiksi ikääntyvälle väestölle osoittaisimme lisääntyviä mahdollisuuksia pitää yllä fyysistä ja henkistä kuntoa halvemmalla kuin tänä päivänä tarjoamalla mahdollisuuksia, säästäisikö se meidän menojamme sitten toisaalta sillä sektorilla, että he pitempään voisivat elää itsenäisesti ja fyysisesti terveempinä kuin tänä päivänä?

Mielestäni näitä pohdintoja pitäisi virastoissa käydä. Toisaalta varsin pienin kustannuksin voitaisiin varmasti kehitykseen vaikuttaa. Esimerkiksi juuri uimahallien aamukäyttö ja kuntosalien käyttö ja siellä mahdollisesti ravinto- ja elämäntapaohjausta ylipäättänsä. Sillä saattaisi olla arvaamaton vaikutus meidän väestössämme.

16.1.2008

Ja sitten toinen asia on se, kun täällä sosiaalidemokraatit puuttuivat tähän kaupungin työntekijöiden asemaan ja siihen kehitykseen, niin se oli hyvin tärkeä puheenvuoro. Olemmeko me kannustaneet riittävästi meidän hyviä ja toimeliaita virkamiehiämme ja työntekijöitämme eri sektoreilla?

Me voisimme valtuutettuina tietysti sopia sen, ettemme tekisi ihan tyhjiä asioista aloitteita. Se edellyttäisi tietysti sitä, että myös tyhjiä asioita ei tarvitsisi aloitteina tehdä. Jos esimerkiksi kotona kaatuu tuoli, niin meistä aika moni nostaa sen yleensä pystyyn. Mutta jos meillä kaatuu puu puistossa, niin se tuntuu, että sitä ei kukaan poista eikä nosta pystyyn tai ei poista mihinkään ilman aloitetta tai puhelinsoittoa.

Nyt seuraan parhaillaan mielenkiinnolla erittäin kauniisti rakennetun puiston valaistuksessa, jossa kolmatta kuukautta on nyt yksi lamppu pimeänä. Sen näkee jokainen työntekijä, joka menee siitä ohi päivittäin, koska nyt on niin pimeätä. Mutta täytyykö siitä tehdä aloite tai pitääkö soittaa ennen kuin se lamppu siihen saadaan? Tätä ihmettelen.

Lisäksi seuraan sitä, että on rakennettu puisto, tai kadun viereen puistokäytävä, jossa oli kolme puuta, joista on yksi vain jäljellä. Kolmatta vuotta nyt on tämä yksi puu saanut siinä kasvaa. Mutta se ei ole mielestäni enää mikään puistokatu.

Kaikkeen tällaiseen voisi pikku hiljaa saada sellaista omaa aktiviteettia, ettei tarvitsisi aina tehdä aloitteita. Tässä mielessä tämän keskustelun pitäisi olla erittäin iso haaste myös virastoille ja virkamiehille. Toivoisin, että apulaiskaupunginjohtajatkin välittäisivät ajattelemisen, toimimisen ilosanomaa eteen päin näille, jotka asioista vastaavat.

Ehkä tämä puheenvuoro on pikkuisen poikkeava. Ja olen mielenkiinnolla kuunnellut ja nähnyt, että täällä on hyviä ajatuksia. Esimerkiksi Kokoomuksen puheenvuorossa sanottiin, että olisi kiva kun jokaisen ihmisen ovelle olisi nimi. Valitettavasti tänä päivänä monen nimi on vain muistolaatassa tai kivessä. Toivotaan, että tämäkin kehitys saadaan eteenpäin.

Valtuutettu Kolbe

Ärade herr ordförande, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Saarnio viittasi, itse asiassa sellaiseen aika vanhaan ja aika

16.1.2008

---

hienoon helsinkiläiseen traditioon, joka ennen oli vahvana olemassa, sellainen talkoohenki, yhteistoiminta. Ja itse asiassa juuri tänään luin erään oppilaan gradua, joka käsittelee tällaista 1950-lukulaista ilmiötä kuin "Suomen kansan ryhtiliike", joka juuri korosti tätä, että meillä on yhteinen vastuu yhteisestä ryhdistämme, joka tällä kertaa on Helsingin kaupunki. **(Välihuuto!)** Aivan, joo.

Eli tämä talkoohenki ja sen elvyttäminen ja juuri tämä, miten me saamme tällaiset pikkuasiat. Esimerkiksi kotikaupunginosani Kruununhaka on tieteen ja hallinnon kaupunginosa ja missään ei ole sottaaisempia kaupunkirakennusedustoja kuin valtion virastot, joita kukaan ei siivoa. Tumpit, hiekat, sorat, koiran kakat ovat siellä. Tässä on muutakin, muillakin tekemistä kuin Helsingillä, eli ystävämme valtio ja isänmaa.

Kaupunginjohtaja Pajunen maalasi vähän synkkiä sävyjä ja jonkinlaista tuomiopäivän profetiaakin.

Kriiseistä on aina helppo puhua ja ongelmalähtöisyys tuntuu helposti saavan kaikupohjaa. Puhutaan talouskehityksen heikkenemisestä ja rahoitusmarkkinoiden kriisistä jne. On selvää tietenkin, että Suomen pääkaupungissa saattavat näkyä ja ovat aina näkyneet maailman ja globaalin talouden suuret murrokset ja muutokset. Aika moni meistä läsnäolijoista muistaa vielä 1990-luvun laman ja sen seuraukset juustohöyliseen, kaupunkiköyhyyden ja marginalisoitumisen ongelmakenttineen, kirpputoreineen jne. Eli toki kokemusta on. Mutta on myös kokemusta siitä, miten lamasta selvitään ja miten kaupunkikoneistomme on kuitenkin aika vahva sekä peruspalveluiltaan että kaupunki-infraltaan. Jokainen tällainen keskustelu antaa nyt välineitä rasvata edelleenkin koneistomme kestämaan mahdolliset kriisit ja lamat.

On selvää, että tämä Helsingin vetovoimaisuuden takaaminen, ei vain Suomen kentässä, vaan koko Itämeren ja Eurooppaa ajatellen, on iso haaste.

Kiinnostavaa oli juuri siksi lukea näitä aineistoja. Erityisesti kaupungin tietokeskus - joka on siis ansiokas tutkimusyksikkö – haastattelut Euroopan eri kaupungeista, joista saamme kiinnostavalla tavalla lukea itse asiassa tyytyväisten helsinkiläisten kommentteja omasta kaupungistaan.

Erityisen kiehtovaa oli huomata se, miten Helsingin panostus kulttuuriin ja koulutukseen ja turvallisuuteen näkyvät nyt tässä kysymyksessä.

16.1.2008

Voitteko todella kuvitella, että helsinkiläiset ovat tyytyväisimpiä kulttuurin kuluttajia Euroopassa. Helsinkiläiset ovat toiseksi tyytyväisimpiä koulupalveluihin ja kaupungin turvallisuuteen. Helsinkiläiset Euroopan kaupunkilaisista ovat kolmanneksi tyytyväisimpiä viheralueisiin. Ja mikä surprise surprise todella, neljänneksi tyytyväisimpiä elämäänsä tässä kaupungissa. **(Välihuuto!)** No sitä passaa kysyä. Tämä on tosi yllättävä lukea, koska tiedämme ja olemme tottuneet peilaamaan Helsinkiä suhteessa Lontoon, Pariisin, Tukholman, Kööpenhaminan, Rooman peilistä. Nämä kaikki kaupungit jäävät valovuosien taakse kotikaupungistamme.

Tällainen vahva identiteetti tarvitsee tukea ja kannustusta. Ja erityisesti nyt ehkäpä kaupunginjohtajamme voisi heittäytyä keisari Neroksi ja satsata leipään ja sirkushuveihin. Juuri sellaista tarvitaan nyt, jotta saamme tämän vahvan Helsingin tyytyväisyyden kulttuurin ja koulutuksen palveluihin pysymään myös vahvana.

Olemme huomanneet tällä vuosikymmenellä, miten tapahtumat ja kaupunkitapahtumat, niihin on panostettu Euroviisujen huumassa. Saatiin hyvä henki liikkeelle. Tarvitaan tiloja ja tarvitaan tapahtumia. Täällä Keskustakirjastosta on jo puhuttu. Samoin Kauppatorin, Senaatintorin alueiden elävöittäminen on nyt vahvasti liikkeellä.

Mutta leipää ja sirkushuveja, linjastoon kuuluu myös vahva identiteetti omasta menneisyydestä ja historiasta ja myös sen näkeminen, että Helsinki on historialtaan monietninen ja –monikulttuurinen kaupunki.

Tässäkin on hihasta vedetty aikaisemmin. Kaupunki on järjestänyt suuria juhlia tasavuotisjuhliensa kunniaksi, vuonna 1950, vuonna 2000. Ja nämä kaikki, jos mietitään, mitä jää yhteisölliseen muistiimme, niin me muistamme juuri Olympiakisat. Me muistamme Helsingin 400- ja 450-vuotisjuhljat jne. Ne ovat näitä arjen kaipaamia juhlallisia vastapainoja.

Nyt valtakunnassa on käynnistetty, eikä vaan valtakunnassa, vaan koko Euroopassa, erityisesti Itämerellä tullaan juhlimaan vahvasti 1808 - 1809 poliittista historiaa, Eurooppa muuttui. Tämä Euroopan muutos synnytti Suomen ja Suomen syntyminen synnytti sille pääkaupungin eli Helsingin.

Valtioneuvoston kanslia on jo asettanut merkkivuosi 1808 – 1809 valtuuskunnan ja toimikunnan. Tehtävä tarjoaa lähtökohtia Suomen historian tarkastelulle avoimella mielellä. Nyt olisi mahdollisuus käyttää tämä merkkivuosi myös siihen, että ryhdymme pohtimaan historian

16.1.2008

---

merkitystä, vuoden 1812 merkitystä ja saamme vihdoinkin mahdollisuuden koota yhteen jälleen eri tahoja, kaupunkilaisia, järjestöjä, virastoja, kansalaisjärjestöjä rakentamaan yhteistä kaupunkitapahtumaa, jonka lähtökohtana on oma rikas ja todella kulttuurisesti monipuolinen historiamme.

Eli tässä leipää ja sirkushuveja, rinnalle juuri tätä sirkushuvia.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade herr ordförande, bästa fullmäktigeledamöter. Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Kolbelle sinne, olisin muutaman sanan talonmiehistä.

Mikäli Helsingissä olisi talonmiehiä, niin kyllä ne virastojen ja muidenkin talojen edustat olisivat erittäin hyvässä kunnossa. Talonmiehiä tai ihan naisiakin. Kyllä niitä "talohenkilöitä", enemmän "talohenkilöitä" ja taloyhtiöille mahdollisuus palkata henkilöstöä, niin kyllä ne hoituvat.

Kommunens kärnuppgift är att mot uppbärande av skatt leverera service antingen så att den är producerad av kommunen eller av en annan aktör. Därför är det lätt att hålla med om det varningens finger som här lyfts mot de stora kommande investeringarna i annat än service vad gäller budgeten 2009. Om vinstutvecklingen från Helsingfors Energi försämras är det inte basservicen utan de övriga investeringarna som ska ses över.

Mikäli Helsingin Energiaan sijoitetun pääoman tuotto tulevina vuosina on pysyvästi huononemassa, on omistajan asia pohtia investoinnin mielekkyyttä. Helsingin on pohdittava, onko järkevää ylläpitää sellaista toimintaa, joka ei lukeudu kunnan perustehtäviin.

Kaupunginjohtaja Pajunen toi esiin huolensa suhteessa niin suhdanteisiin kuin edessä olevaan investointipiikkiin. Mielestäni meidän on täällä valtuustossa syytä kuunnella tätä huolta.

Helsingille nyt luovutettuja alueita oltiin Sipoossa suunnittelemassa niin, että kunta yhdessä maanomistajan ja yksityisen sektorin kanssa oli toteuttamassa kokonaisuuksia alueita niin, että taloudellista riskiä ja voittoa myös oltiin jakamassa. Tämän toimintatavan etu on vahva yhteys kysyntään eli ihmisten toiveisiin ja unelmiin. Joku voisi puhua vahvasta markkinayhteydestä.

16.1.2008

Myös Helsingin etu olisi uudenlaisen ajattelutapa taloudenhoidon suhteen. Pääomia vaativaa omaisuutta on kevennettävä, mikäli perustoimintaa ei voida hoitaa.

Att rekryteringen av arbetskraft är den stora utmaningen med tanke på framtiden innebär att vi också här måste inse att löneutvecklingen för vår lågavlönade personal i sjukvården, socialvården och i utbildningssektorn är det vi måste fästa uppmärksamhet vid. Det växande antal åldringar och deras behov av hem- och sjukvård är en utsatt faktor med tanke på just personaltillgången.

Barnträdgårdslärarnas fackförbund liksom grannarna i Esbo och Vanda har genomfört eller planerar genomföra dagvårdens och utbildningens gemensamma administration.

Päivähoidon ja opetuksen hallinnollinen yhdistäminen parantaa koulu- ja tarhaverkon suunnittelua, kiinteistöjen käyttöä, mutta varsinkin henkilöstön tukeminen ja lapsen kokonaisvaltainen näkeminen vahvistuu. Varhainen puuttuminen helpottuu, kun lapsi ja perhe asioi alusta alkaen samassa virastossa. Ei jo muualla maassa toteutettu hallinnon sisäinen uudistus pitäisi olla isossa kaupungissa niin vaikeaa kuin se Helsingissä tuntuu olevan.

Johtokuntien perustaminen – niin kuin Kokoomus aikaisemmin esitti – johtokuntien perustaminen tarhojen yhteyteen on loistava idea. Johtokunta pystyy näin katsomaan yksittäisen tarhan sekä henkilöstön viihtyvyyttä että edun valvontaa tehokkaasti.

Hallinnon uudistaminen niin, että tarhat ja koulut olisivat saman katon alla, mahdollistaisi sosiaalivirastolle paneutumisen ja varsinkin lastensuojelun ja sosiaaliviraston oman perustehtävän, eli heikoilla olevien kaupunkilaisten asioiden tehokkaamman hoidon.

Valtuutettu Nurmela

Kiitoksia puheenjohtaja.

Ehkä tällainen nuoremman polven valtuutettukin uskaltautuu kommentoimaan vapaammin asioita.

Ensimmäisenä haluaisin valtuutettu Kolben toivottaa tervetulleeksi sieltä virastojen maailmasta, Kruununhaasta, Alppilaan ja Linnanmäen

16.1.2008

---

kupeeseen katsomaan, kuinka nopeasti sieltä niitä hiekkoja tai koiran kakkoja tai muita siivotaan, että tervetuloa vaan, viimeksi toissa päivänä kenkiä putsanneena pesuhuoneessa.

Valtuutettu Lehtipuun puheenvuoro oli siinä mielessä mielenkiintoinen, että löydettiin kyllä kaikki huonot asiat muiden ryhmien puheenvuoroista ja kaikki hyvät omista, että olisi tietenkin tällaisessa kommenttipuheenvuorossa ja keskustelun kannalta ollut varmasti rakentavaa myös pyrkiä löytämään niitä yhteisesti eteenpäin vietäviä asioita.

Ensinnäkin on pakko todeta, että Kokoomus ei missään tapauksessa esittänyt ryhmäpuheenvuorossaan kiinteistöveron poistamista, vaan sen laskemisen harkitsemista, kun kiinteistöjen verotusarvot ovat nousseet ja sitä kautta ilman suurempaa veron nostoa kaupungille on kiinteistöveron kautta kassaan enemmän rahaa kilissyt. Tietyllä tavalla vertailu sitten varallisuusveroa ja perintöveroa on hieman ontuvaa, koska niistä ei Helsingin kaupungin kassaan suoranaisesti yhtään euroa tai senttiä tai markkaa aikaisemmin ole kilahtanut.

Päiväkotien johtokunnat ja sitten valtuutettu Ojalan esiin tuoma nuorisovaltuusto ja nuorten kuuleminen, niin minä näen nämä tietyllä tavalla toisiinsa liittyvinä asioina ja tietyllä tavalla sellaisena tekijänä, jotka vahvistavat lähidemokratiaa ja nuorten kuulemista, mikä itse asiassa myös uusi nuorisolaki vaatii.

Näkinsin päiväkotien johtokunnat tietyllä tavalla positiivisena asiana. Uudistuksen yhteydessä voitaisiin myös tarkastella sitä, millä tavalla koulujen ja päiväkotien johtokunnat jatkossa tullaan valitsemaan. Elikkä ei tämän uudistusta kaadettaisi sillä, kuinka aikaisemmin asioita ollaan tehty, vaan pyrittäisiin ajamaan myös asennemuutosta sen suhteen, että saataisiin sitä yhteistä ryhtiä niin Helsinkiä koskeviin asioihin kuin meidän helsinkiläisten lapsia ja nuoria koskeviin asioihin. Ehkä vanhemmat olisivat myös pitkäjänteisemmin kiinnostuneita lastensa päivähoidosta sekä koulun käynnistä. Tämä olisi varmasti hyvä uudistus.

Arvoisa puheenjohtaja.

Varmasti talouden ja toiminnan suunnittelussa on elettävä ajassa ja palveluiden myöskin on elettävä ajassa ja väestönmuutoksen kehityksessä. Tässä työssä ja tarkastelussa on tärkeää löytää palveluille mahdollisimman luontevat ja tarkoituksenmukaiset tavat tuottaa. Elikkä ei se itsestään sanottua ole ja selvää, että kaupungin

16.1.2008

---

itsensä tuottamat palvelut ovat niitä parhaita ja ensiarvoisen tärkeitä, vaan ennen kaikkea se palveluiden laatu ja niiden saatavuus.

Puheenjohtaja.

Muutama asia opetuksesta.

En malta olla toteamatta, että oppilasmäärien pieneneminen - joka myös ennusteissa ja listan liitteistä näkyy - tulee myös jatkossa aiheuttamaan paineita kouluverkon tarkasteluun. Yksi konkreettinen asia siihen, millä tavalla voitaisiin mahdollisesti kouluja siellä alueella säilyttää olisi nykyistä tiiviimpi yhteistyö opetustoimen ja nuorisotoimen kanssa tilojen käytön suhteen.

Jyväskylästä on hyviä kokemuksia nuorisotyöntekijöistä kouluista. Ja itse asiassa viitaten tuohon nuorten kuulemiseen ja Hesän Nuorten Äänen keskustelufoorumeihin viime vuoden puolelta, niin nuoret itse haluaisivat koulujen yhteyteen nuorisotoimen palveluita elikkä nuorisotiloja. Tämä olisi myös aika konkreettista nuorten kuulemista.

Sen lisäksi tilojen suhteen olisi varmasti tarvetta, että yläasteiden ja lukioden, jotka toimivat tällä hetkellä samoissa tiloissa, niin näiden tulevaisuutta tarkasteltaisiin uudestaan. Yläasteet toteuttavat lähikouluperiaatetta. Lukioden ja yläasteiden opetussuunnitelmat ovat eriytyneet hyvin paljon siten, että tämä järjestely ei välttämättä enää tue toinen toistaan.

Sitten yksi ihan keskeinen asia, jonka näen sekä koulutuspoliittisena että elinkeinopoliittisena asiana, on ammatillisen koulutuksen yksikön saaminen Itä-Helsinkiin, on se sitten Vuosaari ja Vuosaaren sataman läheisyydessä oleva, jossa voitaisiin logistiikkatoimintoja toteuttaa tai jossain muussa sillä alueella. Tämä on ihan ensiarvoinen asia, jolla tuetaan myös työllistymistä Helsingissä.

Sen lisäksi, jo muutamissa aikaisemmissa puheenvuoroissa mainittu liikunta- ja opetusvirasto –yhteistyö iltakäytön osalta on saatava toimimaan. Tästä on tehty hyväksytyjä valtuustoaloitteitakin. Opetusvirasto ja liikuntavirasto eivät vaan tunnu tätä asiaa saavan toimimaan. Toivottavasti siihen muutosta tulee.

Sitten – arvoisa puheenjohtaja – ihan lopuksi totean – mikä täällä on aikaisemminkin tullut esille – että joukkoliikenteessä ensiarvoisen tärkeitä ovat vuorovälit, turvallisuus ja nopeus. Ja itse asiassa henkilökohtaisesti en näe joukkoliikennettä ja mahdollista

16.1.2008

---

keskustatunnelia sinänsä toisiaan poissulkevana.

Ympäristönäkökulmasta tähän jatkokeskusteluun olisinkin heittänyt sellaisen kysymyksen, että kumpi sitten saastuttaa enemmän, auto, joka pääsee sujuvasti ajamaan läpi keskustan vai joka seisoo ruuhkissa ja valoissa ja kiihdyttelee ja pysähtelee?

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja.

Esityslistassa nostetaan huolen aiheeksi talouskasvun taantuminen. Lähestyisin ongelmaa toisesta näkökulmasta.

Haluan kiinnittää huomiota Helsingin talousarvion valmistelussa ehkä vähän filosofisempaan kysymykseen eli siihen laajempaan kehykseen, johon Helsingin talouskin kiinnittyi, toisin sanoen aikamme elämäntapaan.

Tuskin tarvitsee olla puoluekannaltaan edes vihreä ymmärtääkseen, että kasvuun ja tehokkuuteen perustuva talousideologia ei ole kestävän kehityksen mukaista. Tämä ideologia ei ensinnäkään ole ekologisesti kestävä. Tehokkuus tuottaa kiirettä, mikä edistää kuluttavaa elämäntapaa. Kun ihmiset eivät ehdi panna aikaa esimerkiksi ruoanlaittoon, helposti ostetaan valmispakkauksia, joista syntyy jätekuormia, mikä puolestaan kiihdyttää ilmastonmuutosta. Kasvun ja tehokkuuden ideologia ei ole myöskään sosiaalisesti kestävä, koska ihmiset ovat liian kiireisiä välittääkseen toisistaan ja esimerkiksi hoivatakseen hoivan tarpeessa olevia, kuten lapsia ja vanhuksia ja näin sitten hoiva laitostuu.

Mihin onkaan taas unohtunut keskustelu 6 tunnin työpäivistä tai 30 tunnin työviikoista? Se mahdollistaisi läheisten hoivaamiseen panostamisen, kun jäisi enemmän ns. vapaa-aikaa, mikä vähentäisi puolestaan tarvetta hoivapalveluihin.

Kasvun ja tehokkuuden ideologia pahentaa myös suomalaisen kulttuurin kipupistettä, välttelevien kiintymyssuhteiden kulttuuria, jossa jokaisen tulisi pärjätä omillaan, viime kädessä sisun voimalla. Tällainen eetos ei edistä myöskään emotionaalisesti kestävästä kehitystä, joka nähdäkseni on viime kädessä myös ympäristöystävällisempää. Ihmiset voisivat inhimillisemmässä tunnekuultuurissa keskittyä enemmän toisiinsa kuluttamisen sijaan.

16.1.2008

Tähän liittyen toivoisin, että Helsingin työvoimapolitiikassa kiirehdittäisiin määräaikaisten työsuhteiden vakinaistamista. On viimein aika kääntää kelkkaa pätkäsuhteiden yhteiskunnasta sitoutuneempaan eetokseen. Tämä merkitsisi vihreämpää elämänpolitiikkaa ja ympäristöpolitiikkaa, samalla sanoen, ihmiskeskeisempää, parempaa elämänlaatua.

Valtuutettu Enroth

Puheenjohtaja.

Helsinkiläisten asumiskulut ovat nousseet merkittävästi viime vuosina ja nousu jatkuu. Kaikki asumiskustannusten osatekijät ovat nousussa, voimakkaammin lämmityskulut ja kiinteistövero. Molemmat ovat kolmessa, neljässä vuodessa kaksinkertaistuneet. Alan asiantuntijan, Stefan Johanssonin nyrkkisäännön mukaan kiinteistöveron osuus yhtiövastikkeesta kerrostaloissa on jo 20 %. Pientaloissa tilanne on vielä dramaattisempi. 1 000 euron kiinteistövero on kolmessa vuodessa nousemassa 1 000 eurosta 2 000 euroon.

Asumiskuluja tulee alentaa kiinteistöveroa alentamalla. Veron kertymä on noussut voimakkaasti. Nyt siihen on mahdollisuus.

Varsinkin pientaloja on Helsingissä lämmitetty sähköllä. Helsingillä on ollut edullinen yösähköjärjestelmä, joka on edellyttänyt talon omistajilta erityistä yösähkölaitteistoa, joka on vaatinut merkittäviä investointeja.

Sähkö on kuitenkin pitkälle jalostettu tuote, jolla olisi lämmitystä parempaakin käyttöä. Siirtymistä sähköstä muihin lämmitysmuotoihin, kuten kaukolämpöön, tulisi edistää investointituella. Tällöin sähkö voitaisiin myydä tärkeämpiin tarkoituksiin ja säästää energiatuotannossa investointeja ja vähentää päästöjä.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan, kantakaupunkia lukuun ottamatta, kaupunki on ottanut vastatakseen katujen talvi- ja kunnossapidosta ja puhtaanapidoista muutenkin, kantakaupunkia lukuun ottamatta koko Helsingissä pian. Tuloksena tästä on mahdollisuus hallita pienhiukkasten määrää keräämällä pölyävä aines koko katuosuudesta jalkakäyviä ja ajoratoja myöten siirrättämällä pahimmassa tapauksessa koneella autoja pois puhtaanapidon tieltä ja näin edistää terveyden, kunnon säilymistä ja yleistä terveyttä. Pienhiukkaset ovat hyvin vaarallisia riskitekijöitä. Niitten

16.1.2008

---

vähentämiseksi tulisi tehdä kaikki mahdollinen.

Rakennusvirasto ja sen johtokunta, yleisten töiden lautakunta on asettanut viraston sitovaksi tavoitteeksi hiukkasmäärien pitämisen alle laissa säädetyn maksimirajan. Tämä on totinen pyrkimys ja edellyttää huolellisia puhdistustoimia hiukkaspölyn poistamiseksi.

Kantakaupunkia kuitenkin ei, lukuun ottamatta Etu-Töölön kokeilualuetta, ole otettu tämän kokonaisvastuualueen piiriin. Nyt olisi aika harkita vakavasti koko kaupungin ottamista kaupungin kokonaisvaltaisen puhtaanapidon piiriin ja näin vähentää juuri katukuiluissa edestakaisin vellovan katupölyn määrää ja parantaa olennaisesti helsinkiläisten terveyden säilymistilannetta, tai edellytyksiä terveydentilan säilyttämiseen.

Monissa puheenvuoroissa on tässäkin tilaisuudessa puhuttu siitä, että katukunnossapidon taso on huonoa.

Kysymys on valvonnasta ja kysymys on myös tason määrittelystä. Jos taso halutaan paremmaksi, siitä täytyy maksaa vähän enemmän, mutta ei kovin paljoa enempää, koska perusrakenteet ovat valmiina. Kysymys olisi enää vaan varsinaisen työn määrän lisäämisestä, joka olisi kohtuullisen, siis suhteellisen halpaa. Olen sitä mieltä, että tähän kokonaiskunnossapitoalueen laajentamiseen tulisi ryhtyä lähivuosina.

Valtuutettu Lehtola

Herra puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Kun ajattelemme terveydenhuoltopolitiikkaa Helsingissä tulevana valtuustokautena, sitä tulee joka tapauksessa leimaamaan erittäin ankara kilpailu vähäisestä työvoimasta yksityisen ja julkisen terveydenhuoltosektorin välillä. Yksityinen terveydenhuoltosektori pyrkii saamaan paitsi suuremman markkinaosuuden omille yksiköilleen, myöskin sitten mahdollisuuksien mukaan vuokraamaan mahdollisimman paljon työvoimaa julkiselle sektorille. Väestön vanheneminen, dementiapotilaiden kasvava määrä, kaikki lisäävät painetta.

Mielenkiintoinen tällä yksityisellä sektorilla on se kehitys, että yhä useampi tämän alan yritys on pääomasijoittajien omaisuutta. Pääomasijoittajathan toimivat, kuten siat vatukossa taikka islantilaiset Elisassa. Heillä on tunnuslauseena ”iske, rahasta, poistu”. Yrityksen

16.1.2008

---

arvoa eli osakkeen arvoa pyritään kaikenlaisilla keinotekoisilla konsteilla nostamaan, kunnes tulee pois myymisen iskemisen ja rahastamisen hetki. Itse perussubstanssi saattaa olla erittäin ikävässä kunnossa. Ajatelkaamme Elisan tämän päivän laskutusjärjestelmän kuntoa taikka tekniikkaa. Kaksi kuukautta sitten olen pyytänyt siirtämään yhden lankapuhelimen. Ei ole kuulunut mitään. Että tässä sitä ollaan.

Julkisella sektorilla on nyt ihan viime aikoina valitettavasti näyttänyt siltä, että toimitaan ikään kuin paniikissa. Aina silloin tällöin joudutaan joku pieni osalohko terveydenhuollosta siirtämään ostopalvelujen piiriin. Peijas siirsi päivystyksensä. Siellä tämä ratkaistiin sellaisella kivalla konstilla, että sairaanhoitajat pantiin kirjoittelemaan mahdollisimman monelle potilaalle viesti, että "huomenna normaalille vastaanottoajalle". Entisessä ravintolassa portsari sanoi "huomenna paremmalla onnella". Tämä ei saa olla terveydenhuollon kuva.

Nyt on mielenkiintoinen ilmiö. Kansan tahto on jotain muuta kuin tilastot ja teorialat.

Kun Helsingin hammashuollossa syntyi nämä pahat jonotustilanteet, hoitotakuu ei toiminut, ruvettiin jakamaan palveluseteleitä. Nyt 40 % palvelusetelien, joille sitä on tarjottu, eivät halua ottaa sitä vastaan, vaikka he sillä pääsisivätkin yksityishammaslääkärien luokse.

Julkisella terveydenhuollolla on edelleen erittäin paljon kysyntää. Joka tapauksessa se joutuu vaikeimmista tapauksista aina kantamaan vastuun. Sitä ei missään tapauksessa saisi paniikitilanteessa joutua hoitamaan.

Helsingin terveystasemien kehittämisessä on mielestäni valittu suhteellisen järkevä kehityslinja, eli niiden pitää olla hieman suurempia. Ei sen takia, että lääkärit viihtyisivät siellä hyvin. Pienessäkin yksikössä lääkärit kyllä keskenään viihtyvät varmaan hyvin. Muistan viidenkymmenen vuoden takaa, makasin näihin aikoihin Haminan varuskuntasairaalaan. Siellä oli vain kaksi lääkäriä, mutta heillä oli hirveän hieno työyhteisö. Molemmat saattoivat käyttää konsultaatiossa omaa äidinkieltään saksaa. Pienikin toimii. Mutta isompaakin tarvitaan. Sen pitää – niin kuin sanotaan – vaikeat tilanteet, isot epidemiat ja monet muutkin, kun on paljon lomalla tai on lääkäripäivillä tai ties missä, että se pystyy kaikissa tilanteissa toimimaan, on iskukykyinen.

Sanoisin, että se terveystasemien verkko pitää olla Helsingissä suunnilleen yhtä tiheä kuin meidän kilpailijoidemme yhteen lasketut

16.1.2008

---

verkot, siis Suomen Terveystalon, MedOnen ja Dextran, mitä niitä nyt onkin. Ainakin yhtä tiheä verkko meilläkin pitää olla.

Tässä on myöskin tehtävä – nyt kun paljon keskustellaan tästä verkostosta, pitääkö Koskelassa olla terveysasema vai ei, pitääkö Paloheinässä olla terveysasema vai ei, pitää kysyä, minkälaisia terveysasemapalveluja koskelalaiset saavat, paloheinäläiset saavat, torpparinmäkeläiset saavat jne. Samoin esimerkiksi aukioloajoissa voidaan joustoa tehdä. Esimerkiksi korvasärkyisiä lapsia voidaan iltaisinkin viedä terveysasemalle, ettei tarvitse päivystykseen viedä. Päivystyspuolella saattaisi olla hyvä ratkaisu, että meille tulisi oma traumatologinen ensiapuasema päihtyneiden selviämisaseman yhteyteen, jossa voitaisiin nämä jäsenten väliset kolhut hoitaa hyvin nopeasti ja kätevästi. Ne nimittäin kuormittavat nyt nimenomaan päivystysvastaanottoja yöaikaan aivan kohtuuttomalla tavalla.

Ennaltaestävyys on tärkeää. Meillä myöskin tarvitaan neuvolaverkostojen kehittämistä. Tarvitaan erityisesti erilaisia vertaisryhmiä nuorille aikuisille ja nuorille vanhemmille, jotta arjesta selviytyminen ja lasten kasvatustehtävä onnistuisivat paremmin.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2009 talousarvion lähtökohtana tulee olla kunnallisveroprosentin säilyttäminen ennallaan.

Rakennusten kiinteistövero nousee tänä vuonna 6 % ja maapohjan enimmillään 30 %. Kiinteistöveron nousu on enimmillään tuo edellä mainittu 30 %, jota se oli jo viime vuonnakin.

Viime vuonna Espoo ja Vantaa alensivat kiinteistöveroa asumiskustannusten kohtuullistamiseksi.

Mielestäni Helsingin tulisi vuodelle 2009 alentaa rakennetun maapohjan kiinteistöveroprosentti 0,5:een. Kiinteistöveroa ei olla poistamassa, niin kuin valtuutettu Lehtipuu esitti, vaan korotusta kohtuullisesti alennettaisiin.

Vuoden 2009 talousarviota laadittaessa tulisi myös laatia selkeä aikataulu, jonka mukaisesti luovutaan Helsingin Energian rahojen käytöstä kaupungin käyttömenojen rahoittamiseen. Tätä taisin esittää

16.1.2008

---

jo viime vuonnakin.

Vuonna 2009 on erääntymässä lainoja vajaa 60 milj. euroa. Näkisin, että enimmäislainanotto, jos sitä yleensä tarvitaan, voisi olla enintään samaa luokkaa.

Investointipuolella kaupunkia ovat odottamassa monet suuret hankkeet, jotka täällä on tuotu esille. Mainitsen nyt vielä keskustatunnelin – jos se on elossa – länsimetro, Kalasatama jne. Näiden rahoituksesta kyllä pitäisi tehdä jonkinlainen ohjelma vuoden 2009 talousarvioon, ajoitussuunnitelma ja rahoitus.

Omaishoitajien asemaa tulisi mielestäni edelleen parantaa. Omaishoitajat tekevät erittäin arvokasta työtä. Itse asiassa heidän tukemisensa säästää kaupungin menoja. Se olisi selvää säästöä.

Toivon, että tämä asia myös edelleen huomioidaan talousarviossa. Siihen on kyllä tämän vuoden talousarviossa jo panostettu.

Olen todennut, että viime aikoina kun kaupunki on myynyt tai vuokrannut joitakin tontteja samoilla alueilla, tällöin on voinut ilmetä, että maanvuokran perusteena käytetään selvästi käypää hintaa alhaisempaa maanarvoa.

Mielestäni kaupunkilaisten tasavertainen kohtelu edellyttää, että maan myynnin ja vuokrauksen lähtökohtien tulee olla samat.

Maan myyntiä lisäämällä ja maanvuokratulojen saattamiselle käyvälle tasolle voitaisiin kaupungin tuloja lisätä lyhyellä jännteellä useilla kymmenillä miljoonilla euroilla. Varsinkin kaupallisteollisten tonttien myyntiä pitäisi pyrkiä oleellisesti lisäämään. Kaavoitusohjelman mukaan kaupunki kaavoittaa lähivuosina yli 400 000 k-m² uutta rakennusoikeutta. Sen nettoarvo lienee noin 200 milj. euroa. Jos maan myyntitulot olisivat 100 milj. euroa, lisääntyisi kaupungin maaomaisuuden arvo kaavoituksen kautta noin 100 milj. euroa vuodessa, huomioon ottamatta vielä maan hinnan nousua.

Yksi pienempi asia on nämä Koillis-Helsingin soratiet.

Mielestäni on kaupungille häpeäksi, että alue, joka on ollut kuusikymmentä vuotta Helsingin hallinnassa, ihmiset edelleen joutuvat siellä kahlaamaan kuoppaisilla sorateillä. Olisi hyvä, että valtuutetut kävisivät siellä joskus vähän katsomassa.

16.1.2008

Tätähän ei budjetissa suoranaisesti määrätä. Se olisi töiden lautakunnan asia ohjata sinne rahoja, kun näitä ei yleensä talousarviossa korvamerkitä.

Kuten täällä on todettu, kaupunki joutuu tulevaisuudessa yhä enenevässä määrin hankkimaan erilaisia palveluja yksityissektorilta. Tähän liittyviä valmiuksia tulee kehittää henkilökunnan parissa ja yhteistyössä mm. yritysjärjestöjen kanssa. Tätä helpottaisi tilaaja-tuottaja –mallin sisäänajo organisaatioon entistä laajemmin. Kaikkien hallintokuntien tulisi myös laatia omat palvelustrategiat, joissa määriteltäisiin palvelujen tuottajat tulevaisuudessa. Tässä tarkoituksessa mm. Helsingin Yrittäjät on käynnistänyt Palveleva Helsinki –hankkeen, jossa pyritään hakemaan uusia yhteistyömuotoja Helsingin kaupungin ja yrittäjien kanssa.

Valtuutettu Lipponen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluan tässä yhteydessä ja tässä vaiheessa tuoda esille joukkoliikenteen kehittämisen tärkeyden.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi taannoin pöytäkirjan, jossa päätettiin tehdä selvitys siirtymisestä maksuttomaan joukkoliikenteeseen. Valtuusto hyväksyi myös toisen pöytäkirjan, jossa päätettiin, että maksuttomuuteen siirrytään vaiheittain ja aloitetaan se nuorista, alle 15-vuotiaista.

Toivoisin, että tämä työ, mitä täällä valtuustossa on tehty, näkyisi nyt tässä tulevassa talousarviossa.

Ihan mainittakoon, että Lontoossa on käytössä tällainen maksuton joukkoliikenne nuorille ja eläkeläisille. Siellä on ainakin tyytyväisiä asiakkaita runsaasti. Myös muualla, missä maksuttomuutta on kokeiltu, ollaan oltu tyytyväisiä.

Kun nyt sosiaalidemokraatit ovat tehneet tämän merkittävän päätöksen vetäytyä keskustatunnelihankkeesta, niin näistä säästyneistä rahoista voitaisiin osa sijoittaa julkisen liikenteen kehittämiseen ja maksuttomuuteen. Silloin ilmanlaatu paranisi, asiakkaat olisivat tyytyväisiä ja ei olisi edes ollut tarvetta enää sen keskustatunnelin rakentamiseen.

16.1.2008

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mielestäni täällä on tänä iltana tehty ilahduttavia esityksiä, joista monta olen valmis kannattamaan.

Ensimmäisenä Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossaan esiin nostama koiraveron poisto oli erinomaisen kannatettava esitys.

Tämän vuoden budjetin keskustelun yhteydessä sanoin, että aion tähän asiaan tänä iltana palata ja niin palaankin. Mutta koska Kokoomus otti sen jo esiin ensin, niin olen valmis sitä lämpimästi kannattamaan. Tapanani on kannattaa kaikkia hyviä esityksiä ja vastustaa huonoja riippumatta siitä, kuka niitä esittää.

Koiraverohan on aikanaan tullut käyttöön sen takia, että sillä on vastustettu raivotaudin leviämistä ja haluttu rajoittaa koiria kaupungissa. Veron peruste siltä osin on jokseenkin poistunut, kun raivotauti on rokotusten ansiosta saatu kuriin. Rokotukset tietysti koiran omistajat hoitavat ihan omin varoin.

Sen lisäksi uskoisin, että koira on nettohyöty kaupungille, koska he ulkoiluttavat omistajiaan ja pitävät heille seuraa, eli huolehtivat fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista. Tästä on kansainvälisesti tehty tutkimuksia. Valitettavasti Suomessa ei ole tieteellisesti tätä todistettu. Mutta en yhtään epäile, etteikö samat hyvät puolet toteutuisi täälläkin.

Muut veroprosentit voivat pysyäkin sitten samoina.

Toinen ilahduttava esitys oli demariryhmän puheenvuorossa, tämä keskustatunneli-investoinnista luopuminen, joka nyt mielestäni ei suoraan kilahda käteisenä kaupungin kassaan, mutta vapauttaapahan vähän investointeihin käytettäviä määrärahoja ja toivottavasti kannustaa entistä suurempaan joukkoliikenteen tukemiseen.

Sitten haluaisin vielä nostaa Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa esiin nostettua asiaa eli nuorten sosiaalikeskusta. Eli nuoret itse käyttävät tätä termiä näistä vapaan toiminnan tiloista, joista – niin kuin kaikki hyvin tiedetään – on vallattu säännöllisin väliajoin ympäri kaupunkia.

Mielestäni tämä on ihan selvästi osoittanut sen, että tällaiselle toiminnalle on erittäin suuri tilaus. Siihen tarvitaan tilat. Toivonkin, että

16.1.2008

---

mers? – kaupungin nuorisotoimi – yhdessä kiinteistötoimen kanssa ryhtyy nyt toimiin ja saadaan järjestettyä ne tilat. On aivan selvää, että tiloja vallataan säännöllisesti jatkossakin, kunnes toiminta saadaan jonnekin vakiintumaan.

Ja vielä viimeisenä asiana asia, josta olen puhunut ennenkin ja useamman kerran, on tämän vapaan kentän, vapaan kulttuurikentän avustukset.

Eli ne ovat tämän vuoden budjetissa huomioitu erittäin hyvin. Enkä ole nähnyt myöskään uhkakuvia, että toisin tapahtuisi. Mutta kannustan nyt edelleen siihen, että kun näitten lain alaisten teatteriryhmien tuet valtion toimesta nousevat, niin me vastaavasti kaupunkina sitten tuemme vapaata kenttää ja huolehdimme siitä, että kaupunki on kulttuurikaupunki ja toiminnalla on edellytykset monella eri saralla.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuntien päätehtävät on palveluiden järjestäminen. Palveluiden kustannuksista suurimman osanhan lohkaisee sosiaali- ja terveyspalvelut sekä opetustoimi.

Ovatko Helsingin kaupungin palvelut järjestetty asiakaslähtöisesti, kuten meillä aina sanotaan kaikissa selostuksissa? Ovatko ne helposti saavutettavissa? Eivät ole. Onko lasten päivähoito edelleen sosiaalityötä? Ei ole. Lasten päivähoito oli sosiaalityötä ehkä viisikymmentä vuotta sitten. Nythän kaikkien ihmisten lapset ovat päivähoidossa, joten se alkaa olla varhaiskasvatusta. Tätä mieltähän myös lastentarhanopettajat ovat.

Lasten päivähoito tulisi siis siirtää ensi vaalikauden alkuvaiheessa opetustoimen alaisuuteen, kuten jo ruotsalaiset sanoivat ja vihreätkin sanoivat ryhmäpuheenvuorossaan. Tätä mieltä on myös suurin osa lasten päivähoidon henkilöstöstä. 80 % on todella näitä varhaiskasvattajia.

Toinen suurempi ongelma Helsingin kaupungin palveluiden tuottamisessa on vanhusten eli ikäihmisten hoito. Siitä melkein kaikki valtuutetut ovat puhuneet.

Vanhus saa asumispalvelut, vanhainkotipaikan ja omaishoidontuen

16.1.2008

---

sosiaalivirastosta. Vanhus saa pitkäaikaishoitoa, kotihoitoa, akuuttisairaanhoidoa taas terveystieteiden virastosta. Miten omaishoito, kotihoito, palveluasuminen toimivat optimaalisesti, kun ne kuuluvat eri toimialalle?

Tänä vuonna pitkäaikaishoidosta suljetaan mm. Koskelan sairaalasta 30 sairaansijaa ja vastaavasti sosiaalivirasto ostaa jostain, ehkä ulkopuolelta, 30 palveluasumispaikkaa ja sitten niihin palveluasumispaikkoihin taas tulee terveystieteiden virastosta kotihoitajat, koska siellä ei ole hoitajia.

Eli onko tämä optimaalista palvelutuotantoa? Minkä takia Koskelan sairaalan pitkäaikaishoitopaikoista ei voida tehdä näitä palvelupaikkoja yhtä hyvin? Kaikkialla muualla Suomessa, kuten myös naapurikaupungeissamme Espoossa ja Vantaalla – olette varmasti huomanneet – vanhusten hoito muodostavat yhden kokonaisuuden ja on yhden toimijan alaisuudessa.

Ensi vaalikauden alusta lähtien vanhusten palvelut ovat myös Helsingissä saatettava yhteen. Sinne kuuluisi siis palveluasuminen, vanhainkodit, pitkäaikaishoito, kotihoito ja omaishoidontuki sekä kaikki muut vanhuspalvelut. Tällöin voisimme optimoida esimerkiksi omaishoidontuen ja myöntää enemmän rahaa omaishoitoon, jolloin säästäisimme mahdollisesti pitkäaikaishoitopaikoista. Mutta nyt tätä ei voi tapahtua, koska sosiaalivirasto ei myönnä omaishoidontukea, kun ei sillä ole rahaa ja ne rahat ovat taas pitkäaikaishoitopuolella terveystieteiden keskuksen puolella.

Tätä kehitystä edellyttää myöskin uusi terveydenhuoltolaki. Sehän edellyttää, että terveydenhuollon ja sosiaalitoimen toiminta yhdistetään. Tästä vihreät puhuivat jo äskeisessä ryhmäpuheenvuorossaan.

Ensi vaalikauden alussa siis lasten päivähoidon tulisi kuulua opetustoimeen ja vanhusten hoito tulisi yhdistää yhden toimijan alaisuuteen. Tällä tavalla varmasti säästäisimme henkilöstöä. Voisimme käyttää esimerkiksi erilaista aputyövoimaa, mitä työttömien toiminnasta voisi vapautua. Lisäksi voisimme vähentää johtavaa henkilöstöä, joka jo on tapahtunut kotihoidon rationoinnin yhteydessä. Eli nyt vaan sitten toimiin yhdistämällä vanhusten hoito Helsingin kaupungissa.

16.1.2008

Tack herr ordförande, puheenjohtaja.

Några korta kommentarer som i sin svenska språkdräkt går ut på att diskussionen mellan fullmäktigeledamoten Lehtipuu och Kokoomus om fastighetsskatten tror jag var en liten överdrift eftersom Samlingspartiet nog inte föreslog att fastighetsskatten skulle avskaffas helt och hållet.

Sedan om centrumtunneln vill jag påpeka att den är faktiskt ingen inbesparingsåtgärd eftersom den inte finns i några planer från början.

Det tredje gäller det som fullmäktigeledamoten Dahlberg också tog upp i sitt gruppanförande att vad hände med s.k. sanerings- eller vitaliseringsprogrammet som vi diskuterat före julen, alltså det här tervehdyttämishjelma.

Herra puheenjohtaja. Muutama lyhyt kommentti.

Ensinnäkin en voi olla puuttumatta tähän keskusteluun keskustatunnelista.

Useassa puheenvuorossa asia on esitetty niin, että jos me nyt päätämme luopua siitä, niin ikään kuin säästäisimme jotain rahoja.

Sehän on tietysti totta, että kyse on lähinnä priorisoinneista, koskien investointeja. Mutta ymmärtääkseni näitä rahoja ei ole kyllä missään vielä budjetoitu, ei taloussuunnitelmissa. Nehän sitten materialisoituisivat poistojen kautta, jos tulisi. Ei nyt anneta ihmisten ymmärtää, että kyse olisi oikeasti säästöistä.

Sitten kiinteistöverosta.

Taisi valtuutettu Lehtipuu jossain määrin kärjistää. Kokoomus ei ymmärtääkseni ehdottanut kiinteistöveron poistamista kokonaan, vaan että korotettujen verotusarvojen myötä on mahdollista rukkaamalla prosentteja vähän alas päin tavallaan sitten tasapainottaa sitä.

On taas kerran muistutettava siitä, että kun meillä kiinteistövero ei ole pääasiallinen kunnallinen vero, niin ei voi verrata tilanteisiin sellaisissa maissa, joissa se on pääasiallinen kunnallinen vero. Joskus minusta tuntuu, että ainakin vihreissä se unohdetaan.

Sitten kolmantena asiana tämä tervehdyttämishjelma, josta puhuimme ennen joulua hartaastikin tarkastuslautakunnan kertomuksen yhteydessä.

16.1.2008

Valtuutettu Hakanen jo iloitsi sitä, että tämä sana ei enää löydy näistä papereista.

Nyt ainakin minun konseptit ovat jossain määrin menneet sekaisin. Esityslistassahan korostetaan, että me emme täällä tee mitään päätöksiä. On jopa kirjoitettu niin, että mitään päätöksentekoa ei sallita tässä tämän keskustelun jälkeen, jotta se varmaan ymmärrettäisiin, siis ei ponsia, ei mitään. Tämähän tarkoittaa myös, että kaupunginhallitus, kun se jatkaa valmisteluja, niin se on vapaa tekemään ihan mitä vaan. Ja tämän tervehdyttämishjelman osalta ymmärtääkseni on tehty päätös. Se oli osa budjettipäätöstä, budjetin perusteluissa oleva teksti. Eli sehän on voimassa niin kauan kunnes se oikeasti kumotaan ja se ei onnistu tässä keskustelussa.

Eli itse asiassa kysymys kuuluu, onko tämän tervehdyttämishjelman valmistelua aloitettu? Meinataanko sitä tehdä? Vai onko nyt sitten tarkoitus, kun kaupunginhallituksen tämä oikea valmistelu valmistuu, koskien ensi vuoden budjettia ja tulevien vuoden taloussuunnitelmaa, että se siellä nimenomaan sitten poistetaan tai kumotaan aikaisempi päätös? Jos ei, niin mielestäni sen työ pitäisi käynnistyä.

Ja kuten kuulimme useassakin puheenvuorossa, varsinkin haasteet energiapolitiikan puolella - josta keskustellaan viikon päästä – tulevat tarkoittamaan, että tämän riippuvuuden vähentäminen koskee Helsingin Energian tuloutuksia, niin se korostuu entisestään.

Kutsutaanpa sitä sitten tervehdyttämishjelmaksi tai miksi tahansa, niin mielestäni tämä työ on kuitenkin käynnistettävä, jotta saadaan kokonaiskuva siitä, missä liikutaan ja että todellakin tämä riippuvuus vähenisi.

Ei pidä pelätä vaaleja. Minusta tuntuu, että se viime kerran keskustelu oli aika paljon kyllä sitä, että oli kauhean näköinen sana väärässä paikassa väärään aikaan. Kyllä meidän pitäisi uskaltaa tämäkin nähdä.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluaisin selkiinnyttää sitä, mitä tarkoitamme ennaltaehkäisevällä työllä ja missä tapahtuu ja miten toteutetaan.

16.1.2008

Koska minulla ainakin se jäi vähän välillä epäselväksi, puhutaan ja korostetaan ennaltaehkäisevän työn merkityksestä, niin sitten kun mennään kentälle, niin kouluissa ja päivähoidossa on suurikokoisia ryhmiä, yli 25, lastenkodeissa ja sitten myöskin yli 33, jotakin sellaista peruskouluissa, niin minä haluaisin vielä tähän yhteydessä, että selkiinnyttään tässä asiassa.

Hyvää ennaltaehkäisevää työtä tehdään lasten ja nuorten parissa, esimerkiksi päiväkodeissa ja peruskouluissa sekä nuorisotoimessa, joissa kiire, ohjaavien aikuisten ja ennen kaikkea auttavien käsien puute vaikuttaa siihen, ettei niissä voida ottaa ajoissa huomioon lasten ja nuorten ongelmia eikä heidän erityistarpeitaan. Saattaa käydä niin, etteivät lapset ja nuoret osaa vaatia apua tai osaa sitä edes hakea, he vain voivat huonosti ja oireilevat tästä syystä. Haasteita lasten ja nuorten elämään tuo se, ettei heidän pahoinvointiaan vanhemmat, eivätkä muut aikuiset osaa tai edes ennätä huomata, saati sitten reagoida niihin riittävän ajoissa.

Helsingin kaupungin tulee jatkossa pyrkiä pienentämään ryhmien kokoa päivähoidossa ja peruskoulussa, jos ja kun halutaan lasten hyvinvoinnin paranevan tässä kaupungissa ja saada tulevaisuuden tasapainoisia nuoria, jotka astuvat työelämään eläköityvien työntekijöiden tilalle ja ovat normaaleja veronmaksajia.

Haluan muistuttaa, että kaupunki, jossa ei ole lapsia eikä nuoria on kuollut kaupunki. Joten toivon, että panostamme lapsiin ja nuoriin seuraavassa budjetissa. Se on hyvin tärkeä tässä, kun halutaan parantaa nuorten hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia.

Helsingin tulee myös pyrkiä olemaan tasa-arvoinen monikulttuurinen kaupunki, jossa kaikki viihtyvät.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ehkä aluksi otan repliikkipuheenvuoroni, jota ei myönnetty.

Halusin huomauttaa ihan siitä, että kun täällä valtuutettu Krohnin puheenvuorossa tuli esille tämä alibudjetointi. Hän totesi, että täytyy ensi syksynä sitten katsoa, miten budjetit vastaavat palveluja.

Se ajankohta on kyllä nyt ensinnäkin kaupunginhallituksessa ja sitten

16.1.2008

---

erityisesti lautakunnissa, joissa se tieto on.

Toivon, että lautakunnissa todella arvioidaan sitä tarvetta ja tehdään ne esitykset siellä asiantuntemuksella eikä niin, että syksyllä sitten arvotaan niitä summia budjettineuvottelujen yhteydessä.

Kiitokset valtuutettu Kalimalle siitä, että hän nosti sosiaalipuolen alibudjetoinnin hyvin esille ja näytti sen linjan, mistä on kyse.

Kyse ei ole siis hassaavasta sosiaalivirastosta ja sosiaalipalveluista, vaan kyse on siitä, että valtuusto ei ole tarpeeksi myöntänyt määrärahoja tarvittaviin palveluihin. Tästä on päästävä eroon.

Täällä oli erittäin tiukka talouslinjaus kaupunginjohtaja Pajuselta.

Toivon, että tässä tiukan talouden tilanteessa ei unohdeta sosiaalisuutta ja sitä, että me maksamme sen laskun jälkikäteen, mikäli palveluista tingitään.

Lastensuojelussa maksetaan vielä tällä hetkellä lamavuosien jälkilaskua. Se on aivan varma asia.

Lastensuojelu on onneksi täällä noussut monissa puheenvuoroissa esiin, mm. Vasemmistoliiton ryhmäpuheenvuorossa ja yksittäisten valtuutettujen puheenvuoroissa.

Siihen täytyy saada ehdottomasti korjaus. Elikkä palvelujen täytyy vastata uutta lastensuojelulain tarvetta. Siitä on todella huolestuttavia tietoja. Täällä on esitetty jo monessa puheenvuorossa huoli siitä myös, ettei saada ammattitaitoisia työntekijöitä.

Sitten haluaisin huomauttaa tästä innosta yhdistellä sosiaali- ja terveysvirastoa.

Ei yhdistämällä kaksi virastoa palvelut parane miksikään. Kyllä yhteistyötä, siellä täytyy ehdottomasti yhteistyötä tiivistää, erityisesti vanhuspalveluiden hoitamisessa, mielenterveyskuntoutujien palveluissa sekä asunnottomien ja työttömien palveluissa. Siellä on yhteistyön paikka sosiaali- ja terveystoimella. Virastoja yhdistämällä tätä ei tehdä.

Me Vasemmistoliitossa emme myöskään ole siirtämässä missään tapauksessa lasten päivähoitoa opetustoimeen, vaan se tulee nimenomaan säilyttää erityisesti tässä tilanteessa sosiaalitoimen

16.1.2008

---

puolella, jossa on erittäin vahva ammatillinen osaaminen ja jossa myös pystytään sitten näitten muiden palvelujen kanssa koordinoimaan, silloin kun lapset eivät, eivätkä perheet voi hyvin.

Sitten haluan nostaa ensi vuoden painopistealueista vahvasti esiin perusterveydenhuollon.

Meillä on valtakunnallisesti ja myös kaupungissa hyvin paljon painotettu erikoissairaanhoidtoa ja nimenomaan hoitotakuun tultua. Mutta nyt on perusterveydenhuollon kehittämisen aika. Sieltä saadaan pitkällä aikavälillä suuret säästöt, pystytään terveyden eriarvoisuutta vähentämään. Siitä syystä erityisesti on kehitettävä terveysasemien toimintaa. Nyt saa loppua tämä terveysasemien lakkauttaminen. Sen sijaan pitää pistää kaikki panokset siihen, että työoloja siellä parannetaan, että perusterveysasemat ovat houkuttelevia työpaikkoja. Sillä me takaamme sen, että me saamme tulevaisuudessa myös työntekijöitä.

Tässä tulisikin terveystyöpuolella, samoin kuin sosiaalitoimessa, laatia muutaman, siis suunnittelukauden mittainen rekrytointiohjelma, jotta pystyttäisiin meille ammattitaitoiset työntekijät jatkossakin. Tämä tarkoittaa mielestäni työolojen kehittämistä ja työntekijöiden mahdollisuuksien vaikuttava omaan työhönsä. Sitä on lisättävä ehdottomasti.

Sitten siellä erityisen tärkeää on myös, että vanhusten hoitoketju saataisiin kuntoon. Se on ollut tällainen surullinen esimerkki, jossa on käyty, vuodesta toiseen on tehty töitä, mutta se tuntuu junnaavan paikoillaan. Se on yksi sellainen painopistealue, joka tulee olla yhteistyössä sosiaali- ja terveystyöpuolen kanssa.

Sitten haluan nostaa myös peruskoulun.

Täällä on, täällä toivottavasti nämä Kokoomuksen linjaukset.

Siellä oli aivan hyviä linjauksia. Toivottavasti ne eivät jää vaalipuheiksi, että ne näkyvät myös budjettirahoituksessa, että todella katsotaan niitä määrärahoja, että kouluissa ei mietitä, kuinka kirjoihin riittävät rahat tai opetusmateriaali muuten saadaan kasaan tai sitä, mikä tuntikehitys on tai riittääkö erityisopetusta kaikille lapsille, jotka sitä tarvitsevat. Eli peruskoulu on sellainen, joka pitää olla ehdottomasti myös nyt tässä seuraavan vuoden agendalla.

Haluan painottaa ehdottomasti vielä lopuksi, että lastensuojelu,

16.1.2008

---

pistetään se kuntoon nyt.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ilta on ehtinyt jo pitkälle, joten en nyt lähde toistamaan kaikkia käytettyjä puheenvuoroja. Muutamia kommentteja kuitenkin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara täällä puhui rationoinnin puolesta ja ihasteli, kuinka hyvin kotihoito on saatu hoidetuksi.

Varmasti näin on, että sairaanhoidollisesti se on paremmin hoidettu kuin aiemmin, kun sosiaali- ja terveystoimi on lyönyt hynttyyt yhteen. Mutta hoivapuoli on jäänyt lapsipuolen asemaan kotihoidon uudelleenjärjestelyssä. Varmasti joudumme palaamaan myöskin siihen pohdintaan, millä tavoin turvataan se, että vanhukset voivat asua kotonaan niin pitkään kuin heillä muutoin on siihen edellytyksiä. Tarvitaan hoivaa ja huolenpitoa, muutakin kuin lääkkeitten jakamista.

Yhdyn täysin siihen, mitä valtuutettu Puhakka totesi päivähoidosta.

Päivähoito on osa perheitten palvelua. Näin ollen se tulee säilyttää jatkossakin sosiaalitoimessa. Emme ole halukkaita siirtämään päivähoitoa opetustoimen alaisuuteen.

Voin täysin yhtyä vihreitten ryhmäpuheenvuoron kantaan siitä, että varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ täytyy nostaa aidoksi toiminnaksi Helsingin kaupungissa, ei vain juhlapuheiksi. Yhtälailta se palvelee kokonaistaloudellisia ratkaisuja. Mitä varhaisemmassa vaiheessa voimme osoittaa riittävät määrärahat toimintoihin, vältymme kalliilta jälkihoidoilta ja kalliilta hoitotoimenpiteiltä.

Se ei millään tavalla ole ristiriidassa kaupunginjohtaja Pajusen peräänkuuluttamaan varovaisuuteen: kun menoja suunnitellaan, on noudatettava erityistä varovaisuutta, hän totesi.

Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen mitä parhaimmalla mahdollisella tavalla tukee myöskin sitä linjausta.

Samoin yhdyn täysin siihen valtuutettu Dahlbergin näkemykseen, että raami on ainoastaan raami, joka antaa suunnan, millä tavoin budjetti tulee rakentaa ja syksyllä teemme lopulliset päätökset seuraavan

16.1.2008

---

vuoden talousarviosta.

Palokunnan vintille ei pidä jättää arvottavaksi, kuinka monta miljoonaa euroa voimme lisätä kenties niihin vajaasti budjetoituihin kohteisiin, jotka valmistelussa on jäänyt epähuomiossa hoitamatta. Kaikki se valmisteleva työ, mikä hallintokunnissa tehdään, täytyy pohjautua tosiasiallisille menoille. Raamin täytyy olla jo sellainen, että voimme elää sen kanssa säällisesti varsinaisesta budjetista päättäessämme syksyllä. Lopulliset toiminnan muutokset voidaan kirjata sitten vuoden kuluessa syksyllä hyväksyttävään budjettiin.

Täällä on useammassa puheenvuorossa myöskin puhuttu tuntikehyssäästöjen purkamisesta.

Me olemme ansiokkaasti tehneet sitä työtä demarijohtoisesti, aloittaen ala-asteelta, menneet yläasteelle ja nyt sitten on toisen asteen vuoro, elikä lukiot ja ammatillinen koulutus tulee päästää tästä kurimuksesta. Tuntiresursseja tulee lisätä ihan senkin takia, että meillä on mahdollisuuksia varata opetusedellytyksiä muuhunkin kuin pakollisiin kursseihin.

Kaikkein kurjimmin tämä niukkuus tulee esiin esimerkiksi liikunnan opetuksessa. Jos lukiossa on valittavana vuoden, lukuvuoden mittaan yksi ainoa liikunnan kurssi pakollisena kurssina, niin onhan se surkukupaisaa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Meillä on kohta 20 – 30-vuotiaita liikuntaelimistöltään vajaasti toimivia aikuisia. Paino-ongelmatkaan eivät ole tänä aikana kovin harvinaista nuorten keskuudessa.

Liikunta on ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Näen tärkeänä, että jo raamivaiheessa satsataan riittävästi resursseja järjestökentässä niin, ettei sitten viimeisissä arpomisissa taas katsota, riittääkö yksi miljoonaa lisäystä noihin vajaasti budjetoituihin seura- ja järjestöavustuksiin.

Kaiken lähtökohta budjetissa on se, että meidän tulee tuottaa helsinkiläisille palveluja sillä tavoin, että Helsingissä pystyy elämään omilla tuloillaan. Taksa- ja maksupolitiikkaa pitää rakentaa sillä tavoin, että ihmiset saavat laadukkaita palveluja. Laadukkaat palvelut edellyttävät pätevää henkilöstöä.

Täällä on monissa puheenvuoroissa tuotu esiin se, että henkilöstössä on vajetta.

Jos henkilöstömitoitukset ovat sillä tasolla kuin ne tällä hetkellä

16.1.2008

Helsingissä ovat, se viesti, mikä tulee, on se, että yhdellä työntekijällä on liian suuri vastuualue. Näihin vastuualueisiin me joudumme puuttumaan paitsi terveydenhuollossa, myöskin sosiaalipalveluissa, opetuksessa, päivähoidossa.

Mitä moninaisempi kirjo asiakkaita, potilaita on yhdellä työntekijällä hoidettavanaan, vastuullaan, sen rankemmaksi työ muodostuu. Meidän on tämä tosiasia tunnustettava ja ryhdyttävä toimenpiteisiin mitoituksien laatimiseksi sillä tavoin, että se myöskin pitää pätevän henkilöstön Helsingin kaupungin palveluksessa.

Erityisesti pienempien ryhmien tarve tulee esiin lasten päivähoidossa ja kouluopetuksessa. Nyt jo oppilas- ja päivähoitolasten kirjo on niin valtava, että yhden aikuisen voimavarat ei riitä koko sen energisen joukon ohjaamiseen, hoivaamiseen.

Lapsilla on huutava tarve tulla huomioiduiksi ja kuulluiksi. Hän tarvitsee aikuisen läsnäoloa. Sen aikuisen tulee olla pätevää henkilöstöä eikä satunnaista tilapäishenkilöstöä.

Lasten rauhattomuus on osoitus siitä, että välttämättä meillä kasvatustavasta ei ole ymmärretty semmoisena kuin sen pitäisi olla.

Meidän on satsattava markkinoitten tuputtaman roinan ja räminän rinnalle rauhoittavia elementtejä niin, että voimme taata, antaa lapsille mahdollisuuden tasapainoiseen kasvuun. Kulttuurilla ja liikunnalla on erittäin tärkeä merkitys tässä työssä. Sen vuoksi niin päivähoitoon kuin opetustoimeenkin tulee saada määrärahoja, jotta näille elementeille saadaan lisää painoarvoa.

Kun käsittelemme seuraavan kerran syksyllä budjettia, niin vaikka kaikki nämä puheenvuorot täällä kenties eivät sellaisina toteudukaan, niin toivottavasti kuitenkin suuri osa niistä tulee huomioiduksi. Valtuuston kokouksessa on moneen kertaan peräänkuulutettu ennaltaehkäisevää toimintaa, varhaista puuttumista. Tehdään siitä vihdoinkin totta.

Valtuutettu Karu

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvien peruspalveluiden ja muiden tärkeiden kaupungin tehtävien lisäksi kannatan sellaista ajattelua, että jokaisen yksittäisen

16.1.2008

---

talouspäättöksen ja toimenpiteen takana olisi ajatus siitä, että Helsingistä tulisi johtava metropoli Itämeren alueella, niin taiteen, tieteen, työnjohdon kuin kaupankäynnin sekä muunkin osaamisen saralla. Jos emme itse pidä mielessä tuota ajatusta, voimme olla varmoja, ettei kukaan muukaan pidä.

On myös toivottavaa, että kaupungin tuottama talous- ja toimintainformaatio olisi selkeää. Hyvä esimerkki epäselvästä informaatiosta on Helsingin liikuntakonserni, jonka kokonaissuoritteita on vaikeaa tai jopa mahdotonta arvioida. Liikuntaviraston osalta arvointi on kylläkin helppoa, mutta varsinaisen vaikeuden muodostavat muut liikuntakonsernin tulosityksiköt, joiden suoritteet eivät ole kaikilta osin mitattavissa tai eivät ole yhteismitallisia tai ovat vaikeasti löydettävissä. Olisikin toivottavaa, että kaupungin tuottamia liikuntasuoritteita kyettäisiin raportoimaan kokonaisvaltaisesti.

Valtuutettu Ikävalko

Hyvä puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muutamia huomioita illan keskustelusta, ei sen kummempaa.

Ensinnäkin:

Luonnollisesti - terveyslautakunnan puheenjohtajana tämän illan keskustelua seuranneena - varmaan voin sitten vetää sen johtopäättöksen, että ensi vuoden budjetissa terveysvirasto tulee saamaan runsaasti ? uutta rahaa ja lisää rahaa perusterveydenhuollon hoitamiseen tässä kaupungissa.

En ole mikään budjettien kasvattaja sinänsä, mutta täytyy todeta, että viimeisen vuoden paineet ja myöskin tulevan vuoden paineet näyttävät terveyspuolella sellaisilta, että lisää rahaa vääjäämättä tarvitaan nimenomaan perusterveydenhuoltoon ja ennaltaehkäisevään puoleen nimenomaisesti, mutta myöskin aivan normaaleihin toimintoihin, toiminnoista selviämiseen.

Kaupunginvaltuusto on linjannut jo viime kaudella kotihoidon toimivuudesta tai toiminnasta. Täällä valtuutettu Vehviläinen otti esiin sen, että kenties tätä asiaa pitäisi tarkastella uudestaan.

Olen aivan samaa mieltä siitä, koska hyvin paljon on paineita sinne hoivapuolelle ja vanhusten psykososiaalisten tarpeitten huomioimiseen.

16.1.2008

Kotihoito ei pysty siihen tällä hetkellä niillä resursseilla ja niillä toimintalinjauksilla, mitä sille on annettu aikoinaan valtuuston toimesta. Jos siihen halutaan muutoksia, on hyvä, että valtuusto myös siitä keskustelee ja ottaa kantaa ja sitten myöskin resursoi tämän kysymyksen uudella lailla.

Samoin on tullut hyvin selkeää viestiä siitä, että tietyt palvelut perusterveydenhuollossa, kuten akuuttisairaalan toiminnot, tulisi hoitaa mahdollisimman pitkälle omana toimintona. Jos näin on, niin silloin sinne tarvitaan lisää rahaa todennäköisesti.

Olisi myös mielenkiintoista kuulla, tai oikeastaan nähdä se, miten valtuusto ja jopa terveyslautakuntakin pystyisivät paremmin kuin nykyään seuraamaan jo tehtyjen päätösten toteutumista. Esimerkiksi minun nähdäkseni akuuttisairaalaankin on resursoitu tänä vuonna aika paljon lisää rahaa, mutta sitten palkan korotukset, työntekijöitten ostot ulkopuolelta jne. ovat syöneet ne rahat, jotka oli tarkoitettu aivan johonkin muihin toimintoihin, toimintojen parantamiseen, laajentamiseen ja järkevämpään resursointiin, esimerkiksi juuri ennaltaehkäisevään suuntaan, kuten mitoitusten nostamiseen ja muihin asioihin. Toisin sanoen on uusia tarpeita.

Mielestäni olisi erittäin tärkeää, että pystyisimme myös tarkemmin seuraamaan sitä, miten jo päätetyistä asioista on selvitty tai onko niistä ylipäänsä selvitty, onko niitä asioita tehty, mitä valtuusto ja terveyslautakunta esimerkiksi ovat päättäneet tai toivoneet kuluneena vuonna. Näin ei suinkaan aina ole käynyt. Itse asiassa aika usein ei käy niin, valitettavan usein.

Nämä olivat nyt tällaisia yleishuomioita. Mutta sen lisäksi olisin vielä sitten halunnut kommentoida tästä virastojen yhdistämisestä, sosiaali- ja terveyspuolen, siis yhdistämisestä sen verran, että vaikka valtuutettu Puhakka täällä sanoi, että yhdistämällä ei auteta asiaa, niin itse kyllä uskon, että ei sinänsä organisaatioitten yhdistämisellä välttämättä, mutta kylläkin budjettien yhdistämisellä.

Valitettavasti meillä on edelleenkin osaoptimointia budjetoinnissa eri virastojen kesken ja välillä. Uskon, että jos tätä tällaista estettä ei olisi, niin meillä moni rajapinta vanhuspuolella, mielenterveyspalveluissa ja päihdepalveluissa toimisi nykyistä paremmin ja kenties jopa vähemmillä resursseilla. Sama koskee toki myös lasten ja nuorten palveluita. Jos opetus-, sosiaali-, terveys- ja nuorisopuoli pystyisivät tekemään saumattomampaa yhteistyötä, katsomatta budjettia ja hallintokuntarajoja, uskoisin, että tulos olisi huomattavasti parempi kuin

16.1.2008

---

tänä päivänä. Elikkä toivoisin todellakin, että meillä olisi enemmän hallintokunnat ylittävää yhteistyötä ihan käytännön tasolla.

Sen lisäksi ennaltaehkäisystä ja varhaisesta puuttumisesta ihan muutama sana.

Itse olen jo monta vuotta miettinyt sitä, miten tämä asia tehdään konkreettiseksi ja näkyväksi. Jos sitä ei tehdä konkreettiseksi ja näkyväksi esimerkiksi taloudellisilla mittareilla, niin se tuskin tulee etenemään hurskaista toiveistamme huolimatta ainakaan tarpeeksi nopeasti.

Olisi erittäin mielenkiintoista sen tähden nähdä esimerkiksi joidenkin vuosien hankkeita tai projekteja, joissa toteutetaan ennaltaehkäisevää työtä, esimerkiksi suuhygienistien avulla tai kodinhoitajien avulla lapsiperheissä kriisityönä tai joillakin muillakin sektoreilla ja sitten oikeasti katsottaisiin, mitä niillä on saatu aikaan ja tuotaisiin ihan euroina ne tulokset meidän eteemme, jolloin voisimme esimerkiksi verrata siihen, mitä olisi sitten tapahtunut, jos näin ei kenties olisi tehtykään. Uskon, että tällä tavalla kun katsotaan, mitä viivan alle jää loppupeleissä verrattuna siihen, että lapsi esimerkiksi huostaanotetaan ja sijoitetaan, niin vasta silloin ne asiat tulevat tarpeeksi tietoisuuteemme ja kenties muuttavat sitä kurssia, miten ja mihin investoimme rahoja. Tästähän kaikkein paras esimerkki on lastensuojelu, mistä tänä iltana täällä on paljon puhuttu. Koko ajan joudumme käyttämään enemmän rahaa lasten sijaishuoltoon, huostaanottoihin.

Olen samaa mieltä, että ne on hoidettava. Mutta en ole samaa mieltä, että sinne pitää määrättömästi kaataa rahaa, vaan olen sitä mieltä, että avohuollon tukitoimiin pitää ehdottomasti satsata enemmän tulevaisuudessa. En halua yhtään lisää rahaa sijaishuoltoihin, vaan ennaltaehkäisyyn ja sen avohuollon tukitoimiin, jossa on vaikka kuinka paljon Helsingin sosiaalivirastollakin tehtävää, vaikka heti huomenna.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä vaiheessa puhe menee osin toistoksi.

Elämme aikaa, jolloin osalla helsinkiläisiä hyvinvointi kasvaa ja osalla hyvän elämän mahdollisuudet kiristyvät, kurjistuvat ja pahoinvointi

16.1.2008

---

lisääntyy.

Me kaupunginvaltuutetut olemme tänään kokoontuneet tänne keskustelemaan vuoden 2009 budjetin raameista. Meillä on vielä mahdollisuus vaikuttaa siihen, millaiset ovat kuntamme asukkaiden tulevaisuuden näkymät vuoden kuluttua, kasvaako toisten hyvinvointi ja jatkuuko toisten elämän pahoinvointi, kasvu kansalaisiin, joilla menee hyvin ja kansalaisiin, joilla menee aina vain huonommin.

Kuntamme sosiaali- ja terveyssektorin vuosibudjetit jatkavat kasvuaan. Mikään ei tunnu riittävän. Näin se tulee olemaan jatkossakin, jos muutokset vuosibudjetteihin näillä sektoreilla ovat pelkkää kosmetiikkaa. Kun ihminen, nuori tai vanha voi huonosti, tarvitsee hän entistä enemmän sosiaali- ja terveyspalveluja.

Olen aikaisemminkin todennut useasti, että henkilöstö on yrityksen voimavara niin yksityisellä kuin kuntasektorillakin, ainakin sen pitäisi olla.

Työntekijämäärä on Helsingissä pysynyt lähes samana. Myös määräaikaisten työntekijöiden määrä on pysynyt samana viimeisen neljän vuoden aikana. Määräaikaisten työntekijöiden määrä on jopa kasvanut vuodesta 2006.

Pätkätyöt ovat siis kasvussa kaupungissamme, mikä ei ole hyvää eikä järkevää henkilöstöpolitiikkaa, jos samaan aikaan olemme tilanteessa, jossa, etenkin sosiaali- ja terveyssektorilla, on selkeää työvoimapulaa ja suuri määrä henkilöstöä on eläköitymisen kynnyksellä.

Organisaatiouudistuksia - joita täällä on tänään peräänkuulutettu - on tehty eri virastoissa ja uusia on vielä tulossa. Henkilöstön pitäisi osallistua koulutuksiin ja työtapoja pitäisi uusia, mutta henkilöstöresurssit eivät suo siihen mahdollisuuksia. Vuoropuhelu virastoissa ylhäältä alas ja alhaalta ylös ei toimi. Ylin johto on saanut uusissa organisaatiomuutoksissa erinomaisen koulutuksen, ehkä myös seuraavakin johtoporras. Mutta mitä alemmas johtoportaat mennään, sitä vähemmän koulutusta annetaan ja vaaditaan ja vuoropuhelu ontuu. Jos suorittavalla tasolla ei ole tarpeeksi koulutettuja käsiparia, ei ketään auta ylimmän johdon teoreettinen koulutus tai organisaatiomuutokset.

Hoitohenkilöstön saatavuus sosiaali- ja terveyssektorilla on jatkossakin erittäin vakava ongelma. Palkkaus on edelleen niukka ja kohtuuhintaisia työsuhteasuntoja ei ole riittävästi. Tämä näkyy alan arvostuksena. Hoitoalalla ei ole vetovoimaa uusille nuorille

16.1.2008

---

työntekijöille. Hoitoalan mitoitus – kuten täällä on jo todettu – joka tarkoittaa riittävää henkilöstömäärää yksikköä kohden, on sairaaloissa, palvelutaloissa ja vanhainkodeissa tällä hetkellä riittämätön, huomattavasti alle kansallisen suosituksen.

Minua huolestuttaa myös viestit päivähoidosta. Pätevistä lastentarhanopettajista ja lastenhoitajista on pulaa.

Kuka ehtii perehdyttää uusia työntekijöitä? Ovatko perehdytyskansiot kaupungissamme ajan tasalla? Perehdytystä vaille jääneet uudet työntekijät turhautuvat ja riittämättömyyden tunne kasvaa. Pieniä, yksinkertaisia asioita, jotka kuitenkin hoitamattomina aiheuttavat alalta pois siirtymistä, asia, mihin meillä ei kaupungissa ole varaa.

Vanhusten määrä kasvaa. Jo nyt palvelutaloissa ja vanhainkodeissa asuvista vanhuksista noin 90 % on dementoituneita. Vuonna 2016 meillä on 2 000 vanhusta enemmän kuin viime vuonna. Näistä kymmenestä tuhannesta vanhuksesta puolet tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa.

Asia on niin vakava, että se pitäisi huomioida jo vuoden 2009 budjetissa. Minne vanhukset sijoitetaan, kuka heitä hoitaa?

Vuoden 2005 jälkeen on nuorten huumekuolemat lisääntyneet maassamme, myös Helsingissä. Samaan aikaan huumeiden käyttäjät eivät saa riittävän nopeasti riittävän tehokasta hoitoa kaupungissamme. Myös päihteiden sekakäyttö on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä. Se näkyy myös liikenteessä. Joka viikko voimme lukea lehdestä raportteja vaaratilanteista, joissa auton ratissa on huumekuski.

Uuden ajan tasalla olevan päihdepalveluohjelman päivittäminen on tänä vuonna ensiarvoisen tärkeää, ajatellen vaikkapa lasten huostaanottojen kasvua ja lasten ja nuorten kasvavaa pahoinvointia.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä raamikeskustelu on tämän valtuuston, valtuustokauden viimeinen raamikeskustelu. Olen kuunnellut mielenkiinnolla sekä ryhmäpuheenvuoroja että eri valtuutettujen puheenvuoroja. Niissä on tullut monia hyviä ja mielenkiintoisia asioita esille.

16.1.2008

Mutta samalla minä olen yrittänyt miettiä sitä, että kun tässä meidän pitäisi asettaa painopisteitä. Totuushan on se, mitä RKP:n ryhmäpuheenvuorossa täällä sanottiin, että siinä varsinaisen budjetin viilauksessa meidän teemme sitten kuitenkin suhteellisen, siihen kokonaisuuteen nähden hyvin pieniä muutoksia. Jos niitä suuria muutoksia haluttaisiin tehdä, niin neidän olisi tehtävä nyt tässä ja nyt ne pitäisi sanoa. Ja jos tätä, alkaa olla tuo puhujalista aika loppu tuolla, niin tässä ei nyt mitään kovin mullistavaa muutosta ole siihen tullut.

Minua ainakin itseäni vähän vaivaa se, että me olemme nyt kaupunginjohtaja Pajusen johdolla yrittäneet opetella ajattelemaan Helsinkiä enemmän konsernina ja luoneet yhdessä myöskin konserniohjeet ja sitä kautta katsoneet kokonaisuutta ehkä niin kuin ensimmäistä kertaa vähän tarkemmin siltä kannalta. Emme ehkä vielä kuitenkaan osaa katsoa sitten tätä budjettivalmistelua ihan siitä lähtien ja sanoa, että mitkä painopisteet siitä ajattelusta voisi vetää ja että meillä kuitenkin näin suuressa kokonaisuudessa on mahdollisuus tehdä myöskin painopistevalintoja.

Meille on toimitettu paljon taustamateriaalia ja erilaisia vertailuja ja niistä, vaikka nyt miten päin niitä lukee, yhteenvetohan täytyy olla se, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa vertailtuna vaikka muihinkin kaupunkeihin.

Täällä on tänä iltana puhuttu paljon vaikeudesta saada työvoimaa kaupungille ja että joudumme kilpailutilanteeseen siinä suhteessa. Mutta siinä on myöskin kääntöpuolena se hieno tilanne, että työttömyysastehan laskee ja että – niin kuin täällä esityksessä sanotaan – voidaan ruveta Helsingin osalta puhumaan jo vähitellen täystyöllisyydestä.

Sitten:

Meillä on tulossa, ihan tässä heti tämän keskustelun jälkeen energiaselonteko. Siinä yhteydessä tehdään lukuisia uusia päätöksiä. Meidän kaikkien täytyy tietysti jo tässä keskustelussa tunnustaa se, että olemme lisäämässä Helsingin Energialle paljon lisävelvoitteita. Ne täytyy mielessään jo etukäteen diskontata siihen Energian tulokseen.

Meille on myöskin tulossa asumisen ja maankäytön ohjelma tänne käsittelyyn. Vaikka sen asiat nyt pääasiassa on investointeja ja ne eivät suoraan ole mihinkään toimintabudjettiin tulevia. Minulle on kuitenkin edelleen vähän epäselvää esimerkiksi, että miten tämä mahdollinen haravalainajärjestelmä vaikuttaa, minkä suuruisista asioista puhutaan

16.1.2008

Helsingin taseessa siinä yhteydessä.

Haluaisin nostaa muutaman erityisen asian esille näistä painopisteistä, mitkä täällä on jo osin tullutkin tänään mainituksi.

Ykkönen on ensin ehdottomasti sosiaalitoimen resurssit.

Kuten täällä on todistettu, siinä on jo, täytyy sanoa, että kun tilastoa katsoo ja että vaje vuodesta toiseen toistuu, niin täytyyhän silloin myöntää, että meidänkin ajattelussamme on jotain väärin, kun ei se asia ole oiennut.

Ja erityisesti mitä viime budjettineuvotteluissakin viime syksynä oli esillä, on tämä vanhusten palveluasuminen. Se kokonaisuudessaan on yksityiskohta, mikä on erittäin huonosti hoidettu tällä hetkellä.

Sitten se, mikä täällä esityksessä on myönnettykin, on tilainvestointiasia.

Meillä jatkuvasti on esillä milloin homeongelmia, milloin muita kysymyksiä. Me tarvitaan rahaa siihen, että kaupungin tilat pidetään asianmukaisessa kunnossa.

Sitten pieninä yksityiskohtina haluan vielä muistuttaa parista asiasta.

Täällä otettiin esille Itä-Helsingin musiikkiopisto. Se on sellainen asia, mikä meidän on yhdessä varmaan hoidettava. Samoin – kuten valtuutettu Nurmela täällä mainitsi – ammatillinen opetus Itä-Helsingissä. Se on myöskin sellainen yhteinen kysymys, joka on saatava kuntoon, samoin kuin Myllypuron terveysaseman rakentaminen.

Valtuutettu Gartz

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vanhusten palvelujen rakennemuutokseen on todenteolla varauduttava ensi vuoden talousarviossa.

Vanhuspalveluohjelman mukaisesti meidän tulee siirtää voimavaroja pitkäaikaissairaalaista palvelutaloihin ja kotihoitoon. Samalla kehitämme ympärivuorokautista hoitoa siihen suuntaan, että ihminen voisi asua samassa yksikössä, vaikka hoivan ja hoidon tarve kasvaisi

16.1.2008

---

runsaastikin.

Emme enää voi pitää jyrkkää rajaa siinä, minkälaisia vanhuksia mikäkin laitos voi hoitaa. Nykyinen palvelurakenne johtaa ikäihmisten siirtelyyn hoivapaikasta toiseen toimintakyvyn mukaan. Syntyy jonoja. Monet vanhukset joutuvat nyt asumaan tarpeettomasti sairaalassa.

On myös muistettava, että nykyinen palvelurakenne on kallis. Yhden pitkäaikaissairaalapaikan hinnalla saamme puolitoista palveluasumispaikkaa.

Rakennemuutoksen tarve on ilmeinen. Meidän tulee kehittää monipuolisia vanhustenkeskuksia. Valtuusto on siitä päättänyt hyväksyessään vanhuspalveluohjelman vajaat kaksi vuotta sitten.

Tätä taustaa vasten en ymmärrä, miksi päätösten toteuttaminen ei kaikille näytä olevan itsestään selvä asia.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä aikaisemmin on kannatettu Kokoomuksen erilaisia ehdotuksia moneltakin taholta, vihreiden suunnalta ja niin pois päin ja me voimme lämpimästi yhtyä niihin kannatuksiin, sillä Kokoomus kannattaa perinteisesti kaikkia hyviä hankkeita, emmekä tule tekemään poikkeusta tämänkään käsittelyn aikana.

Mutta jos mentäisiin pikkuisen konkretisoimaan sitä, mistä on kysymys.

Me kannatamme sitä, että palvelut ovat joustavia ja niitä on saatavissa riittävästi. Me kannatamme sitä, että kaupunki on siisti ja turvallinen. Me kannatamme sitä, että tätä siisteyden ja turvallisuuden toteutumista myös valvotaan. Ja nyt kuunnelkaa tarkasti, kannatan myös sitä, että liikennettä huolellisesti valvotaan. Liikennemarodöörit pitää saada kuriin. Ei voi olla meidän kenenkään etu se, että ajetaan punaisia päin tai käytetään bussikaistoja jne. Kun me olemme päättäneet yhdessä jostakin asiasta, että se on tällä tavalla, niin sitten kaikkien pitää sitä kyllä myöskin noudattaa.

Julkinen liikenne on täällä puhuttanut monia.

Totean nyt sen, mitä täällä jo aikaisemminkin meidän suunnan

16.1.2008

---

puheenvuoroissa on todettu.

Me haluamme paremman julkisen liikenteen. Me haluamme tariffitukea lisää, lisää laatua siihen. Me haluamme, että käydään samalla läpi myös sitä, ovatko kaikki bussivuorot just oikein mitoitettu, onko meillä painopisteet kohdillaan, eli parempaa selvitystä itse liikennöintisuunnitelmista.

Me sanomme selvästi ei tietulleille, olipa niiden nimi sitten mikä tahansa, on se sitten ruuhkamaksu tai joku muu. Sanoudun tässä seurakunnassa näiden todistajien läsnä ollessa erittäin selvästi tästä puuhasta irti. En tule sitä koskaan hyväksymään. En ole sitä koskaan hyväksynyt. Uskoisin, että tämä linja pitää.

Täällä on puhuttu myös keskustatunnelista ikään kuin olisi olemassa jo rahoja, siis keskustatunnelista säästyneitä rahoja, joita voitaisiin jakaa. Ja jos tutkisi tuota budjettialoite, talousarvioaloitepinoa, niin todennäköisesti siellä jo joku näppäränä viittaa siinä, että kun nyt säästettiin näin ja näin paljon, niin eiköhän panna se ja tämä koirapuisto kuntoon. Näin ei asia todellakaan ole. Se asia on niin iso, että siihen varmasti palataan vielä moneen otteeseen.

Liikenteeseen liittyy sitten kadut ja väylät.

Ilmestellen kauheasti sitä, että meillä tehdään katujen ja väylien korjausta sillä tavalla, että päivänä yksi tulee joku ja kaivaa reiän. Sitten päivänä kahdeksan joku tulee siihen seisomaan sen reiän ääreen. Yhdeksän, kymmenen saattaa mennä, löydetään vika, tehdään jotakin ja sitten ehkä kahden viikon tai neljän viikon kuluttua todetaan, että joo, kaikki on tehty ja se pannaan kuntoon. Kaikki tämä olisi voitu tehdä neljässä päivässä. Tämä on tällaista arroganssia liikenteen kuluttajia kohtaan, jota on vähän vaikea ymmärtää. En anna yhtään esimerkkiä nyt, koska sen voi jokainen havaita, kun tuolla kaupungilla liikkuu.

Valtuutettu Hellström täällä peräänkuulutti, tai totesi, että on hyvä, että kulttuuriryhmille ja kulttuurin erilaisille järjestöille on tarjolla ja tulee olla tarjolla hyvät avustukset.

Olen tismalleen samaa mieltä. Ja se tässä – taas rinnastan kerran – vanhat yhteistyökumppanit, jotka jo jakavat muualla rahaa, mm. keskenänsä Veikkauksen tuottoja, kulttuuri ja liikunta.

Liikunta tarvitsee myöskin lisää panostuksia. Tähän ovat kiinnittäneet huomiota valtuutetut Räty, Reinikainen ja Vehviläinen. Myös valtuutettu

16.1.2008

Saarnio puhui senioreiden liikunnasta, joka alkaa tulla entistä tärkeämmäksi.

On ihmeellistä, miten ihminen vuosien mittaan viisastuu niin, että kun vielä neljäkymmentä vuotta sitten piti nuorten ja reippaiden liikuntaa erittäin tärkeänä ja vanhempien ihmisten juttua toissijaisena, niin nyt ovat prioriteetit kääntyneet yllättäen täysin katolleen, ja kuitenkin on kyse samasta puhujasta.

Sitten:

Todellakin liikuntapuolelle tarvitaan resursseja. Kyseessä on nimenomaan erittäin arvokas järjestötyö, jota täytyy tukea. Siihen liittyy niin seurojen avustaminen toimintaan kuin sitten huolehtiminen siitä, että resurssit ovat kohdillaan ja että ne ovat mahdollisimman tasa-arvoistavat. Liikunta ennen kaikkea on hyvinkin sosiaalista.

Näkisin myös mielellään, että saataisiin pari isoa tekojäärataa lisää. Mutta olen katsonut taloussuunnitelmista, että niitä on tulossa. Johanneksen kenttä on muistaakseni seuraavana putkessa. Mustikkamaa perinteisenä jääpallokenttänä varmasti voisi olla sitten seuraavan harkinnan kohde.

Hammashoitojonot pitäisi saada pois.

Yllätyin tästä valtuutettu Lehtolan tiedosta, että saatuja palveluseteleitä palautellaan ja ei halutakaan hoitaa sitten privaatisia niitä hampaita, kun se olisi heti mahdollista, vaan jäädään odottamaan. Jäädäänkö sitten odottamaan tutun hammaslääkärin hellää kättä vai terävämpää poraa, sitä en tiedä. Mutta niin tai näin, tämä tieto on yllättävä ja hämmästyttävä.

Terveyskeskus ja terveysasemaverkko, se on tänä päivänä kohdallaan. Sen ovat monet täällä todenneet.

Ja ne, jotka puhuvat lastensuojelun resurssien lisäämisestä, yhdyn lämpimästi tähän käsitykseen.

Mutta yhteen asiaan en yhdy. Täällä sanotaan, että alibudjetointi johtaa siihen, että joka kerta joudutaan sitten tekemään lisäbudjetteja.

Haluaisin nähdä sen hallintokunnan, jolle, jos sille annetaan nyt yksikkö 100 ja ensi vuonna 120 ja jos se on tottunut siihen, että sillä on 20 % vajetta joka vuosi, niin kyllä se pystyy sen vajeen sillä 120:lläkin

16.1.2008

---

tekemään - uskokaa pois. Ei ole mitään epäilystäkään siitä. Eli ns. *carde blanche*'n antaminen näihin hommiin on aikalailla vaarallista.

Sitten koiraveron poistaminen.

Omasta sekä koirani puolesta parhaat kiitokset etukäteen, jos tämä menee läpi. Täällä näyttää olevan laaja kansanliike tämän puolesta. Ja vain se, että tämä ei ole leikin asia, estää minut sanomasta, että ei se nyt olisi niin huono idea, jos koirienkin terveydenhuoltoon jollakin tavalla osallistuttaisiin ja haluan perustella tätä väitettä. Ei näitä hatusta muuten vedetä. Siis en ole ehdottanut tätä, mutta jos joku ehdottaisi, niin perustelut voisivat olla seuraavat: koira hoitaa mielen terveyttä, siis mielellä me hoidamme koiran terveyttä / siis mielellämme hoidamme koiran terveyttä ? Eli tässä löytyy selvä yhteys monella tapaa. **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** Niin rientää – arvoisa puheenjohtaja.

Se riensi sen verran nopeasti, että lopuksi totean vaan sen, että kun tämä Sipoo –päätös nyt on saatu aikaiseksi, niin olisi siitä reilumpi siivukin otettu, kun olisi saatu, eli koko etelärannikko olisi sopinut oikein hyvin. Voisimme porvoolaisten kanssa lyödä kättä Svartån rannoilla.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin:

Valtuutettu Puhakka kiinnitti huomiota tuntikehyksiin perusopetuksessa.

Ensi syksynä niitä tullaan jo lisäämään, että ollaan sillä rintamalla etenemässä.

Mutta sitten vakavampaan asiaan ja tähän demareitten tekemään yllättävään – sanoin ”yllättävään” – nurkan takaa tulleeeseen keskustatunneliesitykseen.

Ensinnäkin on käsittämätöntä, että se tällä tavalla tuodaan täällä esille. Ja sitten sen lisäksi näyttää siltä, että siinä nyt puhutaan niin kuin vähän eri asioista.

Minä nyt tulkitsen, että varmaankin demariryhmän puheenjohtaja,

16.1.2008

---

valtuutettu Kalima tarkoitti nimenomaan sitä hanketta, kun hän kerran puhuikin noin yli viidestäsadasta miljoonasta eurosta, josta rahoitusjohtaja on tällä hetkellä erityisen iloinen, koska nyt on 500 milj. euroa enemmän käytettävissä käyttötalouspuolella ilmeisesti tätä kautta. Mutta näinhän ei ole missään vaiheessa esimerkiksi Kokoomuksen ryhmässä tätä asiaa ymmärretty, vaan tämä katsotaan nimenomaan kaavoituskysymyksenä. On kyse siitä, että tehdään kaavavaraus sinne. Ja ainakaan niissä keskusteluissa, mitä meidän ryhmämme sisällä on käyty, ei ole ollut puhetta, että tähän jonkunlainen hanke tulisi ja että sinne lähdettäisiin satoja miljoonia tässä vaiheessa heittämään.

Mutta samassa yhteydessä on myös todettava, että on typerää, jos tehdään niin, että tässä vaiheessa suljetaan pois keskustatunnelilta mahdollisuudet tulevaisuudessa. Lähdetään esimerkiksi rakentamaan sinne tunneliaukkojen kohdalla, mihin on suunniteltu taloja ja pytinkejä ja tällä tavalla tulevilta sukupolvilta viedään tällainen mahdollisuus. Mistä me tiedämme niitä tarpeita, mitä siellä on tulossa.

Korostan sitä, että keskustatunneli on Kokoomukselle ainakin puhtaasti kaava-asia, emmekä missään tapauksessa ole lähtemässä siihen suuntaan, että hanke pantaisiin sinne kohta pystyyn.

Sitten:

Täällä tällä hetkelläkin on kaupungin sisällä monenlaisia hankkeita, joissa pyritään muuttamaan vanhoja rakenteita. Mainittakoon esimerkiksi rakentamispalvelut, joka tulee ensi kuussa kaupunginhallituksen käsittelyyn – toivottavasti.

Tässä kohtaa voisin kannustaa kaupunkia kokonaisuudessakin etsimään entistä enemmän näitä tällaisia rakenteellisia uudistuksia. Sieltä on löydettävissä merkittäviä säästöjä. Tähän yhteyteen myös täytyy sanoa, että ei varmaan kaupungin organisaatio yksinään niihin pysty, vaan siihen pitäisi rohkeasti myös käyttää ulkopuolisia asiantuntijapalveluita hyväksi, tosin järkevästi eikä mitenkään holtittomasti, vaan katsoa, milloin se on perusteltua, niin silloin ottaa ne mukaan. Mutta sitä kautta varmaan pitäisi ihan kaikissa hallintokunnissa lähteä tätä tilannetta purkamaan.

Sipoo on haaste, samoin isot uudet asuntoalueet.

Kaupungin resurssit on kovilla. Niitä ei ole rakennettu eikä pystytetty tällaisiin isoihin hankkeisiin. Sen takia yksityisen sektorin kanssa

16.1.2008

---

kumppanuushankkeet ovat entistä tärkeämpiä ja samoin, että nämä kuvat toteutuvat nopeasti.

Ne puheenvuorot, joita täällä on käytetty, että pitää saada nopeasti aikaiseksi metroraitteita ja uusia alueita, niin on todella perusteltua, että ihmisten ei tarvitse vuosikymmeniä asua keskeneräisillä alueilla.

Valtuutetut Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun ei ollut mahdollisuutta käyttää repliikkipuheenvuoroa, niin varasin tämän puheenvuoron asianmukaiselle paikalle, vaikka kommentoinkin puheenvuoroa, joka on käytetty täällä aika pitkään sitten.

Valtuutettu Lehtipuu väitti, että metroportit olisi pariinkin kertaan torjuttu.

Mielestäni tämä on tarkoituksellista propagandistista harhaan johtamista, mihin ei tulisi sortua.

Joukkoliikennelautakunta on käsitellyt metroportteja eri yhteyksissä. Ja koska ratkaiseva ääni on tuntunut olevan minun takanani, luulen tietäväni linjauksesta varsin tarkkaan.

Joukkoliikennelautakunta on tehnyt positiivisen päätöksen metroporteista, kun HKL ei tuntunut puuttuvan liputta matkustamiseen riittävän määrätietoisesti. Tämä tuntui, tämä meidän päätöksemme aktivoivan HKL:ää ihan merkittävästi. Tästä syntyi lohkaisuni "porttien pelko on tehokkaan tarkastustoiminnan alku".

Kun sitten HKL on nyt tosissaan paneutunut matkalippujen tarkastamisen tehostamiseen, olemme halunneet antaa HKL:lle aikaa osoittaa, kykeneekö se lipuntarkastuksen tehostamisella riittävästi vähentämään liputta matkustamista. Ja vastaus tähän kysymykseen nähdäkseni ratkaisee sen, onko tämä nykyinen lautakunta metroporttien kannalla vai niitä vastaan.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

16.1.2008

Valtuutettu Rautava totesi, että valtuustosalin ei ole oltava
ilmoittava siitä, jos sosiaalidemokraatit ovat tulleet sille kannalle, etteivät
kannata keskustatunnelia.

16.1.2008

Mikä voisi olla oikeampi paikka tuoda poliittisia linjauksia esille, käydä poliittista keskustelua kuin valtuustosalilla?

Mielestäni tämä on erittäin positiivista, jos tämä tulee olemaan kulttuuri Helsingissä jatkossakin. Poliittiset keskustelut ei käydä pienissä koplissa ja pienissä kimpoissa etukäteen ja ilmoiteta ulos päin tuloksia ennen kuin päätöksiä tehdään, vaan niin, että ne kannat mitä on, ne tuodaan julkisissa tilaisuuksissa, niissä, minne se kuuluu valtuustossa.

Ja on myös erittäin hienoa, että nyt näyttää siltä, että keskustatunneli ei etene, kun Vasemmistoliitto ja Vihreät ovat pitkään vastustaneet ja demarit ovat tulleet tähän keskustatunneli –vastaiselle linjalle.

Kyllä se vaan niin on, että vuosien ajan jo kaikissa suunnitelmissa keskustatunneli on ollut esillä. Ja kun valtuutettu Rautava sanoi, että tämä on vain kaavoituskysymys, niin kyllä on saanut tiukalla kammalla käydä joka ikisen elinkeino- ja muun paperin läpi, koska jokaisessa aina vilahtaa ajatus siitä, mitä kaikkea keskustatunneli tuokaan mukanaan. Nyt on hyvä, että tästä tulee selvyys, että Helsinki lähtee kehittämään kaupungin liikennettä joukkoliikenteen, ei yksityisautoilun kannalta.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olen sitä mieltä, että sosialidemokraattien ryhmä ilmoitti kannastaan juuri oikeassa paikassa ja myöskin oikeassa yhteydessä. Paitsi että valtuusto on foorumi, jossa pitääkin tehdä linjanvetoja, niin budjettiraamin ja seuraavan taloussuunnitelman valmistelun lähetekeskustelu jos mikä on tilanne, jossa on tärkeä tietää, pitääkö tässä kaupungissa varautua 500 milj. euron – 1 000 milj. euron investointiin lähivuosina keskustatunneliin vai voidaanko investointisuunnitelmat ja palvelujen rahoitussuunnitelmat tehdä siltä pohjalta, että tällaista investointia ei suoriteta.

Se mitä mielestäni nyt tarvittaisiin jatkoksi on keskustelua siitä, millä tavalla panostetaan lisää joukkoliikenteen investointeihin, joukkoliikenteen palveluihin ja myös lippujen hintojen alentamiseen.

Se mitä valtuutettu Rautava puhui kaavoituksen merkityksestä, niin kun hän kantoi huolta siitä, että jollei keskustatunnelista tehdä kaavaa, niin

16.1.2008

---

tavallaan suljetaan pois keskustatunnelin mahdollisuus jossakin myöhemmässä vaiheessa. Tämä pätee myös toisin päin. Jos tehdään kaava keskustatunnelista, suljetaan samalla pois lukuisia mahdollisuuksia keskusta-alueen muulle kehittämiselle ja rajoitetaan lukuisten kiinteistöjen mahdollisuuksia kehittää toimintojaan niille ominaisella ja tarpeellisella tavalla.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Ihan lyhyt kommentti valtuutettu Ebelingille metroporteista.

Vuoden vaihteessa Madrid'issa ihmiset kommentoivat metroporteja tuomalla roskapusseja ja kaatamalla roskia näiden porttien luokse.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivottavasti Vihreät eivät Helsingissä tee samoin.

7 §

Esityslistan asia nro 7

KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIESTEN VALINTA

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän - tähän tyhjälle viivalle - kohtaan b: Aira von Rabenau.

8 §

Esityslistan asia nro 8

16.1.2008

UUDEN MUSIIKIN ORKESTERIN (UMO) TOIMINNAN SIIRTÄMINEN PERUSTETTAVAAN SÄÄTIÖÖN

Valtuutettu Piha

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti vaan totean tästä asiasta eli Juhlaviikkojen ja UMO:n toiminnan eriyttämisestä, tai niin kuin listalla sanotaan, Uuden Musiikin Orkesterin toiminnan siirtämistä perustettavaan säätiöön.

Tässä Helsinki-viikon Säätiön hallitus on ollut yksimielinen jo usean vuoden ajan. Meillä on oma selvitysmies selvittänyt tätä eriyttämisen mahdollisuutta ja siihen on useitakin syitä.

Ensimmäinen on se, että kun aikoinaan UMO on Helsinki-viikon Säätiöön liitetty, se on ollut, kutakuinkin voidaan kutsua sitä väkivallaksi, sillä näillä toiminnoilla ei ole mitään yhteistä eli Juhlaviikoilla ja UMO:lla. Juhlaviikot on festivaali ja UMO on orkesteri. Näin ollen minkään tyyppistä synergiaa ei ole missään vaiheessa päässyt syntymään eikä kummankaan toiminnalle tästä yhdessä olemisesta ole ollut juuri mitään hyötyä, pikemminkin päinvastoin.

Oikeastaan tämä on UMO:lle, Uuden Musiikin Orkesterille hirveän hyvä asia, että tulee oma säätiö. UMO:n on mahdollisuus nostaa omaa profiiliaan. Meiltä on ehkä päässyt Juhlaviikkojen varjossa huomaamatta se, että meillä on loistava kansainvälinen Uuden Musiikin Orkesteri.

Uskoisin, että myös taloudenpidon kannalta UMO:lle tämä on hyvä asia. Eli kun saa kunnollisen profiilin, niin varmasti rahoituskin on helpompaa järjestää. Ja näin ollen se on myös kaupunkilaisille hyvä asia. Uskoisin, että esitetty oma uusi pääoma myös edesauttaa sitä, että UMO saa uuden, kokonaan uuden lähdön ja uuden aloituksen.

16.1.2008

Kaupunki tällä kyllä osoittaa, että se satsaa uuteen musiikkiin ja jazz-musiikkiin erityisesti ja siitä me olemme hallituksessa hyvin kiitollisia.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Rakel Hiltunen
puheenjohtaja
(paitsi osa 6 §:n kohdalla)

Pertti Vanne
kansliapäällikkö

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
(osa 6 §:n kohdalla)

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Sanna Perkiö
kaupunginvaltuutettu

Harri Saksala
kaupunginvaltuutettu